

JAARVERSLAG 2011

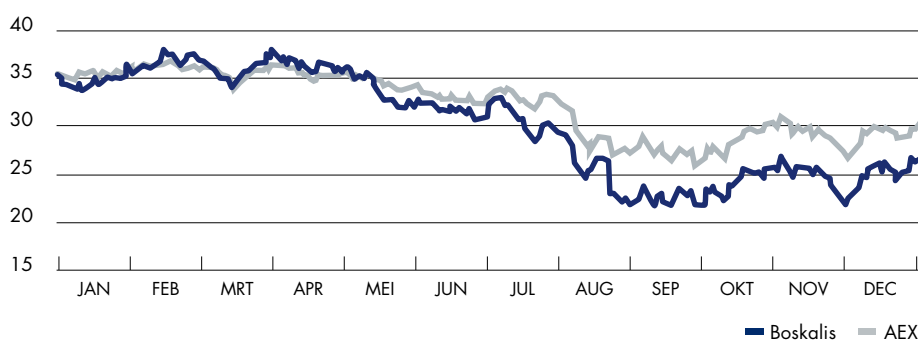
KERNCIJFERS

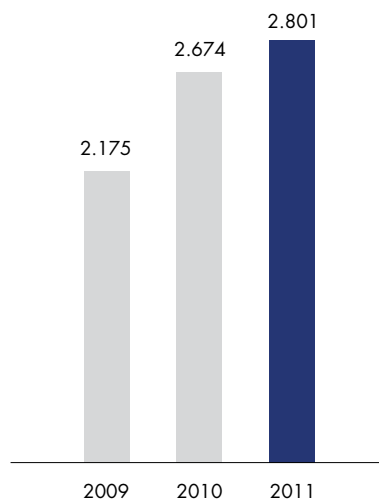
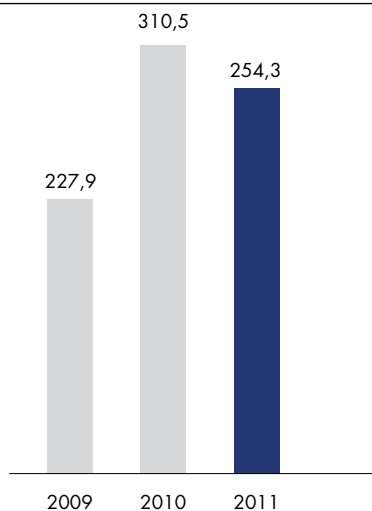
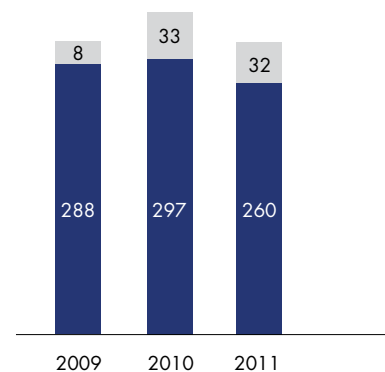
(Bedragen x € 1 miljoen, tenzij anders vermeld)	2011	2010
Omzet (verricht werk)*	2.801	2.674
Orderportefeuille (nog te verrichten werk)	3.489	3.248
Bedrijfsresultaat	354,1	401,9
EBITDA*	590,5	621,5
Nettowinst	254,3	310,5
Nettogroepswinst*	261,0	312,9
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen	236,4	219,6
Cashflow*	497,4	532,5
Eigen vermogen	1.733	1.565
Aantal medewerkers	13.935	13.832
KENGETALLEN (IN PROCENTEN)		
Bedrijfsresultaat in % van de omzet	12,6	15,0
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen*	12,1	18,1
Rentabiliteit eigen vermogen*	15,4	21,7
Solvabiliteit*	37,4	37,1
GEGEVENS PER AANDEEL (IN €)		
Winst	2,48	3,11
Dividend	1,24	1,24
Cashflow*	4,86	5,30

* Zie de begrippenlijst

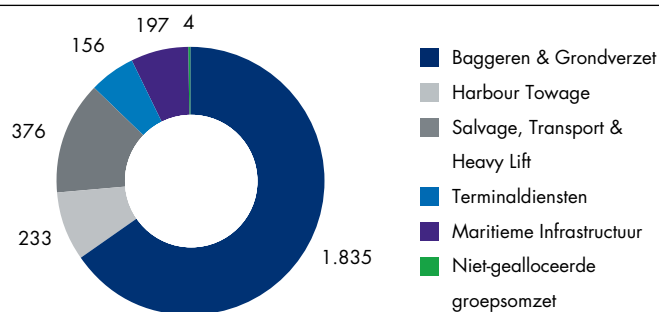
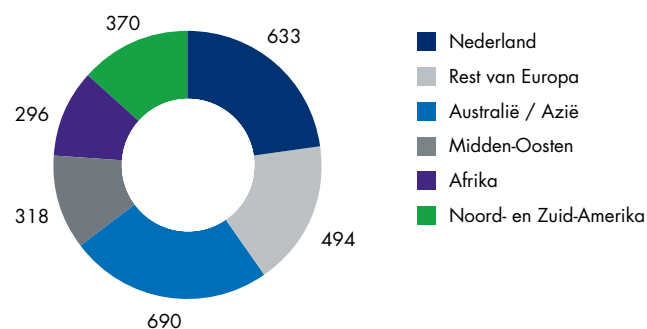
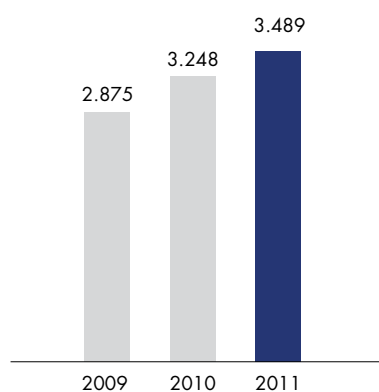
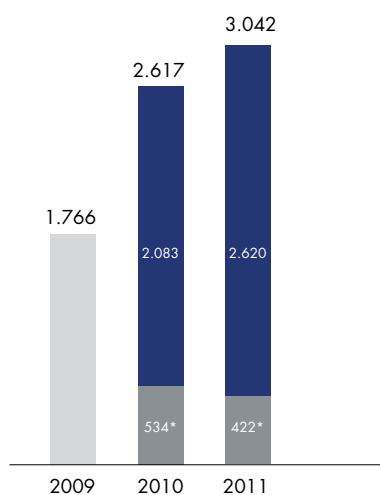
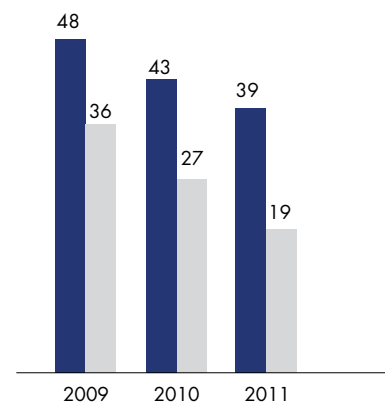
INFORMATIE OVER HET AANDEEL	2011	2010
(Aandelenkoers in euro's)		
Hoog	38,46	36,58
Laag	20,67	23,16
Slot per einde jaar	28,39	35,70
Gemiddeld dagelijks handelsvolume	390.069	485.549
Aantal uitgegeven gewone aandelen (x 1.000)	103.472	100.974
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen (x 1.000)	102.391	99.962
Marktkapitalisatie per einde jaar (in € miljarden)	2,938	3,605

ONTWIKKELING AANDELENKOERS BOSKALIS 2011, AEX-INDEX GEHERINDEXEERD VOOR BOSKALIS (in euro's)

OMZET (x € 1 miljoen)**NETTOWINST** (x € 1 miljoen)**INVESTERINGEN** (x € 1 miljoen)

■ Desinvesteringen ■ Netto investeringen

OMZET PER SEGMENT (x € 1 miljoen)**OMZET NAAR GEOGRAFISCHE GEBIEDEN** (x € 1 miljoen)**ORDERPORTEFEUILLE** (x € 1 miljoen)**AANGENOMEN WERK** (x € 1 miljoen)**BEZETTINGSGRAAD** (in weken per jaar)

* eenmalig(e) (de)consolidatie-effect(en)

■ Hoppers ■ Cutters

Dit Jaarverslag bevat mededelingen over toekomstverwachtingen. Deze mededelingen zijn gebaseerd op actuele verwachtingen, schattingen en projecties van het management van Boskalis en informatie die op dit moment beschikbaar is. De verwachtingen zijn onzeker en bevatten elementen van risico's die moeilijk te kwantificeren zijn en Boskalis geeft dan ook geen zekerheid dat de verwachtingen zullen worden gerealiseerd. Boskalis heeft niet de verplichting de in dit Jaarverslag vervatte mededelingen te actualiseren.

Een aantal van de in dit verslag vermelde projecten is uitgevoerd in samenwerking met andere ondernemingen.

Van dit verslag is een Engelse vertaling beschikbaar. In geval van verschillen tussen beide versies prevaleert de Nederlandse tekst.

INHOUDS- OPGAVE

4 BERICHT VAN DE VOORZITTER

9 BOSKALIS IN VOGELVLUCHT

**23 VERSLAG VAN DE RAAD
 VAN COMMISSARISSEN**

**33 VERSLAG VAN DE RAAD
 VAN BESTUUR**

61 JAARREKENING OVER 2011

123 OVERIGE INFORMATIE

BERICHT VAN DE VOORZITTER

Dames en heren aandeelhouders,
Op ons wereldtoneel is 2011 een van de meest turbulente jaren in de afgelopen decennia geweest. Wereldwijd werden we geconfronteerd met onverwachte gebeurtenissen die van grote invloed zijn geweest op onze bedrijfsvoering – sommige positief, de meeste negatief. Desondanks hebben we in 2011 het een na beste resultaat in de 101-jarige geschiedenis van ons bedrijf behaald.

RECORDOMZET IN MOEILIJKE MARKTOMSTANDIGHEDEN

Geopolitieke spanningen – met name in Arabische wereld – diverse natuurrampen, de eurocrisis en de turbulente wereldwijde financiële situatie hebben onze activiteiten geraakt. In Australië werd de opstart van onze nieuwe sleepdienst in Gladstone vertraagd door de grootschalige overstromingen in dat land. In Libië moest Archirodon het werk aan de golfbreker van Tripoli staken en haar mensen repatriëren wegens de politieke onrust en de daarop volgende burgeroorlog. Na de zware beschadiging van de kerncentrale in Fukushima, Japan ten gevolge van een tsunami volgde een brede en diepgaande discussie over de rol van kernenergie in dat land. Een vergelijkbare discussie volgde in Duitsland. De terughoudendheid ten aanzien van kernenergie leidt tot een vergrote belangstelling voor aardgas. Het laatste heeft op stapel staande investeringen in projecten op het gebied van vloeibaar aardgas (LNG) een extra steun in de rug gegeven – een onverwacht positief effect van een verwoestende natuurramp. Maar ongetwijfeld het grootste effect op onze business heeft de wereldwijde financiële crisis gehad. Daar waar wij begin 2011 rekenden op voorzichtig herstel, werden wij vanaf de zomer geconfronteerd met toenemende terughoudendheid bij onze klanten door de groeiende onzekerheid over de wereldwijde financiële situatie.

Dit resulteerde in grotere druk op de volumes en prijzen in onze markten. Bij aanvang van het jaar was onze orderportefeuille met een omvang van EUR 3,2 miljard goed gevuld. Dankzij deze goedgevulde portefeuille hebben we ondanks de tegenvallende economie toch een forse omzet kunnen realiseren. Geholpen door de consolidatie van SMIT overtreft de omzet het historische record van EUR 2,7 miljard in 2010 en kwam uit op EUR 2,8 miljard. De nettowinst kwam uit op EUR 254 miljoen (2010: EUR 311 miljoen).

Onze grote uitdaging is en blijft het verwerven van nieuwe opdrachten van goede kwaliteit. Zoals gezegd staan de prijzen en de volumes onder druk. We zien dat terug in de orderportefeuille en in de bezetting van de schepen. Om die reden hebben we de in 2009 gestarte vlootrationalisatie verder doorgevoerd en hebben we opnieuw enkele schepen uit de vaart genomen.

FOCUS OP GROEIMARKTEN

We blijven ons concentreren op die markten die structurele groei bieden op de langere termijn: Energie, Havens en Infra. In ons Corporate Business Plan hebben we de speerpunten benoemd voor gerichte groei met onze activiteiten in de geselecteerde regio's en marktsegmenten.

ENERGIE

De olie- en gasmarkt is van oudsher een markt waar we goed vertegenwoordigd zijn en verder in willen groeien. Vooral de stijgende vraag naar LNG en onze aantoonbare ervaring met dit soort projecten, zoals in het Gorgon-project in Australië, bieden ons goede kansen op aantrekkelijke opdrachten. In 2011 hebben we in dit segment onder andere gewerkt aan twee uitdagende opdrachten: de aanleg van de LNG haven van Cuyutlán in Mexico en de uitbreiding van de haven Soyo LNG in Angola.

Het afgelopen jaar bereikten we ook overeenstemming over de overdracht van SMIT Terminals aan Lamnalco. Smit Lamnalco wordt een leidende speler op het gebied van terminaldiensten. Momenteel werken we intensief aan de nieuwe, geïntegreerde organisatie die eind 2012 operationeel moet zijn.

We zien ook goede kansen in het sterk groeiende segment van windenergie, waarbij voor Boskalis het accent ligt op de fundering, bouw en bekabeling van offshore windparken. In 2011 hebben we diverse kabellegwerken aangenomen en een rol gespeeld in het transport van onderdelen van offshore windparken. Daarnaast hebben we olie- en gasplatforms op de Noordzee ontmanteld. Ook op het gebied van het winnen van grondstoffen (zowel aan land als op de zeebodem) hebben we belangrijke stappen gezet. We zetten beproefde technieken in, gecombineerd met innovatieve, grensverleggende methoden, om op grote diepte rotsfosfaten te winnen in Nieuw-Zeeland.

Verder hebben we een interessant mijnbouwproject in Suriname aangenomen, waarbij onze verantwoordelijkheid loopt van ontgraving tot en met het afleveren van de bauxiet aan de raffinaderij.

HAVENS

Het werk aan de uitbreiding van de Rotterdamse haven, de Tweede Maasvlakte, verloopt boven verwachting. Volgend jaar zal dit omvangrijke werk gereed zijn. In Brazilië gaan we in Superporto do Açu, het grootste industriële havencomplex van dat land, een nieuwe haven aanleggen. Een bijzondere opdracht die we in stevige concurrentie hebben gewonnen. Bij de Havensleepdiensten lagen de activiteiten in de meeste havens op een hoger niveau dan in 2010. In Zeebrugge hebben we een nieuwe, zevenjarige concessie verworven voor deze diensten. Eind van het jaar hebben we een principeakkoord bereikt met Sudamericana Agencias Aereas y Maritimas S.A. in Chili over de samenvoeging van de sleepdiensten van SMIT in Noord- en Zuid-Amerika. De combinatie is met 150 schepen in negen landen een leidende speler in die regio.

INFRA

Op het gebied van Kustbescherming is volop gewerkt aan zandsuppletieprojecten in Nederland, bijvoorbeeld aan de 'Zandmotor' voor de Hollandse Kust. In Panama zijn we gestart met de aanleg van het eerste kunstmatige eiland in Zuid-Amerika: Punta Pacifica. In december werd bovendien de acquisitie van MNO Vervat afgerond, dat vanaf nu deel uitmaakt van de Nederlandse Boskalis-organisatie. Met MNO Vervat versterken wij onze positie op de Nederlandse Inframarkt, die zich ontwikkelt naar grotere, multidisciplinaire werken. Daarnaast willen wij MNO Vervat gaandeweg ter ondersteuning inzetten op internationale projecten met een civiele component.

VEILIGHEID

In het afgelopen jaar is ons veiligheidsprogramma *NINA* (No Injuries, No Accidents) voor iedereen in onze organisatie een begrip geworden. Welzijn en veiligheid van mensen staan centraal in onze van oudsher meer op techniek en productie georiënteerde organisatie. We zien dat ook terug in onze veiligheidsprestatie: het LTIF cijfer voor Boskalis daalde verder van 0,7 (2010) naar 0,3 per 200.000 gewerkte uren. Een ontwikkeling die ons positief stemt, maar ons niet tevreden stelt. Een aantal van onze collega's is toch getroffen door serieuze persoonlijke ongevallen – iets wat we willen voorkomen. Onze ambitie is om incidenten te voorkomen door een cultuur te scheppen waarin wij allen onze verantwoordelijkheid nemen voor onze eigen veiligheid, die van onze collega's en van onze omgeving.

INTEGRATIE SMIT

Binnen de kaders van het Corporate Business Plan van begin 2011 hebben we de integratie met SMIT verder vormgegeven. Op vele fronten is de samenwerking goed op gang gekomen. In de markt trekken we samen op waar de kansen zich voordoen. We benutten onze gezamenlijke inkoopkracht en de stafafdelingen zijn gebundeld. Na de zomer is de eerste fase van de integratie afgerond. Eind 2011 zijn we gestart met de voorbereiding van de volgende fase. Hierin trachten we de optimale organisatie neer te zetten, opdat we alle segmenten en klanten zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen bedienen. Als eerste stap zijn de kantoor- en walmedewerkers van SMIT Nederland per 1 januari 2012 in dienst getreden bij Boskalis en zijn ze toegetreden tot het Boskalis Pensioenfonds. Fase 2 van de integratie zal in 2012 worden afgerond.

De combinatie van activiteiten binnen Boskalis biedt ons uitstekende kansen om verder te groeien en te expanderen. Door grondige marktanalyses hebben wij een goed beeld ontwikkeld van de belangrijkste ontwikkelingen in onze relevante markten. En tevens van de wijze waarop wij in die markten nog succesvoller kunnen zijn. Daarop is onze aandacht continu gericht. We hebben de kwaliteiten, talenten en gedrevenheid in huis om onze onderneming nog steviger op de kaart te zetten en uit te bouwen.

Namens de Raad van Bestuur wil ik alle collega's bedanken voor hun inzet. Tevens dank ik onze klanten, partners en aandeelhouders voor hun vertrouwen.

dr. P.A.M. Berdowski

BOSKALIS IN VOGELVLUCHT

10 BEDRIJFSPROFIEL

11 ACTIVITEITEN

12 STRATEGIE

**18 AANDEELHOUDERS-
INFORMATIE**

BEDRIJFSPROFIEL

Koninklijke Boskalis

Westminster N.V. (Boskalis) is een mondiaal leidende expert op het vlak van baggeren en maritieme dienstverlening. Als partner zijn we in staat voor onze klanten complexe infrastructuurle werken binnen de keten van ontwerp, projectmanagement en uitvoering op tijd en binnen budget te realiseren, ook op kwetsbare locaties of afgelegen plaatsen in de wereld. We streven ernaar om onze oplossingen zo duurzaam mogelijk te ontwerpen en te realiseren.

Naast onze infrastructurele activiteiten bieden wij een breed scala aan maritieme diensten aan zoals havensleepdiensten, reddings- en bergingswerk, zwaar transport en hijswerkzaamheden. Terminaldiensten bieden wij aan via de nieuwe combinatie Smit Lamnalco, die in 2011 is ontstaan en waarin wij 50% aandeelhouder zijn. Maritieme infrastructuurdiensten leveren wij via ons strategische partnerschap met Archirodon, waarin wij een 40% deelneming hebben. Met de acquisitie van MNO Vervat in 2011 heeft Boskalis een civiele aannemer van formaat binnen haar gelederen die een uitstekende aanvulling vormt op onze infra- en grondverzet-activiteiten.

De vraag naar onze diensten wordt gedreven door stijgende energieconsumptie, groei van de wereldhandel, wereldbevolkingsgroei en klimaatverandering. Boskalis opereert mondiaal maar concentreert zich op zes geografische regio's in de wereld waar de grootste groeiverwachtingen liggen voor de energiemarkt en de markt voor havens. Deze spreiding geeft ons zowel een solide basis als de flexibiliteit om een breed scala aan projecten te kunnen verwerven en zorgt voor uitstekende vooruitzichten op evenwichtige en bestendige groei. Onze voornaamste opdrachtgevers zijn oliemaatschappijen, havenexploitanten, overheden, rederijen, internationale projectontwikkelaars, verzekeraars en mijnbouwbedrijven.

Boskalis heeft ongeveer 14.000 medewerkers, inclusief ons aandeel in de deelnemingen zoals Smit Lamnalco en Archirodon. Veiligheid van onze medewerkers en die van onze onderaannemers heeft de hoogste prioriteit. Boskalis heeft een vooruitstrevend veiligheidsprogramma dat hoog aangeschreven staat in de industrie en bij onze klanten. We zijn voor klanten actief in meer dan 75 landen in zes werelddelen. Onze veelzijdige vloot bestaat uit meer dan 1.100 schepen en werktuigen. Het hoofdkantoor is gevestigd in Papendrecht, Nederland. Het aandeel Koninklijke Boskalis Westminster N.V. staat sinds 1971 genoteerd op de Amsterdamse beurs en maakt deel uit van de AEX-index op de NYSE Euronext Amsterdam.

ACTIVITEITEN

BAGGEREN & GRONDVERZET

Alle voorkomende activiteiten die te maken hebben met nat en droog grondverzet zijn van oorsprong de kernactiviteit van Boskalis. Daaronder vallen de aanleg en onderhoud van havens, aanwinning van land en bescherming van kusten en oevers. Verder bieden we specialistische offshorediensten voor onze klanten in de energiesector, zoals het leggen van kabels, het beschermen van pijpleidingen en de aanleg van (delen van) windmolenparken. Verder is Boskalis actief in het delven van grondstoffen, gebruikmakend van baggertechnieken. Dit wordt toegepast op het land, maar Boskalis onderzoekt ook mogelijkheden om grondstoffen op de zeebodem te winnen. Tevens zijn we actief in de droge infrastructuur met onder andere het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van (spoor)wegen, rioleringen, bruggen, dammen en tunnels en het uitvoeren van grondverbeterings- en grondsaneringswerken. Door onze mondiale spreiding, ons grote vakmanschap, veelzijdige state-of-the-art vloot en onze bewuste focus op kostenefficiëntie zijn wij een wereldmarktleider in baggeren en grondverzet. We staan bekend om onze innovatieve benadering en specialistische kennis van milieuvriendelijke baggertechnieken. Door onze grote expertise, multidisciplinair aanbod en uitgebreide ervaring met engineering en projectmanagement zijn we in staat om, op moeilijke locaties, complexe projecten op tijd en binnen budget te realiseren.

HARBOUR TOWAGE

In de grootste havens ter wereld verlenen wij assistentie aan binnenkomende en uitgaande zeeschepen. SMIT heeft met deze activiteit een uitstekende reputatie opgebouwd en beschikt over een veelzijdige vloot van meer dan 200 sleepboten. Het gaat bijvoorbeeld om RoRo-schepen, olie- en chemicaliëntankers, containerschepen, koelschepen en stukgoedschepen. SMIT is met haar sleepdiensten onder andere actief in Nederland, België, Verenigd Koninkrijk, Canada, Brazilië, Panama, Singapore, Maleisië, Indonesië, China en Taiwan.

SALVAGE, TRANSPORT & HEAVY LIFT

Het transporteren van zware ladingen en het leveren van zware hijswerkzaamheden met drijvende bokken, het bergen van schepen en het opruimen van wrakken zijn specialistische activiteiten die we met SMIT bieden. Hiertoe behoren tevens het ontmantelen van olie- en gasplatformen op zee, maritiem-civiele projecten, en het aanleggen van de basisinfrastructuur voor offshore windparken. Middels Subsea verzorgt SMIT ook inspectie-, reparatie- en onderhoudsactiviteiten ten behoeve van de olie- en gasindustrie. SMIT is in staat om op ieder moment waar dan ook ter wereld schepen in gevaar te assisteren. SMIT werkt hiervoor vanuit vier locaties die strategisch gelegen zijn ten opzichte van de belangrijkste internationale vaarroutes: Houston, Kaapstad, Rotterdam en Singapore. SMIT beschikt over de hoogwaardige technologie en expertise om gevaarlijke stoffen als bunkerolie uit wrakken te verwijderen en heeft een succesvolle staat van dienst voor het bergen van schepen.

TERMINALDIENSTEN

Voor de exploitatie en het beheer van onshore en offshore terminals bieden wij via Smit Lamnalco (50% deelneming) een totaalpakket aan diensten. Ondersteuning bieden bij het aan- en afmeren van olie- en LNG-tankers is daarbij de kernactiviteit. Aanvullende ondersteunende diensten zijn loodsdiensten, inspectie en onderhoud onder water, vast- en loskoppelen van terminalaansluitingen, brandbestrijding, escortering, vervoer van bemanningen en goederen en het gebruik van bunkervaartuigen. Daarnaast assisteren wij ook bij het operationele marine management van een terminal. Het opleiden en trainen van lokale medewerkers is vaak onderdeel van de activiteiten.

MARITIEM-CIVIELE INFRASTRUCTUUR

Archirodon is onze strategische partner (40% deelneming) op het gebied van maritiem-civiele infrastructuur. Als maritiem aannemer heeft Archirodon uitgebreide ervaring met het ontwerpen en bouwen van kademuren, aanlegsteigers, golfbrekers en olie- en LNG-terminals. Daarnaast is het bedrijf een allrounder op de markten voor civiele infrastructuur en industriële installaties. Archirodon bouwt bijvoorbeeld waterzuiveringsinstallaties, rioleringen, dammen, bruggen, energiecentrales, ontziltingsinstallaties en pompstations in voornamelijk het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

STRATEGIE

Boskalis is een mondiaal leidende expert op het vlak van baggeren en maritieme dienstverlening. Begin 2011 hebben wij het Corporate Business Plan 2011-2013 bekend gemaakt en vervolgens hebben we in de loop van het jaar goede vooruitgang geboekt bij de realisatie van delen van dit plan.

Wij zijn een toonaangevende dienstverlener op het gebied van innovatieve en competitieve totaaloplossingen – in de maritieme, kust- en deltagebieden in de wereld. We streven ernaar om onze oplossingen zo duurzaam mogelijk te ontwerpen en te realiseren, waarbij veiligheid de hoogste prioriteit heeft.

FOCUS

OPTIMIZE

REINFORCE

EXPAND

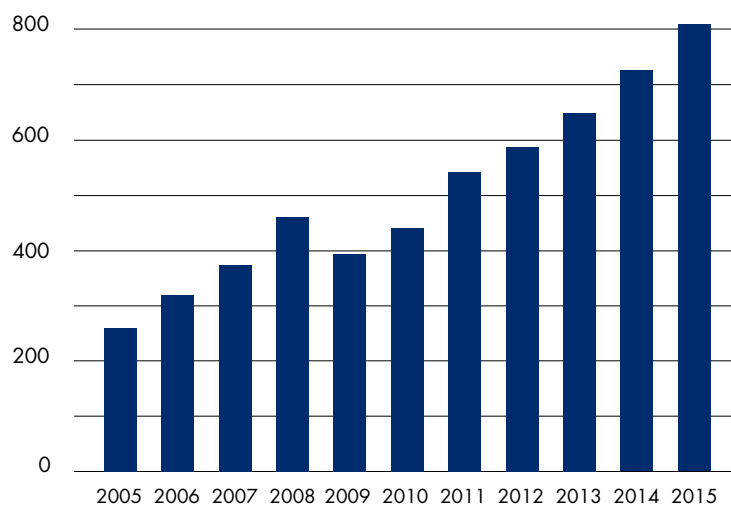
De succesvolle integratie van de SMIT-activiteiten vormt een belangrijk onderdeel hiervan. We brengen focus aan in onze gezamenlijke activiteiten en optimaliseren en versterken onze gezamenlijke kennis, kracht en expertise. Boskalis blijft daarbij alert op kansen voor expansie als deze een aanvulling of versterking vormen van de bestaande activiteiten.

MARKTONTWIKKELINGEN

Boskalis concentreert zich op markten die structurele groei vertonen op de langere termijn. De toenemende vraag naar energie en de groei van de wereldhandel zien wij als de twee belangrijkste drivers voor groei in met name de energiemarkt en de markt voor havens. Uit een wereldwijd marktonderzoek dat Boskalis liet uitvoeren, blijkt dat deze trends doorzetten, ondanks de tijdelijke stagnatie als gevolg van de economische onzekerheid in Europa en de Verenigde Staten. In de opkomende landen Brazilië, Rusland, India en China, blijft de vraag naar maritieme infrastructuur groot. De geprognoseerde toename van de wereldbevolking blijft de vraag naar onze landaanwinning- en infra-activiteiten stuwten. Dat geldt eveneens voor de klimaatverandering, die overheden in verschillende werelddelen noopt tot maatregelen om hun bevolking te beschermen tegen de stijgende zeewaterspiegel en overstromingen. We zien de vraag naar samenhangende oplossingen voor complete maritieme infrastructuur toenemen, waarbij de zorg voor duurzame oplossingen steeds prominenter op de agenda staat.

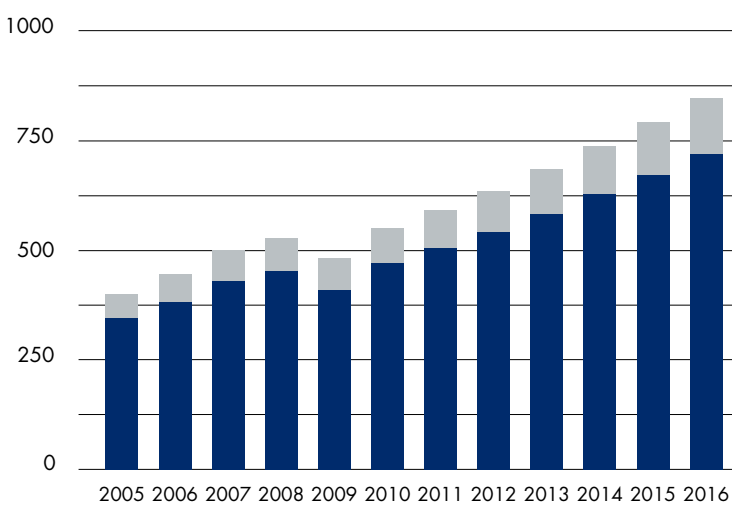

WERELDWIJDE INVESTERINGEN IN OLIE- EN GASEXPLORATIE EN PRODUCTIE (US\$ miljard)

Bron: Barclays Capital - 2012

CONTAINEROVERSLAG (miljoen TEU)

Bron: Drewry M.R. 10/2011

■ Transshipment ■ Haven - naar - haven

STRATEGISCH KADER

De strategische agenda van Boskalis vloeit voort uit onze missie: *Wij zijn een toonaangevende dienstverlener op het gebied van innovatieve en competitieve totaaloplossingen – in de maritieme, kust- en deltagebieden in de wereld. We streven ernaar om onze oplossingen zo duurzaam mogelijk te ontwerpen en te realiseren, waarbij veiligheid de hoogste prioriteit heeft.*

Onze strategie voor het verwezenlijken van deze missie is gericht op groei. Met vier pijlers willen we onze strategie uitvoeren: Focus, Optimize, Reinforce en Expand.

FOCUS

- Op 'Value-Adding Assets'
- Op marktsegmenten
- Op geografische regio's

Value-Adding Assets

Boskalis focust zich op 'Value-Adding Assets'. Dat doen we met een combinatie van activiteiten en materieel waarmee we zowel aan de onderkant van de markt kostencompetitief actief kunnen zijn, als ook succesvol kunnen zijn bij de complexe turn key/multidisciplinaire geïntegreerde projecten aan de bovenzijde van de markt.

Marktsegmenten

De markten waarop wij ons met onze kernactiviteiten richten, zijn afgeleid van de analyse waar onze kansen voor groei en expansie het grootst zijn. In elk van deze markten bieden wij onze producten en diensten in samenhang of enkelvoudig aan.

Energie

In omvang en groeipotentie is de olie- en gasmarkt, met onder meer een stijgende vraag naar vloeibaar aardgas en grootschalige afgelegen infrastructurele ontwikkelingen, zeer belangrijk. Boskalis ontwerpt hiervoor nieuwe havens en legt ze aan. We creëren nieuw land en leggen olie- en gaspijpleidinginfrastructuren aan en verzorgen het onderhoud. Daarnaast bieden we terminaldiensten voor de olie- en gasindustrie. Naast dit traditionele segment omvat de energiemarkt ook het sterk groeiende segment voor duurzame energie, waarbij voor Boskalis het accent ligt op de fundering, bouw en bekabeling van offshore windparken. Verder zien we groeipotentie in het toepassen van (traditionele) baggeroplossingen voor de winning van grondstoffen.

Havens

Voor het ontwerp en de aanleg van nieuwe havens en de uitbreiding en het onderhoud van bestaande havens zetten we onze belangrijkste activiteit Baggeren & Grondverzet in, waarbij ook civieltechnische werkzaamheden een grote rol spelen. In de exploitatiefase bieden we klanten van de havens dienstverlening aan zoals havensleepdiensten.

Infra

Deze activiteit omvat de bouw van civiele infrastructuur en de bescherming en aanleg van nieuw land. Zowel natte als droge activiteiten vallen in dit marktsegment: Landaanwinning & Kustbescherming, de realisatie van maritieme infrastructuur via ons partnership met Archirodon en drooggrondverzet op de Nederlandse markt, van oudsher via onze Nederlandse dochter en recentelijk versterkt met MNO Vervat.

Geografische regio's

Binnen de drie marktsegmenten richten wij onze dienstverlening op een aantal geografische regio's. De keuze voor deze regio's is gebaseerd op onze marktanalyse, die aangeeft waar de komende periode de belangrijkste ontwikkelingen plaatsvinden en waar de beste kansen liggen voor onze gezamenlijke activiteiten.

Op basis van deze bevindingen concentreren wij ons op de volgende zes geografische regio's:

1. Noordwest-Europa
2. Zuid- en West-Afrika
3. Midden- en Zuid-Amerika
4. Midden-Oosten
5. Zuidoost-Azië
6. Australië

OPTIMIZE

- Cost leadership uitbouwen
- Verdere integratie van de activiteiten
- Investeren in competentie-ontwikkeling

Boskalis neemt als expert een unieke positie in op de maritieme wereldmarkt. Er bestaat geen andere onderneming met een dergelijk breed en samenhangend aanbod van maritieme producten en diensten. Deze positie willen wij versterken en uitbreiden door de synergievoordelen van de combinaties binnen de groep volledig te benutten. Onze kansen in het high end segment vergroten wij door te investeren in de ontwikkeling van competenties die onze positie als Design, Construct & Maintenance contractor versterken. Tegelijkertijd blijven wij sterk concurrerend door onze focus op efficiencyverbetering en kostenbesparing.

Cost leadership

De integratie met SMIT leidt tot aantoonbare schaalvoordelen waardoor onze inkoopkracht richting leveranciers is vergroot. Door middel van benchmarking en uitwisselen van best practices zijn we in staat kosten te reduceren.

Resultaat 2011

Onze doelstelling was om na de overname van SMIT binnen drie jaar EUR 10 – 15 miljoen aan structurele synergievoordelen op jaarbasis te realiseren. Deze doelstelling is eind 2010 bijgesteld naar EUR 20 – 25 miljoen. Inmiddels hebben wij het grootste deel van de beoogde doelstellingen gerealiseerd.

Integratie en centralisatie van mensen en middelen

Door ons bredere pakket producten en diensten en onze mondiale aanwezigheid ontstaan nieuwe commerciële kansen bij bestaande en nieuwe klanten. In de business komen beide organisaties dicht bij elkaar en trekken we gezamenlijk op naar de markt. Hier liggen de grootste synergiekansen. Onze ondersteunende organisatie wordt efficiënter doordat we verschillende stafactiviteiten verder integreren en waar mogelijk fysiek onder één dak brengen.

Resultaat 2011

De integratie van Boskalis en SMIT verloopt voorspoedig en op onderdelen sneller dan wij hadden gepland. In het hoofdstuk 'Operationele gang van zaken' geven we een nadere toelichting op de stand van zaken met betrekking tot de organisatorische integratie van de ondersteunende staven en fleetmanagement.

Investeren in de ontwikkeling van competenties

Om in het hogere segment van de markt onze gecombineerde activiteiten aan te bieden, versterken en clusteren wij de daarvoor benodigde competenties. In Design, Construct & Maintenance opdrachten zijn vooral onze kennis van engineering, kostencalculatie, werkvoorbereiding, risicomanagement, projectmanagement en innovatie van belang. Tevens wordt onze kennis van ecodynamisch ontwerpen via het programma *Building with Nature* en onze milieupertise via ons eigen ingenieursbureau Hydronic steeds belangrijker. Deze competenties en specialistische kennis hebben we de afgelopen jaren sterk ontwikkeld binnen Boskalis voor de grote, complexe baggerprojecten. We willen deze expertise nu verder ontwikkelen en benutten om de overige activiteiten binnen de groep ook op te schalen naar turn-key projecten. Als voorbeeld zien we in de energiemarkt mogelijkheden om enerzijds SMIT zelfstandig als contractor te positioneren en anderzijds complexe baggerprojecten in combinatie met SMIT-activiteiten aan te bieden.

Resultaat 2011

Wij hebben goede vorderingen gemaakt met de ontwikkeling van kerncompetenties. Een goed voorbeeld hiervan is het Boskalis Leadership Development Program, waarmee we investeren in de leiderschapscompetenties van medewerkers van zowel Boskalis als SMIT. In ons CSR-verslag gaan we dieper op dit onderwerp in.

REINFORCE

- Investeren in de vloot
- Terminaldiensten samenvoegen

Om onze leidende positie te handhaven en te versterken, investeren wij gericht in ons materieel. Onze R&D-afdeling ondersteunt het nieuwbouwprogramma door technieken te verfijnen. Hiermee spelen we in op de vraag uit de markt, maar we creëren ook vraag door voorop te lopen met vooruitstrevende, toonaangevende technologie. We investeren voortdurend; ook in de duurzaamheid van ons materieel. Meer informatie kunt u vinden in ons CSR-verslag over 2011.

Investeren in de vloot

Boskalis beschikt over 'winning dredging vessels' in het medium, large en jumbo hoppersegment. We zien voldoende kansen in de markt om selectief verder te investeren. De investeringen richten zich voor de komende jaren op vervanging en het modificeren van bestaande schepen. Op de in 2010 aangekondigde investeringsplannen is in 2011 actie ondernomen.

Resultaten 2011

- De Taurus II, een zelfvarende jumbocutter, is eind 2011 – begin 2012 gemoderniseerd. Het schip heeft 60% meer pompvermogen en beschikt nu over een volledig nieuwe elektrische installatie.
- In 2011 is de beslissing genomen om een 4.500 m³ hopper toe te voegen aan de vloot. In 2010 werd de Shoalway, een 4.500 m³ hopper, in de vaart genomen.
- Begin 2013 komt de megahopper WD Fairway opnieuw in de vaart. Het schip werd in 2007 als gevolg van een aanvaring uit de vaart gehaald. Het schip wordt momenteel in Thailand herbouwd.

Om onze kansen op opdrachten in de energiemarkt te vergroten, zowel in de olie en gassector als in offshore windparken, investeren wij in de uitbreiding van ons specialistisch materieel en sleepboten.

Resultaten 2011

- De vloot is uitgebreid met een valpijpschip (voor het afdekken en beschermen van pijpleidingen en kabels) dat in de loop van het eerste kwartaal 2012 in de vaart is genomen. Voor de valpijp is composiet gebruikt, een licht materiaal waarmee de efficiëntie van het schip wordt bevorderd.
- Om onze kabellegactiviteiten te versterken hebben we twee multifunctionele cable laying/rock dumping vessels besteld. Het eerste kabellegschip komt naar verwachting in september 2012 in de vaart, het tweede in december 2012.
- In verband met de uitbreiding van de havensleepactiviteiten in Brazilië hebben wij zes sleepboten besteld, die momenteel lokaal worden gebouwd, met een optie op nog eens zes sleepboten.
- Voor de diverse activiteiten van SMIT in de wereld worden verschillende kleinere schepen gebouwd.
- Voor Asian Lift Singapore, een joint venture met Keppel Corporation Singapore, wordt momenteel de Asian Hercules III gebouwd, een grote drijvende bok met een hefcapaciteit van 5.000 ton. Hiermee realiseren we een schaalvergroting ten opzichte van de in de markt gebruikelijke hefvermogens tot 3.200 ton. De Asian Hercules III is eind 2013 operationeel. Hij zal voornamelijk worden ingezet voor de assemblage van FPSO's in Singapore alwaar Keppel marktleider is in de bouw van deze units. Vanuit efficiëntie-oogpunt laat Keppel steeds grotere modules aan wal bouwen die later op de FPSO's geplaatst worden. Grotere modules vragen om grotere hefvermogens.

Versterken van Terminaldiensten

Met de integratie van SMIT Terminals in onze deelneming Lamnalco, waarvoor het besluit is genomen in juli 2011, ontstaat een nieuwe wereldleider in terminaldiensten. Boskalis blijft 50% aandeelhouder in deze deelneming. Smit Lamnalco beschikt over een vloot van 200 schepen, heeft 50 lopende terminalcontracten in portefeuille en 2.000 medewerkers in dienst.

Resultaat 2011

Wereldleider in terminaldiensten: de verkoop van activiteiten van SMIT Terminals aan Lamnalco is per 5 oktober 2011 geëffectueerd. De beide aandeelhouders van Lamnalco – Boskalis en Rezayat – hebben de intentie uitgesproken de beschikbare kasstromen in Smit Lamnalco te herinvesteren. De nieuwe onderneming krijgt hiermee alle gelegenheid en slagkracht om te groeien. Daarenboven zal na het voltooien van de integratie, Smit Lamnalco zichzelf herfinancieren om een optimale kapitaalstructuur te bewerkstelligen. Gedurende 2012 wordt gewerkt aan de inrichting van de nieuwe organisatie en de vestiging van het nieuwe hoofdkantoor. Wij zien voor Smit Lamnalco kansen voor groei in onder meer het Midden-Oosten, West-Afrika, Rusland en Australië, waarbij de primaire focus ligt op de olie- en gasmarkt. Een veelbelovend nieuw marktsegment is de mineralenmarkt. In West-Afrika (Sierra Leone) biedt de combinatie nu al sleepdiensten en transport aan van erts die we over binnenwateren afvoeren en afleveren bij een offshore overslagpunt.

EXPAND

- Versterken regionale positie
- Regionale positie uitbreiden
- Mondiale activiteiten toevoegen

Regionale positie versterken met bestaande activiteiten

In de zes geografische kernregio's willen wij onze positie versterken. Door gebruik te maken van onze marktaanwezigheid en sterke relatie met klanten kunnen wij een breder scala aan activiteiten aanbieden. Bijvoorbeeld in Australië, waar we grootschalige maritieme infrastructuur bouwen, zien we kansen om ook terminaldiensten en subsea-duikdiensten aan te bieden. In Zuid-Amerika zien we ook goede mogelijkheden om een breder scala aan activiteiten te ontwikkelen. In West-Afrika zijn we al vele tientallen jaren succesvol met baggeren en terminaldiensten, terwijl we kansen zien voor uitbreiding van onze activiteiten in Transport & Heavy Lift.

Resultaat 2011

De afgelopen jaren heeft Boskalis in Brazilië enkele maritieme infrastructuurprojecten succesvol afgerond. Boskalis beschikt tevens over een sterke lokale aanwezigheid als aanbieder van sleepdiensten in havens en voor terminals. Deze diensten worden in zes Braziliaanse havens aangeboden via dochteronderneming SMIT Rebras. Boskalis breidt haar marktpositie uit in Brazilië met de opdracht om in het grootste industriële havencomplex van Brazilië, Superporto do Açu, een nieuwe haven aan te leggen. Tot de werkzaamheden behoren het baggeren van een toegangs- en binnenkanaal, een draaikom en een havenbassin, evenals landaanwinningswerkzaamheden. Daarnaast zal Boskalis de oeverbekleding bij de havenmonding aanleggen.

Regionale positie uitbreiden met nieuwe activiteiten

In de regio's waarop wij ons concentreren, zien we ook vraag ontstaan naar nieuwe activiteiten waar we onze gezamenlijke expertise in kunnen zetten. Deze vraag wordt vooral gestuwd door de ontwikkelingen in de energiemarkt. De bouw van offshore windparken, het integreren van de Europese elektriciteits- en gasmarkten en de verwijdering van oude olieplatforms op de Noordzee zijn hiervan voorbeelden. We leggen ons meer en meer toe op de aanleg van bekabelingsinfrastructuur en de ontmanteling van olieplatforms op turn-key basis. Verder is ook de groeiende vraag naar grondstoffen een kans om nieuwe activiteiten te ontplooien, zoals het winnen van mineralen.

We positioneren ons als aanbieder van totaaloplossingen voor maritieme infrastructuur, inclusief de bouw van maritiem-civiele constructies. Via Archirodon zijn we hiermee al vele jaren succesvol in het Midden-Oosten. Ook in andere delen van de wereld willen we deze expertise aanbieden onder meer met onze nieuwe acquisitie MNO Vervat. Door de complementariteit met de bagger- en grondverzetactiviteiten zien we mogelijkheden om deze activiteiten uit te breiden in Noordwest-Europa en op termijn ook internationaal toe te passen.

Resultaat 2011

In 2011 hebben wij verschillende projecten gecontracteerd waarbij wij onze regionale positie hebben versterkt met nieuwe activiteiten.

Offshore kabelleggen: we hebben een aantal kabellegopdrachten verworven waaronder het leggen van twee stroomkabels in Indonesië, een glasvezelkabel door de Straat van Magellaan, Argentinië en een exportkabel in de Baltische Zee.

Onshore en offshore mijnbouw: we gaan in Suriname een geïntegreerd mijnbouwproject uitvoeren voor het delven van bauxiet. In Nieuw-Zeeland hebben we een concept ontwikkeld voor de diepzeemijnbouw van fosfaten.

Ontmanteling olie- en gasplatforms: in opdracht van de Nederlandse Aardolie Maatschappij hebben we een gasplatform in de Noordzee ontmanteld. We hebben van Wintershall de opdracht gekregen om in 2012 twee gasplatforms te gaan ontmantelen.

Civiele infrastructuur: met de overname van MNO Vervat versterken wij onze civiele infrastructuurcompetenties en activiteiten op nationaal en internationaal niveau.

Mondiale activiteiten toevoegen

Boskalis wil de toonaangevende positie in bestaande activiteiten regionaal en mondiaal vergroten door autonome groei of door acquisities. We staan ook open voor acquisities waarmee we veelbelovende activiteiten kunnen toevoegen aan het portfolio. Dit zullen we echter alleen doen als ze op een aantal cruciale onderdelen aansluiten op de bestaande activiteiten en waarde toevoegen in het topsegment van de markt.

Resultaat 2011

Sleepdiensten in Midden- en Zuid-Amerika: Boskalis en Sudamericana Agencias Aereas y Maritimas S.A. (SAAM) verkennen de mogelijkheden en kansen om hun sleepactiviteiten in Noord- en Zuid-Amerika gezamenlijk voort te zetten. Door de combinatie SMIT en SAAM zal een leidende dienstverlener van sleepactiviteiten in Midden- en Zuid-Amerika ontstaan. Als combinatie worden 45 havens in negen landen bediend met een vloot van ruim 150 sleepboten. De samenvoeging zal naast operationele synergievoordelen tevens de gecombineerde marktposities in belangrijke mate versterken.

BK
134

AANDEELHOUDERS-INFORMATIE

Wij vinden het belangrijk dat de waarde van ons aandeel onze prestaties en de ontwikkeling in onze markten voldoende reflecteert. Daarom spannen we ons in onze stakeholders zo volledig en transparant mogelijk te informeren over onze strategie en het beleid en over de daaruit voortvloeiende financiële prestaties.

OPEN DIALOOG

Wij hechten grote waarde aan transparante en regelmatige communicatie met onze stakeholders. Tot onze financiële stakeholders rekenen wij bestaande en potentiële aandeelhouders, overige kapitaalverschaffers en hun intermediairs en de media. Wij vinden het belangrijk om hen op een heldere, toegankelijke manier te informeren. Ook de grote Nederlandse en een aantal buitenlandse effectenhuizen en hun analisten die het aandeel Boskalis volgen rekenen we tot onze financiële stakeholders. Zij willen hun klanten goed adviseren en informeren over ons bedrijf en over de baggermarkt en maritieme dienstverlening en aannemerij in het algemeen. Vragen van stakeholders beantwoorden wij openhartig; waar mogelijk nemen wij zelf het initiatief om belangrijke kwesties aan te kaarten. Met grote beleggers en analisten hebben wij regelmatig contact, onder andere door jaarlijkse bezoeken te organiseren aan projectlocaties.

In 2011 hebben we ruim 350 meetings gehad met beleggers uit West-Europa, de Verenigde Staten, Australië en Canada, zowel tijdens roadshows en conferenties als door middel van persoonlijke gesprekken. Gesprekken met beleggers en analisten worden aan de hand van publiek beschikbare presentaties gevoerd (www.boskalis.nl) en hierbij wordt geen koersgevoelige informatie besproken.

CORPORATE WEBSITE

Onze corporate website wordt voortdurend geactualiseerd en is een bron van informatie over onze kernactiviteiten en lopende projecten. In de rubriek Investor Relations vinden bezoekers informatie over ons aandeel en andere voor hen relevante informatie. Hier zijn ook recente persberichten en het persberichtenarchief te vinden, evenals analisten- en bedrijfspresentaties.

INFORMATIE OVER HET AANDEEL

Het maatschappelijk kapitaal van Boskalis van EUR 240 miljoen is onderverdeeld in 200 miljoen aandelen, zijnde 150 miljoen gewone aandelen en 50 miljoen cumulatief beschermingspreferente aandelen. Per 1 januari 2011 stonden er 101 miljoen gewone aandelen uit. Bij het keuzedividend over 2010 heeft 64% van de aandeelhouders gekozen voor stock dividend. Hiervoor hebben wij in 2011 ruim 2,5 miljoen nieuwe gewone aandelen uitgegeven. Per saldo bestond het geplaatste kapitaal per 31 december 2011 uit 103,5 miljoen gewone aandelen.

Het aandeel Koninklijke Boskalis Westminster N.V. is genoteerd op NYSE Euronext Amsterdam en opgenomen in de AEX-hoofdindex.

Daarnaast maakt het aandeel onder meer deel uit van de Euronext Next 150 index en de Dow Jones STOXX 600 Index.

Tickers: Bloomberg: BOKA:NA, Reuters: BOSN.AS

In 2011 werden 100 miljoen aandelen Boskalis op NYSE Euronext Amsterdam verhandeld (2010: 125 miljoen). Het gemiddelde dagelijkse handelsvolume in 2011 bedroeg ruim 390.000 aandelen. In de loop van 2011 is de koers van het aandeel met 21% gedaald van EUR 35,83 tot EUR 28,39.

De marktkapitalisatie is ten opzichte van eind 2010 met 18,5% afgenomen tot EUR 2,9 miljard.

AANDEELHOUDERS

Bij Boskalis zijn per 31 december 2011 de volgende aandeelhouders met een belang van 5% of meer bekend:

HAL Investments B.V.: 33,37%

Delta Lloyd N.V.: 5,82%

Mondrian Investment Partners Limited: 5,01%

Naast deze grootaandeelhouders is naar schatting 18% van de aandelen in handen van aandeelhouders in de Verenigde Staten en Canada, 20% in het Verenigd Koninkrijk en de rest in voornamelijk Nederland, Frankrijk, Duitsland en Scandinavië.

DIVIDENDBELEID

Het dividendbeleid van Boskalis heeft als uitgangspunt dat 40% tot 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering beschikbaar wordt gesteld als dividend. Tegelijkertijd streeft Boskalis voor de langere termijn naar een stabiele ontwikkeling van het dividend. Bij de keuze voor de vorm van het dividend (in contanten en/of geheel of gedeeltelijk in aandelen) wordt rekening gehouden met de gewenste balansverhoudingen van de onderneming en de belangen van aandeelhouders.

FINANCIËLE AGENDA 2012

15 maart	Publicatie jaarcijfers 2011
eind maart	Publicatie jaarverslag 2011
10 mei	Trading update eerste kwartaal 2012
10 mei	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
14 mei	Aandeel noteert ex-dividend
16 mei	Registratiedatum voor dividendgerechtigdheid (na sluiting beurs)
29 mei	Uiterste datum bekendmaking dividendvoorkeur
1 juni	Vaststelling en publicatie van het keuzedividend aan de hand van gemiddelde beurskoersen op 30 en 31 mei en 1 juni (na sluiting beurs)
6 juni	Betalbaarstelling dividend en levering aandelen
16 augustus	Publicatie halfjaarcijfers 2012
16 november	Trading update derde kwartaal 2012

SMIT REBRAS OPENT DEUREN VOOR BOSKALIS

In 2011 heeft Boskalis haar belang in de Braziliaanse Harbour Towage deelneming Rebras (Rebocadores do Brasil SA), uitgebreid naar 100%. SMIT Rebras maakte in de afgelopen periode een snelle groei door en heeft ambitieuze toekomstplannen. "We verwachten dat delen van onze markt in de komende vijf jaar flink zullen groeien en we doen er alles aan om die groei op te vangen," zegt Mauro Sales van SMIT Rebras. Sinds de integratie van Boskalis en SMIT is de samenwerking van beide partijen in Brazilië met enthousiasme omarmd. De kantoororganisaties zijn niet alleen fysiek, maar ook qua systemen al volledig geïntegreerd.

"Bij de integratie van Boskalis en SMIT hebben we drie mogelijke vormen van synergie gedefinieerd: kosten, geografisch en technisch-operationeel," zegt Frank Verhoeven, voorzitter van het directieteam van SMIT. "Alle drie de vormen van synergie zie je in Brazilië heel duidelijk terugkomen. De integratie van de kantoren levert inkoopvoordelen en andere forse besparingen op. In geografisch opzicht kan Boskalis meeliften op de sterke positie van SMIT in Brazilië. En ook technisch-operationeel zijn er volop mogelijkheden: SMIT maakt gebruik van de Survey-afdeling van Boskalis, Boskalis maakt gebruik van schepen van SMIT, we maken gebruik van elkaars knowhow. Dankzij die gecombineerde kennis kunnen we nu meer projecten aanbieden dan toen we ieder afzonderlijk opereerden."

Loek Kullberg, SMIT's Managing Director Harbour Towage & Terminals: "Het belangrijkste verhaal in Brazilië is groei. Het land beschikt over een zeer grote olievoorraad. Het volume van de zeehandel in Brazilië is enorm gestegen en daarnaast zijn er omvangrijke investeringsplannen voor de offshore industrie, die de vraag naar sleepdiensten verder zullen stimuleren. Al die activiteiten bieden niet alleen enorme kansen voor SMIT, denk aan het uitbreiden van onze activiteiten op het gebied van Subsea engineering, Heavy Lift en Salvage, maar juist ook voor Boskalis." Mauro Sales vult aan: "Brazilië heeft een kustlijn met een lengte van 8.000 kilometer, met nu al 36 grote en kleinere commerciële havens. Om te profiteren van de economische ontwikkelingen hebben veel havens een grotere diepgang nodig. In komende jaren worden er daarnaast ook tal van nieuwe havengebieden en terminals ontwikkeld. Dat biedt volop kansen voor de waterbouw."

Een van die ontwikkelingen betreft het Complex Superporto do Açú. Dit industriële superhavencomplex in het noorden van de Braziliaanse staat Rio de Janeiro is de grootste havenonderneming in Latijns-Amerika en zal naar verwachting uitgroeien tot een van de omvangrijkste havencomplexen ter wereld. In augustus 2011 verwierf Boskalis het contract voor de aanleg van de nieuwe TX2 haven in dit complex.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Commissarissen wil haar waardering uitspreken voor de betoonde inzet van de Raad van Bestuur en alle werknemers van de onderneming en complimenteert hen met het in 2011 behaalde resultaat.

In overeenstemming met artikel 27 van de statuten van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. biedt de Raad van Commissarissen het jaarverslag 2011 aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aan. Het jaarverslag, met daarin opgenomen de jaarrekening en de bestuurdersverklaring, is door de Raad van Bestuur opgemaakt. De jaarrekening gaat vergezeld van de verklaring van de externe accountant, KPMG Accountants N.V., welke is opgenomen in dit verslag op pagina 120.

Wij stellen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor:

- De jaarrekening, waarin opgenomen het voorstel tot winstbestemming, vast te stellen;
- De leden van de Raad van Bestuur decharge te verlenen voor hun bestuur over het jaar 2011;
- De leden van de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor hun toezicht op het bestuur over het jaar 2011; en
- Een dividend uit te keren aan aandeelhouders van EUR 1,24 per gewoon aandeel in de vorm van gewone aandelen, tenzij een aandeelhouder het verkiest een uitkering in contanten te willen ontvangen.

SAMENSTELLING RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur bestond in 2011 uit drie leden. Op 12 mei 2011 is de heer T.L. Baartmans door de Raad van Commissarissen herbenoemd tot lid van de Raad van Bestuur voor een periode van vier jaar. De overige samenstelling van de Raad van Bestuur is in het verslagjaar niet gewijzigd.

SAMENSTELLING RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Commissarissen bestond aan het begin van 2011 uit zes leden.

Tot ieders ontsteltenis is op 22 maart 2011 de voorzitter van de Raad van Commissarissen de heer H. Heemskerk plotseling overleden. De heer H.J. Hazewinkel heeft vanaf deze datum de taken van voorzitter van de Raad van Commissarissen waargenomen.

Voorts heeft de heer M. van der Vorm in het verslagjaar te kennen gegeven niet voor herbenoeming beschikbaar te zijn. Op 12 mei 2011 is de heer Van der Vorm derhalve als lid van de Raad van Commissarissen afgetreden. De Raad van Commissarissen dankt de heer Van der Vorm voor alle inzet die hij in de afgelopen jaren als lid van de Raad van Commissarissen heeft betoond. Met zijn grote kennis en ervaring heeft hij een belangrijke bijdrage geleverd aan het verder uitbouwen van Boskalis tot een internationale maritieme dienstverlener van wereldformaat. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft op 12 mei 2011 de heer J. van Wiechen, op voordracht van de Raad van Commissarissen, benoemd voor een periode van vier jaar, ter invulling van de aldus ontstane vacature.

Op 12 mei 2011 is eveneens op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op voordracht van de Raad van Commissarissen de herbenoeming van de heer C. van Woudenberg aan de orde geweest. De heer Van Woudenberg is door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders met steun van de Ondernemingsraad herbenoemd als lid van de Raad van Commissarissen voor een periode van vier jaar.

Op 17 augustus 2011 heeft de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders, op voordracht van de Raad van Commissarissen, de heer J.M. Hessels benoemd als lid van de Raad van Commissarissen voor een periode van vier jaar.

De heer Hessels fungeert vanaf 17 augustus 2011 als voorzitter van de Raad van Commissarissen. De heer Hazewinkel is op 17 augustus 2011 op grond van zijn ruime ervaring benoemd tot vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen.

De overige samenstelling van de Raad van Commissarissen is in het verslagjaar niet gewijzigd. Per ultimo 2011 bestaat de Raad van Commissarissen uit zes leden.

WERKZAAMHEDEN RAAD VAN COMMISSARISSEN

De Raad van Commissarissen heeft vijfmaal vergaderd met het bestuur van de onderneming. Alle commissarissen hebben in het verslagjaar het merendeel van de vergaderingen bijgewoond. Voorts heeft de Raad diverse malen overleg gepleegd buiten de aanwezigheid van het bestuur.

De Raad van Commissarissen heeft als vaste agendapunten de behandeling van de volgende onderwerpen op de agenda staan: de ontwikkeling van de resultaten, de balans en de branche- en marktontwikkelingen. In het kader van de marktontwikkelingen worden de orderportefeuille en de potentiële grote projecten alsmede de gang van zaken van materiële aangenomen werken besproken. In het verslagjaar zijn onder andere het aannemen van grote projecten als Lelydorp in Suriname, Superporto do Açú in Brazilië, alsmede de uitvoering van projecten zoals Maasvlakte 2 in Nederland, Gorgon in Australië en de wrakopruiming van de Hyundai 105 aan de orde geweest.

In 2011 heeft de Raad van Commissarissen voorts aandacht gehad voor het bedrijfsbudget, de liquiditeit, acquisitie- en investeringsvoorstellen, de organisatiestructuur evenals het personeelsbeleid. Specifieke aandacht is besteed aan het beleid van de onderneming op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu, waarbij uitgebreid is stilgestaan bij het veiligheidsprogramma van de vennootschap, *NINA* (No Injuries No Accidents) genaamd, en de wijze waarop dit programma wordt geïmplementeerd binnen de organisatie en bij onderaannemers.

De Raad van Commissarissen heeft de strategie van de onderneming en de daarbij behorende risico's doorgenomen. In dat kader heeft de Raad van Commissarissen ingestemd met het nieuwe Corporate Business Plan voor de jaren 2011-2013, dat is opgesteld voor het nieuwe geïntegreerde bedrijf na de acquisitie van Smit Internationale N.V. in 2010. Voorts is regelmatig aandacht besteed aan de belangrijkste aan de bedrijfsvoering van de onderneming verbonden risico's, waaronder de risico's gemoeid bij het aannemen van werken. Voor een nadere toelichting daarop wordt verwezen naar de pagina's 49 tot en met 53 van dit verslag. De opzet en werking van de daaraan gekoppelde interne risico-beheersings- en controlesystemen werden periodiek geëvalueerd en met de Raad van Commissarissen besproken. In het verslagjaar zijn geen significante wijzigingen in de interne risicobeheersings-

en controlesystemen aangebracht. De besprekingen van de jaarresultaten en halfjaarresultaten zijn gevoerd in de aanwezigheid van de externe accountant.

In 2011 heeft de Raad van Commissarissen tevens stil gestaan bij de voorstellen van de Raad van Bestuur voor de overdracht van SMIT Terminals aan Lamnalco alsmede de overname van MNO Vervat B.V. De verkoop van SMIT Terminals aan Lamnalco was reeds afgesproken in het kader van de fusie van Smit Internationale N.V. Voorts heeft de Raad van Commissarissen de acquisitie van MNO Vervat B.V. goedgekeurd nadat is vastgesteld dat deze goed binnen de strategie van de onderneming past en een versterking met zich meebrengt van de infra- en drooggrond-verzetactiviteiten van Boskalis. Ook de voorgenoemde samenwerking met SAAM voor het ontplooiën van sleepactiviteiten in Midden- en Zuid-Amerika heeft de aandacht van de Raad van Commissarissen gehad.

De Raad van Commissarissen heeft in het verslagjaar een werkbezoek gebracht aan Panama. Tijdens dat bezoek heeft de Raad van Commissarissen zich op de hoogte gesteld van de waterbouw- en havensleepactiviteiten in dat land. Voorts is uitgebreid aandacht besteedt aan de marktontwikkelingen in Panama op het gebied van het ontwikkelen van maritieme infrastructuur en maritieme diensten.

Een aantal commissarissen heeft met de Ondernemingsraad de resultaten, de strategie van de onderneming, de marktontwikkelingen, de stand van zaken met betrekking tot de pensioenfondsen alsmede de fusie en integratie met Smit Internationale N.V. besproken.

De Raad van Commissarissen heeft drie kerncommissies, te weten de Auditcommissie, de Remuneratiecommissie en de Selectie- en Benoemingscommissie. Deze hebben als volgt uitvoering gegeven aan hun taken:

AUDITCOMMISSIE

Leden Auditcommissie

De Auditcommissie bestaat uit twee leden: de heer M. Niggebrugge (voorzitter) en de heer H. Heemskerk (tot maart 2011). De heer J. van Wiechen heeft de heer Heemskerk op 12 mei 2011 opgevolgd.

Taken en verantwoordelijkheden Auditcommissie

De belangrijkste taken van de Auditcommissie zijn het adviseren van de Raad van Commissarissen ten aanzien van:

- Het houden van toezicht en controle op, en het adviseren van de Raad van Bestuur omtrent de werking van de interne risico-beheersings- en controlesystemen, waaronder het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving en toezicht op de werking van gedragscodes.

- Toezicht op de financiële informatieverschaffing door de vennootschap, de taxplanning, de toepassing van informatie en communicatie en communicatietechnologie en de financiering van de vennootschap.
- Het onderhouden van regelmatige contacten met en het toezicht op de relatie met de externe accountant alsmede de naleving en opvolging van de aanbevelingen van de externe accountants.
- Het doen van een voordracht tot benoeming van de externe accountant aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
- De jaarrekening, de jaarlijkse begroting en belangrijke kapitaal-investeringen van de vennootschap.
- Toezicht op het functioneren van de interne auditfunctie.

Activiteiten 2011

In het verslagjaar 2011 is de Auditcommissie driemaal bijeengekomen. In de vergaderingen zijn onder meer de volgende reguliere onderwerpen aan de orde gekomen: de jaarrekening 2010, de (tussentijdse) financiële verslaglegging over het boekjaar 2011, het resultaat met betrekking tot grote projecten, ontwikkelingen binnen de IFRS, risico- en kostenbeheersing, ontwikkelingen in de orderportefeuille, de financiering en liquiditeit van de onderneming, verzekeringszaken, de fiscale positie van de onderneming, de interne controle en administratieve organisatie en de relevante wet- en regelgeving, inclusief de Corporate Governance Code. Ook de opvolging van de door de accountant in het kader van de controle van de jaarrekening 2010 uitgebrachte Management Letter is besproken.

Daarnaast heeft de Auditcommissie meer specifiek aandacht besteedt aan de overname van MNO Vervat B.V. en de overdracht van SMIT Terminals en AHTS transportactiviteiten aan Lamnalco, een 50 procent deelneming van Boskalis. Ook de integratie van de accounting- en rapportageprocessen en systemen bij Boskalis en SMIT heeft in het kader van de overname extra aandacht gehad. De Auditcommissie heeft voorts de ontwikkeling van de financiële positie van de pensioenfondsen waarbij Boskalis is betrokken, uitgebreid besproken.

In de Auditcommissie zijn met de interne auditor de in 2011 door de interne auditor uitgevoerde werkzaamheden besproken, alsmede het interne Audit plan voor 2012.

Naast de voorzitter van de Raad van Bestuur en de Chief Financial Officer zijn de Concern Controller en de externe accountant bij de vergaderingen van de Auditcommissie aanwezig geweest. Met de externe accountant is in het verslagjaar eveneens vergaderd buiten aanwezigheid van het bestuur van de onderneming. De Auditcommissie heeft met de externe accountant de vergoedingen voor de controle alsmede de aanpak van de controle besproken. Voorts heeft de Auditcommissie de onafhankelijkheid van de externe accountant vastgesteld. Eind 2011 is aangevangen met de periodieke beoordeling van het functioneren van de externe accountant. Deze evaluatie is begin 2012 afgerond. De uitkomst is dat tevredenheid bestaat over het functioneren van KPMG als onafhankelijk accountant. KPMG levert kwalitatief hoogwaardig werk, gebaseerd op gedegen risico-analyses, een adequate controle-aanpak en met goede kennis van de business en

internationale context waarin Boskalis opereert. De werkzaamheden worden met een hoge mate van vakkundigheid en professionaliteit uitgevoerd. De relatie met de Raad van Commissarissen, de Auditcommissie en de Raad van Bestuur is goed, waarbij de onafhankelijkheid goed wordt bewaakt. Gezien de verdere internationale expansie van Boskalis is het blijvend versterken van de regie met betrekking tot de inzet van internationale KPMG-vestigingen van belang. Daarnaast is het behouden van voldoende ervaring met en kennis van de controle-omgeving van Boskalis in het kernteam van KPMG een blijvend aandachtspunt.

Van de vergaderingen en de bevindingen van de Auditcommissie is verslag gedaan aan de voltallige Raad van Commissarissen.

REMUNERATIECOMMISSIE

Leden Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie bestaat uit twee leden: de heer C. van Woudenberg (voorzitter) en de heer M.P. Kramer.

De Remuneratiecommissie maakt regelmatig gebruik van de diensten van een onafhankelijke beloningsadviseur en heeft zich ervan vergewist dat deze beloningsadviseur geen advies verstrekt aan de leden van de Raad van Bestuur.

Taken en verantwoordelijkheden Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie heeft de volgende taken:

- Het doen van een voorstel aan de Raad van Commissarissen inzake het te voeren beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur. Het beleid wordt ter goedkeuring aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgelegd.
- Het doen van een voorstel aan de Raad van Commissarissen inzake de beloning van individuele leden van de Raad van Bestuur (een en ander binnen het door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgestelde beloningsbeleid).
- Het opmaken van het remuneratierapport over het gevoerde beloningsbeleid, zoals vast te stellen door de Raad van Commissarissen.

Activiteiten 2011

Gedurende 2011 is de Remuneratiecommissie tweemaal bijeengewees. Tevens heeft de commissie buiten de vergaderingen om regelmatig overleg gevoerd.

Op 21 januari 2011 heeft de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders het voorstel van de Raad van Commissarissen aangenomen om het beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur te wijzigen. Dit voorstel was gebaseerd op een door de Remuneratiecommissie geformuleerd advies om de berekeningsmethode voor de kwantitatieve maatstaven van het variabele korte- en langetermijn element te vereenvoudigen.

De Remuneratiecommissie heeft onder meer:

- zich op de hoogte gesteld van de meest recente Nederlandse en internationale Corporate Governance-ontwikkelingen;
- een beloningsonderzoek opgestart omtrent het beloningsbeleid voor commissarissen in de Nederlandse markt;
- scenarioanalyses uitgevoerd.

Beloningsbeleid Raad van Bestuur

Het beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur is op 21 januari 2011 door de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgesteld. Het beloningsbeleid past bij de strategie en kernwaarden van Boskalis, waarbij langetermijn-oriëntatie en continuïteit centraal staan en Boskalis de belangen van zowel aandeelhouders, klanten, medewerkers als de 'brede omgeving' meeweegt. Het beloningsbeleid is gedurende 2011 uitgevoerd overeenkomstig het beloningsbeleid zoals vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De integrale tekst van het aangepaste beloningsbeleid evenals het remuneratierapport is te vinden op de website (www.boskalis.nl).

Beloningsbeleid voor de Raad van Commissarissen

Het beloningsbeleid voor de Raad van Commissarissen is in 2007 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgesteld. Gedurende 2011 is het beloningsbeleid conform het vastgestelde beleid uitgevoerd. In 2011 is een beloningsonderzoek naar de bezoldiging van commissarissen opgestart. De uitkomsten zullen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden voorgelegd.

SELECTIE- EN BENOEMINGSCOMMISSIE

Leden Selectie- en Benoemingscommissie

De Selectie- en Benoemingscommissie bestaat uit twee leden. De heer H. Heemskerk was tot maart 2011 voorzitter van deze commissie. De heer M. van der Vorm heeft tot 12 mei 2011 als lid van de commissie gefungeerd. Op 17 augustus heeft de Raad van Commissarissen de heer J.M. Hessels als voorzitter en de heer C. van Woudenberg als lid van de Selectie- en Benoemingscommissie aangesteld.

Taken en verantwoordelijkheden Selectie- en Benoemingscommissie

De taken van de Selectie- en Benoemingscommissie betreffen de volgende onderwerpen:

- Het opstellen van selectiecriteria en benoemingsprocedures inzake commissarissen en bestuurders van de vennootschap.
- De periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de Raad van Commissarissen en het bestuur en het opstellen van de profielschets.
- De periodieke beoordeling van het functioneren van de individuele commissarissen en bestuurders en het daarover rapporteren aan de Raad van Commissarissen.
- Het voorstellen voor (her)benoemingen.
- Het toezicht op het beleid van het bestuur inzake selectiecriteria en benoemingsprocedures voor het hoger management van de vennootschap.

Activiteiten 2011

In 2011 is de Selectie- en Benoemingscommissie eenmaal bijeengekomen en heeft daarnaast meermalen telefonisch beraad gehouden. De Selectie- en Benoemingscommissie heeft in het verslagjaar overleg gepleegd over een evenwichtige samenstelling van de Raad van Bestuur en de samenstelling en omvang van de Raad van Commissarissen beoordeeld, met inachtneming van de Profielschets en het Rooster van Aftreden. In het verslagjaar betrof dit de voorbereiding van de volgende selecties en herbenoemingen:

De Selectie- en Benoemingscommissie heeft na het overlijden van de heer H. Heemskerk, voorzitter van de Raad van Commissarissen, de invulling van de aldus ontstane vacature ter hand genomen. De Raad van Commissarissen heeft gelijktijdig de aandeelhouders en de Ondernemingsraad geïnformeerd over de ontstane vacature. De Selectie- en Benoemingscommissie heeft aan de Raad van Commissarissen op grond van de Profielschets van de Raad van Commissarissen de heer Hessels voorgesteld als kandidaat. De voordracht was gebaseerd op de brede bestuurlijke ervaring die de heer Hessels heeft opgedaan bij een divers palet aan internationale beursgenoteerde bedrijven. De Raad van Commissarissen heeft dit voorstel van de Selectie- en Benoemingscommissie overgenomen en op 17 augustus 2011 voorgelegd aan de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de heer Hessels per deze datum benoemd voor een periode van vier jaar. Vervolgens heeft de Raad van Commissarissen de heer Hessels aangewezen als voorzitter.

De heer Van der Vorm heeft in het verslagjaar aangegeven niet voor herbenoeming als lid van de Raad van Commissarissen beschikbaar te zijn. De Raad van Commissarissen heeft gelijktijdig de aandeelhouders en de Ondernemingsraad op de hoogte gesteld van het ontstaan van deze vacature. De Selectie- en Benoemingscommissie heeft aan de hand van de Profielschets van de Raad van Commissarissen zijn opvolging besproken en heeft de heer J. van Wiechen als kandidaat aan de Raad van Commissarissen voorgedragen, gezien zijn ervaring bij een aantal (internationale) bedrijven. De Raad van Commissarissen heeft deze voordracht overgenomen en heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 12 mei 2011 voorgesteld de heer Van Wiechen voor een periode van vier jaar als lid van de Raad van Commissarissen te benoemen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft dit voorstel aangenomen.

Op grond van het rooster van aftreden van de Raad van Commissarissen was de benoemingstermijn van de heer Van Woudenberg in 2011 afgelopen. De Raad van Commissarissen heeft de aandeelhouders en de Ondernemingsraad gelijktijdig over het ontstaan van deze vacature geïnformeerd. De heer Van Woudenberg heeft te kennen gegeven beschikbaar te zijn voor herbenoeming. De Raad van Commissarissen heeft de heer Van Woudenberg voorgedragen aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ter herbenoeming als lid van de Raad van Commissarissen. De voordracht tot herbenoeming was gestoeld op het feit dat de heer Van Woudenberg een uitgebreide ervaring heeft als lid van de Raad van Commissarissen en de deskundige wijze waarop hij invulling geeft aan dat lidmaatschap. De aanbeveling om de heer Van Woudenberg te benoemen was conform de wet en de statuten van de Vennootschap, waarin is voorgescreven dat de Raad van Commissarissen een door de Ondernemingsraad aanbevolen persoon op de voordracht plaatst voor een derde van het aantal leden van de Raad van Commissarissen. De Ondernemingsraad steunde de voordracht tot herbenoeming van de heer Van Woudenberg ten volle. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders heeft de heer Van Woudenberg op 12 mei 2011 voor een periode van vier jaar benoemd.

Voorts heeft de Selectie- en Benoemingscommissie de herbenoeming van de heer T.L. Baartmans als lid van de Raad van Bestuur besproken. De heer Baartmans is voor de eerste maal als zodanig benoemd in 2007. De Raad van Commissarissen heeft het voorstel tot herbenoeming overgenomen en heeft na daartoe het oordeel gevraagd te hebben van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de heer Baartmans op 12 mei 2011 voor een periode van vier jaar herbenoemd als lid van de Raad van Bestuur.

De vennootschap heeft voor de heer Hessels en de heer Van Wiechen in het verslagjaar een introductieprogramma over de vennootschap verzorgd.

NEDERLANDSE CORPORATE GOVERNANCE CODE

Sinds de invoering van de Nederlandse Corporate Governance Code (de "Code") in 2004 worden tijdens vergaderingen van de Raad van Commissarissen de in de Code verwoorde beginselen van deugdelijk ondernemingsbestuur en best practice-bepalingen regelmatig aan de orde gesteld. De hoofdlijnen van het Corporate Governance beleid bij Boskalis staan vermeld op de pagina's 54 en 55 van dit jaarverslag.

Naar het oordeel van de Raad van Commissarissen is voldaan aan het in de Code bepaalde ten aanzien van de onafhankelijkheid van de commissarissen. Als niet-onafhankelijk in de zin van de Code beschouwt de Raad van Commissarissen de heer J. van Wiechen.

Buiten aanwezigheid van het bestuur heeft de Raad van Commissarissen het functioneren van de Raad van Bestuur besproken en dat van de individuele bestuurders. Daarnaast is het functioneren van de Raad van Commissarissen en van de individuele commissarissen besproken tegen de achtergrond van de Profielschets. Deze evaluatie heeft plaatsgevonden door middel van een questionnaire en collectieve en bilaterale gesprekken tussen de Raad van Commissarissen, de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de individuele leden van de Raad van Bestuur.

De Raad van Commissarissen wil haar waardering uitspreken voor de betoonde inzet van de Raad van Bestuur en alle werknemers van de onderneming en complimenteert hen met het in 2011 behaalde resultaat.

Papendrecht/Sliedrecht, 14 maart 2012

Raad van Commissarissen

mr. J.M. Hessels, voorzitter
H.J. Hazewinkel RA, vicevoorzitter
mr. M.P. Kramer
drs. M. Niggebrugge
drs. J. van Wiechen
mr. C. van Woudenberg

EEN WERELDLEIDER OP HET GEBIED VAN TERMINAL SERVICES

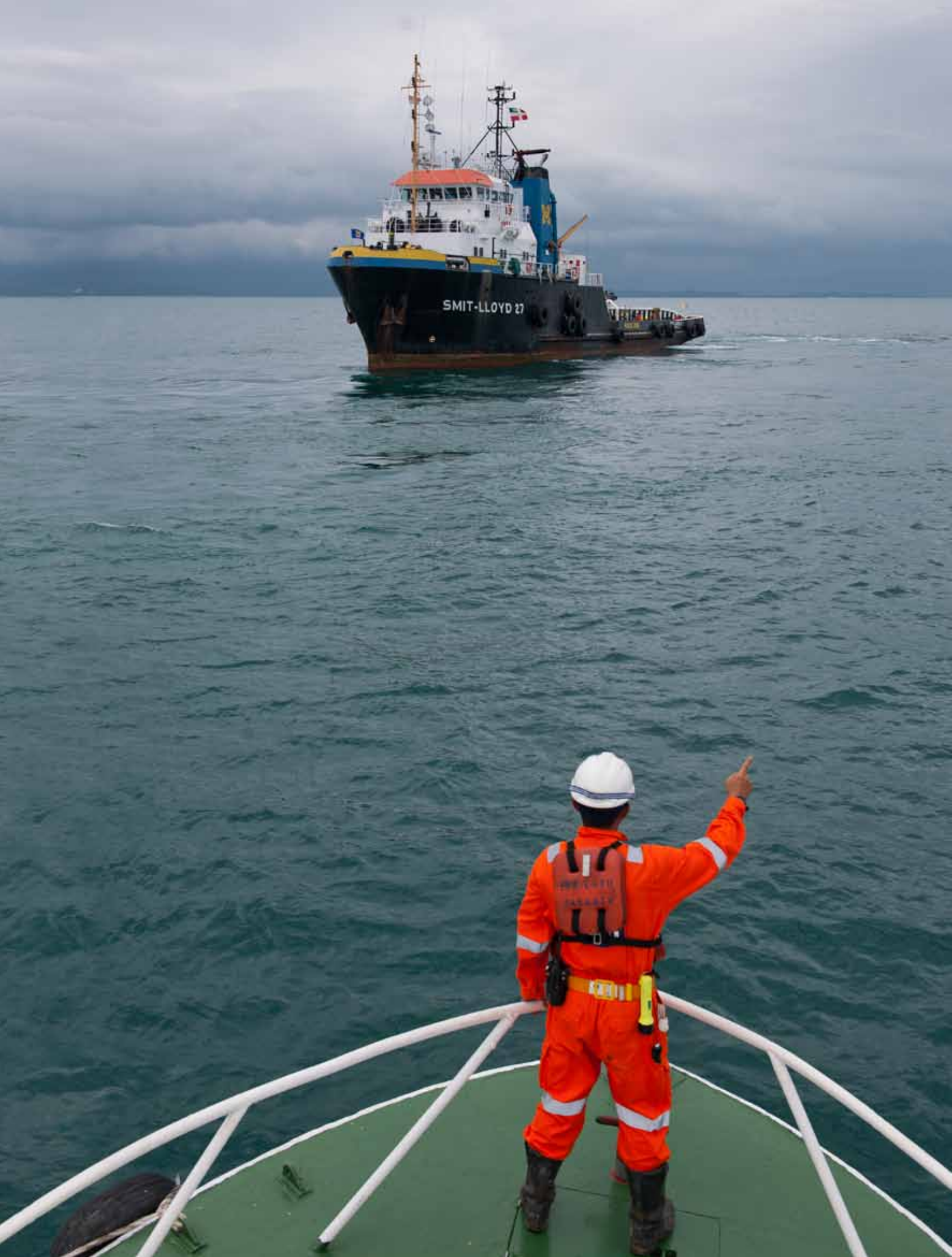

De oprichting van Smit Lamnalco (een joint venture waarin Boskalis 50% van de aandelen houdt) is een feit. Smit Lamnalco is opgericht om de sterke kanten van SMIT Terminals en Lamnalco zo goed mogelijk te benutten. Met het samengaan ontstaan aanzienlijke operationele en commerciële synergieën. Zo is Lamnalco vooral een sterke speler in West-Afrika en het Midden-Oosten, terwijl SMIT Terminals een breder speelveld heeft, dat hier een mooie aanvulling op vormt. Het resultaat van de fusie is een marktleider met een omvangrijke vloot van 177 schepen en een omzet van rond de USD 300 miljoen. Smit Lamnalco heeft nu een zeer sterke marktpositie, met activiteiten in meer dan 30 landen. Het nieuwe bedrijf opereert wereldwijd.

Loek Kullberg, Directielid Smit Lamnalco: "Smit Lamnalco zal echt een wereldspeler zijn op het gebied van terminalactiviteiten, dat wil zeggen het aan- en afmeren van olie- en gastankers. Wij zien ook veel nieuwe kansen op het gebied van ondersteunende dienstverlening aan de mijnbouwindustrie. Wij willen ons aanbod in alle sectoren uitbreiden, door bijvoorbeeld diensten aan te gaan bieden zoals inspectie en onderhoud onder water, loodsdiensten, en laden en lossen."

"Wij willen onze klanten ook meerwaarde bieden door terminalexploitanten te ondersteunen bij hun streven om overal ter wereld commerciële risico's te beheersen en te beperken. Hierbij gaat het dan onder andere om activiteiten in afgelegen gebieden. Risicodeling zal steeds belangrijker worden binnen onze dienstverlening."

"Wij zijn ervan overtuigd dat Smit Lamnalco, verzekerd van de sterke support van Boskalis, binnen de olie- en gasindustrie en de mijnbouw-industrie de voorkeursaanbieder is voor sleepdiensten aan terminals en voor ondersteunende dienstverlening."

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

34 MARKTONTWIKKELINGEN

35 FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN

**44 OPERATIONELE GANG
VAN ZAKEN**

**48 CORPORATE SOCIAL
RESPONSIBILITY**

49 RISICOBEBEER

54 CORPORATE GOVERNANCE

**56 VOORUITZICHTEN VOOR
HET KOMENDE JAAR**

57 BESTUURDERSVERKLARING

MARKT- ONTWIKKELINGEN

De markten waarop Boskalis actief is worden voor de lange termijn gedreven door groei van de wereldhandel, energieconsumptie, wereldbevolking en de gevolgen van klimaatverandering.

Voor de korte termijn is sprake van een stagnatie in de vraag en van een toestroom aan nieuwe productiecapaciteit in een aantal van onze markten. Dit vertaalt zich in druk op volume en marges. Wel zien wij in meerdere regio's in de wereld en in verschillende marktsegmenten klanten die volop initiatieven ontwikkelen voor nieuwe, en veelal ook omvangrijke maritieme infrastructuurprojecten. Dit geldt in het bijzonder voor energie- en grondstoffen gerelateerde projecten in Zuid-Amerika, West-Afrika en Australazië.

De marktontwikkelingen in de offshore-markt zijn van belang voor een substantieel deel van onze business. In het verlengde van de vraag naar en de aanleg van nieuwe olie- en LNG import- en exportterminals, wordt een groei van de terminalactiviteiten (Smit Lamnalco) voorzien. Verder zijn de ontwikkelingen bij Transport, Heavy Lift en Subsea voor een groot deel afhankelijk van het aantrekken van de vraag vanuit de energiemarkten, in het bijzonder die van de offshore-markt in Noordwest-Europa, Brazilië en Zuidoost-Azië. Wij zijn positief gestemd over de ontwikkelingen in de Offshore-markt op de middellange termijn.

FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. heeft over 2011 een recordomzet behaald van EUR 2,8 miljard (2010: EUR 2,7 miljard). De nettowinst nam af tot EUR 254 miljoen (2010: EUR 311 miljoen), waarbij in het resultaat in 2010 bijzondere baten ter hoogte van EUR 33,6 miljoen voor belasting waren opgenomen. Ondanks de lagere nettowinst is Boskalis voornemens het dividend gelijk te houden op EUR 1,24 per aandeel.

Door de toegenomen onzekerheden op de internationale markten duurt de terughoudendheid met betrekking tot investeringsbeslissingen door opdrachtgevers voort. Dit heeft geresulteerd in druk op marges en bezetting van materieel. Hierdoor is de EBITDA afgenomen tot EUR 591 miljoen (2010: EUR 622 miljoen) en het bedrijfsresultaat (EBIT) tot EUR 354 miljoen (2010: EUR 402 miljoen). Bij de kernactiviteit Baggeren & Grondverzet werd het lagere resultaat positief beïnvloed door de financiële afwikkeling van reeds opgeleverde projecten. De overige activiteiten realiseerden een stabiel of licht hoger bedrijfsresultaat, ten dele door de volledige consolidatie van SMIT.

De omvang van de orderportefeuille vertoonde een stijging en bedroeg per jaareinde EUR 3.489 miljoen (ultimo 2010: EUR 3.248 miljoen). In vergelijking met de orderportefeuille van medio 2011 en gecorrigeerd voor (de)consolidatie-effecten was het orderboek per jaareinde licht hoger.

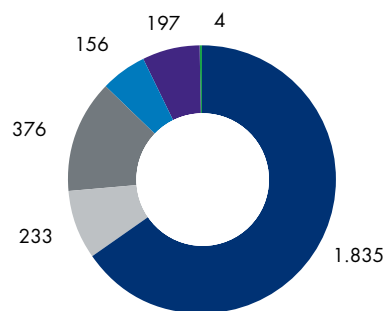
OPERATIONELE EN FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

OMZET

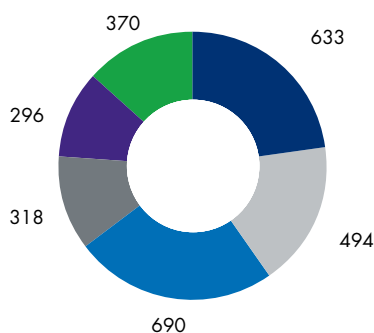
De omzet steeg in het verslagjaar met 5% tot EUR 2,80 miljard (2010: EUR 2,67 miljard). Deze toename is volledig toe te schrijven aan het consolidatie-effect van SMIT. De resultaten van SMIT zijn over 2011 voor het eerst volledig geconsolideerd. In 2010 was het SMIT resultaat in het eerste kwartaal nog op basis van een pro rata belang verantwoord als resultaat van

geassocieerde deelnemingen en pas vanaf het tweede kwartaal volledig geconsolideerd. In het vierde kwartaal 2011 is de verkoop van de SMIT terminalactiviteiten aan Lamnalco en de acquisitie van MNO Vervat succesvol afgerond. Deze twee transacties hebben per saldo geen materieel effect op de omzet en het resultaat gehad.

NAAR SEGMENT	2011	2010
(in miljoenen EUR)		
■ Baggeren & Grondverzet	1.835	1.801
■ Harbour Towing	233	155
■ Salvage, Transport & Heavy Lift	376	296
■ Termindiensten	156	148
■ Maritieme Infrastructuur	197	265
■ Niet-gealloceerde groepsomzet	4	9
Groep	2.801	2.674

NAAR GEOGRAFISCH GEBIED	2011	2010
(in miljoenen EUR)		
■ Nederland	633	517
■ Rest van Europa	494	585
■ Australië / Azië	690	626
■ Midden-Oosten	318	370
■ Afrika	296	228
■ Noord- en Zuid-Amerika	370	348
Groep	2.801	2.674

RESULTAAT

Het bedrijfsresultaat (EBIT) kwam in 2011 uit op EUR 354 miljoen (2010: EUR 402 miljoen).

SEGMENTRESULTATEN	2011	2010
(in miljoenen EUR)		
Baggeren & Grondverzet	266,9	320,5
Harbour Towage	29,3	23,2
Salvage, Transport & Heavy Lift	43,2	43,0
Terminaldiensten	25,0	22,3
Maritieme Infrastructuur	30,4	28,9
Niet-gealloceerde groepskosten	-40,7	-36,0
Groep	354,1	401,9

De daling van het bedrijfsresultaat is vooral veroorzaakt door het lagere resultaat bij Baggeren en Grondverzet. Dit lagere resultaat komt voor een belangrijk deel voort uit de gewijzigde markt-omstandigheden, waarbij de bezetting van de schepen en de marges onder druk staan. Daarenboven is dit segmentresultaat in 2010 positief beïnvloed door een bedrag van EUR 33,6 miljoen, verbandhoudend met de afwikkeling van langlopende verzekerings- en andere materieel-gerelateerde claims.

Het bedrijfsresultaat exclusief resultaat geassocieerde deelnemingen en vóór rente, belastingen, afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen (EBITDA) kwam uit op EUR 590,5 miljoen (2010: EUR 621,5 miljoen).

NETTOWINST

Het gerealiseerde bedrijfsresultaat bedroeg EUR 354 miljoen. Na per saldo financieringslasten van EUR 40,4 miljoen en EUR 2,0 miljoen resultaat uit deelnemingen, resulteerde een winst voor belasting van EUR 316 miljoen. De nettowinst toerekenbaar aan aandeelhouders bedroeg EUR 254 miljoen (2010: EUR 311 miljoen).

ORDERPORTEFEUILLE

In de loop van 2011 werd voor, per saldo, EUR 2.620 miljoen aan nieuw werk aangenomen, breed gespreid over de wereld en over de verschillende marktsegmenten. Als gevolg van de acquisitie van MNO Vervat zijn daarenboven de door MNO Vervat gehouden contracten in de orderportefeuille opgenomen in het segment Baggeren & Grondverzet. De (omzet)waarde van deze contracten bedroeg per ultimo 2011 EUR 527 miljoen. Daar tegenover stond een deconsolidatie effect van EUR 105 miljoen in de orderportefeuille van Terminaldiensten in verband met de verkoop van SMIT Terminals aan Lamnalco, welke voor 50 % in de consolidatie is opgenomen.

De omvang van de totale orderportefeuille bedroeg eind 2011 EUR 3.489 miljoen (ultimo 2010: EUR 3.248 miljoen). In vergelijking met de orderportefeuille van medio 2011 en gecorrigeerd voor de (de)consolidatie-effecten van MNO Vervat en SMIT Terminals was het orderboek per jaareinde licht hoger.

ORDERPORTEFEUILLE	31 dec 2011	31 dec 2010
(in miljoenen EUR)		
Baggeren & Grondverzet	2.307	1.923
Harbour Towage	-	-
Salvage, Transport & Heavy Lift	182	162
Terminaldiensten	590	677
Maritieme Infrastructuur	410	486
Groep	3.489	3.248

BAGGEREN & GRONDVERZET

Aanleg en onderhoud van havens en vaarwegen, landaanwinning, kust- en rivieroeverbescherming, droog grondverzet, offshore-dienstverlening voor de olie- en gasindustrie, grondverbetering en rotsfragmentatie onder water.

	2011	2010
(in miljoenen EUR)		
Omzet	1.835	1.801
Bedrijfsresultaat	267	321
Orderportefeuille	2.307	1.923

OMZET

De omzet in het segment Baggeren & Grondverzet bedroeg EUR 1.835 miljoen (2010: EUR 1.801 miljoen). De activiteiten van MNO Vervat, die medio december zijn overgenomen, hebben voor EUR 12 miljoen aan de omzet bijgedragen. Met ingang van 2012 zullen de drooggrondverzetactiviteiten niet langer in dit segment worden opgenomen, maar in het nieuwe segment Droge Infrastructuur. Daarin zullen, naast de droog-grondverzetprojecten van Boskalis, ook de droge infrastructuur-activiteiten van MNO Vervat worden ondergebracht.

OMZETVERDELING NAAR MARKT	2011	2010
(in miljoenen EUR)		
Thuismarkten in Europa	588	572
Thuismarkten buiten Europa	191	118
Internationale projecten	882	873
Specialistische nichediensten	174	238
	1.835	1.801

Thuismarkten

De omzet op de thuismarkten bedroeg EUR 779 miljoen (2010: EUR 690 miljoen). De omzet op de Europese thuismarkten (Nederland, Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Nordic landen) steeg met 3% tot EUR 588 miljoen (2010: EUR 572 miljoen). Projecten die aan deze omzet bijdroegen in Nederland waren onder andere Maasvlakte 2 en kustbeschermingsprojecten langs de Zuid Hollandse kust (Zandmotor en Delflandse kust) en de Waddeneilanden (Ameland). In de overige Europese thuismarkten is aan een groot aantal onderhoudsprojecten in havens en waterwegen gewerkt, evenals aan enkele kustbeschermingsprojecten in het Verenigd Koninkrijk. Buiten Europa steeg de thuismarkt omzet (Nigeria en Mexico) met 62% tot EUR 191 miljoen (2010: EUR 118 miljoen). In Mexico droeg vooral het project Cuyutlán bij aan de omzet. De grootste groei was echter afkomstig uit Nigeria, waar het activiteiten niveau, na enkele wat meer rustige jaren, weer is toegenomen.

De verdere groeivoorzichten in Nigeria zijn hoopgevend, alhoewel de zorg bij de grote olie- en gasmaatschappijen over de algehele stabiliteit in het land nog altijd tot terughoudendheid leidt bij het nemen van grote investeringsbeslissingen.

Internationale projectenmarkt

De omzet op de internationale projectenmarkt was, met EUR 882 miljoen, licht hoger dan het voorgaande jaar (2010: EUR 873 miljoen). De projecten zijn breed gespreid over de marktsegmenten en de wereld, waarbij projecten in Australazië en Midden- en Zuid-Amerika thans de grootste bijdrage leveren aan de omzet.

Specialistische nichediensten

De omzet van de specialistische nichediensten was, met EUR 174 miljoen, lager dan het voorgaande jaar (2010: EUR 238 miljoen). Evenals in 2010 is door Boskalis Offshore aan het Nordstream-project gewerkt, zijn diverse stenenwerken, met de inzet van valpijpschepen, uitgevoerd. In het tweede halfjaar van 2011 is begonnen aan een kabellegcontract in Zuid-Argentinië. Daarnaast is in 2011 goede vooruitgang geboekt op het zeven jaar durende Fox River-project, waarbij de met PCB verontreinigde baggerspecie uit de Fox River in Wisconsin (Verenigde Staten) wordt gescheiden en verwerkt.

Vlootontwikkelingen

Door een goede bezetting van de hoppervloot in het tweede halfjaar is, na een zwak eerste halfjaar, de jaarbezetting uit gekomen op een niveau van 39 weken (2010: 43 weken). Door de lastige marktomstandigheden kost het aanzienlijke moeite om een goede materieelbezetting veilig te stellen tegen aanvaardbare projectmarges en/of risico's. Vooral in de lagere bezetting van de cuttervloot, die in 2011 is uitgekomen op 19 weken (2010: 27 weken), is dit merkbaar geweest. In januari 2012 is het nieuwe valpijpschip 'Rockpiper' in Singapore gedoopt. Het schip zal voornamelijk voor offshore-activiteiten worden ingezet en wordt eind maart 2012 opgeleverd. De orderportefeuille voor dit schip bedraagt inmiddels meer dan een jaar bezetting.

SEGMENTRESULTAAT

Het resultaat (EBIT) van het segment Baggeren & Grondverzet bedroeg EUR 267 miljoen (2010: EUR 321 miljoen). Naast de gewijzigde marktomstandigheden, wordt deze daling verklaard door bijzondere baten van EUR 33,6 miljoen die in het resultaat over 2010 waren opgenomen. Deze baten betroffen de afwikkeling van enkele langlopende verzekerings- en andere materieelgerelateerde claims. Ook in 2011 is het resultaat positief beïnvloed door de afwikkeling van projecten, met name in het Midden Oosten, die reeds eerder technisch waren afgesloten.

ORDERPORTEFEUILLE

In 2011 werd, per saldo, voor EUR 1.692 miljoen aan nieuw werk aangenomen. Daarenboven zijn door MNO Vervat gehouden contracten, met een (omzet)waarde van EUR 527 miljoen, in de orderportefeuille opgenomen.

ORDERPORTEFEUILLE VERDELING NAAR MARKT	31 dec 2011	31 dec 2010
(in miljoenen EUR)		
Thuismarkten in Europa	1.045	628
Thuismarkten buiten Europa	108	133
Internationale projecten	864	965
Specialistische nichediensten	290	197
	2.307	1.923

In de olie- en gasmarkt werden diverse projecten in Nigeria aangenomen en werd ondermeer op lopende projecten in Australazië meerwerk verkregen. In de loop van 2011 zijn meerdere kabellegcontracten verworven, waaronder een contract voor het leggen en afdekken van twee nieuwe stroomkabels tussen de eilanden Java en Bali in Indonesië en een telecom glasvezelkabel in Zuid-Argentinië. In Suriname werd een bijzonder werk aangenomen voor het delven van bauxiet, gebruikmakend van een cutterzuiger.

In het marktsegment havens werd een omvangrijk havenproject verkregen voor de aanleg van een nieuwe haven bij het Complex Superporto do Açú in Brazilië en werd voor Sydney Port in Canada een havenontwikkelingsproject aangenomen en uitgevoerd. Verder werden diverse haven- en waterweg-onderhoudsprojecten aangenomen in de verschillende thuismarkten.

In het marktsegment landaanwinning en kustbescherming werd begin januari het Punta Pacifica project, de aanleg van een kunstmatig eiland voor de kust bij Panama-Stad, verworven. Tot slot verkreeg Boskalis begin november de opdracht om het Waterfront in de gemeente Harderwijk opnieuw te gaan ontwikkelen. Eind 2011 stond voor EUR 2.307 miljoen aan werk uit in de orderportefeuille (ultimo 2010: EUR 1.923 miljoen).

HARBOUR TOWAGE

Aan- en afmeren van zeeschepen, assistentie verlenen aan speciale objecten en havendiensten.

	2011	2010*
(in miljoenen EUR)		
Omzet	233	155
Bedrijfsresultaat	29,3	23,2

* Activiteiten van SMIT vanaf het tweede kwartaal geconsolideerd

OMZET

Boskalis is actief in dit segment middels SMIT Harbour Towage (geconsolideerd vanaf het tweede kwartaal 2010), in ondermeer Rotterdam, België, Brazilië, Panama, Canada, Australië en Singapore. De omzet over 2011, inclusief de proportionele consolidatie van deelnemingen, bedroeg EUR 233 miljoen (2010 drie kwartalen: EUR 155 miljoen).

Het in 2010 ingezette herstel, met het aantrekken van vrachtvolumes in de zeevaart, heeft zich in delen van de markt voortgezet. De vrachttarieven voor zowel de containerscheepvaart als het bulktransport zijn echter in de loop van 2011 verder onder druk komen te staan. Desondanks was er voor SMIT alleen in de havens van Rotterdam en Antwerpen sprake van een verminderd activiteitsniveau.

Medio maart heeft Boskalis het resterende belang van 50% in SMIT Rebras in Brazilië verworven. Nadien is besloten om verder te investeren in 12 nieuwe sleepboten voor deze groeimarkt, waarvan er inmiddels zes besteld en in aanbouw zijn. Vooruitlopend op het gereedkomen van deze boten zijn vier voorloopschepen (frontrunners) ingezet in de havens van Victoria en Rio Grande, waarmee een bijdrage is geleverd aan de omzetgroei. De havensleepactiviteiten in Argentinië zijn, gelet op de aanhoudend teleurstellende resultaten, beëindigd. Eind oktober heeft SMIT de concessie verkregen voor het exclusief leveren van havensleepdiensten in de haven van Zeebrugge (België) voor een periode van 7 jaar. Op basis van vrachtovervoersprognoses vertegenwoordigt de concessie een totale omzet van circa EUR 90 miljoen.

SEGMENTRESULTAAT

Het bedrijfsresultaat, inclusief de proportionele consolidatie van deelnemingen, was EUR 29,3 miljoen (2010 drie kwartalen: EUR 23,2 miljoen). De activiteiten in Rotterdam, België, Brazilië en Canada droegen goed bij aan dit resultaat. Het bedrijfsresultaat werd negatief beïnvloed door de kosten van de beëindiging van de activiteiten in Argentinië.

SALVAGE, TRANSPORT & HEAVY LIFT

Salvage: emergency response, wrakopruiming, milieuzorg en advisering.

Transport: chartering, verhuur van werkschepen, zwaar transport en (oceaan)sleepdiensten.

Heavy Lift: hijswerkzaamheden, maritieme projecten, maritieme ondersteuning en subsea-activiteiten.

	2011	2010*
(in miljoenen EUR)		
Omzet	376	296
Bedrijfsresultaat	43,2	43,0
Orderportefeuille	182	162

* Activiteiten van SMIT vanaf het tweede kwartaal geconsolideerd

OMZET

Boskalis is actief in dit segment middels de betreffende activiteiten van SMIT. De omzet over 2011, inclusief de proportionele consolidatie van deelnemingen, bedroeg EUR 376 miljoen (2010 drie kwartalen: EUR 296 miljoen).

Bij Salvage is, door een goede combinatie van emergency response en wrakopruimings-projecten, een goed jaar afgesloten. Begin van het jaar is met succes een gedeeltelijk gezonken groot containerschip voor de kust van Mumbai, India, opgedreven. Voor de kust van Indonesië is verder gewerkt aan het bergen van de gezonken car carrier Hyundai 105. Het scheepswrak wordt in stukken gezaagd, waarna de wrakdelen worden afgevoerd.

Op 13 januari 2012 is het cruiseschip Costa Concordia, nabij het Italiaanse eiland Giglio, tegen de rotsen op haar zij gekapseisd. Kort daarna verkreeg SMIT, met een lokale partner, de opdracht om de olie uit het schip te verwijderen. Bij het ter perse gaan van het jaarverslag bevonden de werkzaamheden zich in een afrondende fase. De Transportactiviteiten, die voornamelijk worden verricht voor de olie- en gasindustrie, toonden een wisselend beeld.

De 'spotmarkt' in Noordwest Europa trok in 2011 aan, terwijl de uit aflopende contracten vrijgekomen capaciteit ingezet in het Verre en Midden-Oosten, slechts moeizaam en tegen relatief lage tarieven kon worden ingezet op nieuwe contracten. Een deel van deze laatstgenoemde activiteit is, in het kader van de verkoop van de SMIT Terminal-activiteiten, eveneens aan Lamnalco verkocht.

De drijvende bokken (Heavy Lift) waren in 2011 zeer matig bezet, met forse onderbezettingresultaten als gevolg. Bij de Subsea duikactiviteiten, waar inmiddels twee diving support vessels worden ingezet, was sprake van een redelijk druk jaar, met een aantrekkende vraag naar inspectie, reparatie & onderhoudsdiensten vanuit de olie- en gasindustrie.

SEGMENTRESULTAAT

Het bedrijfsresultaat, inclusief de proportionele consolidatie van deelnemingen, bedroeg EUR 43,2 miljoen (2010 drie kwartalen: EUR 43,0 miljoen). Het resultaat is negatief beïnvloed door een impairmentlast van EUR 7,2 miljoen op een drietal schepen van Transport.

ORDERPORTEFEUILLE

De orderportefeuille nam toe tot EUR 182 miljoen (ultimo 2010: EUR 162 miljoen). De portefeuille bestaat thans voornamelijk uit langlopende transportcontracten.

TERMINALDIENSTEN

Sleep- en afmeerdiensten, onderhoud boven en onder de waterlijn en aanverwante maritieme en managementdiensten voor offshore en onshore olie- en gasterminals.

	2011	2010*
(in miljoenen EUR)		
Omzet	156	148
Bedrijfsresultaat	25,0	22,3
Orderportefeuille	590	677

* Activiteiten van SMIT vanaf het tweede kwartaal geconsolideerd

OMZET

Boskalis was in 2011 actief in het segment Terminaldiensten middels SMIT Terminals en het 50% belang in Lamnalco. Medio 2011 is bekendgemaakt dat een groot deel van de activiteiten van SMIT Terminals verkocht zouden worden aan Lamnalco, waarin Boskalis een 50% belang houdt. Begin oktober is deze verkoop geëffectueerd. Sederdien betreft dit segment hoofdzakelijk het aandeel van 50% van Boskalis in de activiteiten van Lamnalco. In 2011 steeg de omzet van Terminaldiensten naar EUR 156 miljoen (2010: EUR 148 miljoen). Exclusief de bijdrage van SMIT Terminals kwam de omzet in 2011 uit op EUR 84,8 miljoen (2010: EUR 75,8 miljoen). De omzetgroei van Lamnalco is ondermeer toe te schrijven aan een tweetal nieuwe contracten in Sierra Leone.

SEGMENTRESULTAAT

Het bedrijfsresultaat, inclusief de proportionele consolidatie van deelnemingen, steeg in 2011 tot EUR 25,0 miljoen (2010: EUR 22,3 miljoen). Het resultaat is, vooral bij SMIT Terminals,

negatief beïnvloed doordat er slechts beperkte mogelijkheden waren om schepen, voorafgaand aan de inzet op nieuwe lange-termijncontracten, in te zetten op de spotmarkt.

ORDERPORTEFEUILLE

Door de verkoop van de activiteiten van SMIT Terminals is ook het bijbehorende orderboek voor 50% gedeconsolideerd. De omvang van de orderportefeuille is daardoor met EUR 105 miljoen afgenomen, waarmee de eindejaarsstand is uitgekomen op EUR 590 miljoen (ultimo 2010: EUR 677 miljoen).

MARITIEME INFRASTRUCTUUR

Maritieme infrastructuur-gerelateerde dienstverlening en projecten, waaronder het aanleggen van kademuren, aanlegsteigers, golfbrekers, waterzuiveringsinstallaties, rioleringen, dammen en bruggen. Industriële constructie van o.a. krachtcentrales en ontziltingsinstallaties.

	2011	2010
(in miljoenen EUR)		
Omzet	197	265
Bedrijfsresultaat	30,4	28,9
Orderportefeuille	410	486

OMZET

De omzet in het segment Maritieme Infrastructuur wordt gerealiseerd middels de strategische partner Archirodon, waarin Boskalis een belang van 40% houdt. Archirodon realiseert vooral maritieme en civiele werken, voor onder meer de olie- en gassector en de elektriciteitsindustrie, in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Daarbij is vooral Saoedi-Arabië een belangrijke markt. De omzet van Archirodon is in het verslagjaar gedaald, vooral als gevolg van de binnenlandse onrust in Egypte en vooral Libië. Daardoor zijn werkzaamheden aan projecten in uitvoering tijdelijk onderbroken c.q. gestaakt. Het aandeel van Boskalis in de omzet van Archirodon bedroeg EUR 197 miljoen (2010: EUR 265 miljoen).

SEGMENTRESULTAAT

Ondanks de daling van de omzet en de negatieve invloed op het resultaat van de bovengenoemde ontwikkelingen in Egypte en Libië, nam het bedrijfsresultaat in 2011 toe. Dit door de in het algemeen goede tot zeer goede resultaten op de projecten in de overige landen in de regio waar Archirodon werkzaam is. Dit betreft ondermeer werkzaamheden aan havens en kademuren in Koeweit en Qatar en aan spoorwegen en elektriciteits- en ontziltingsinstallaties in Saoedi-Arabië. De bijdrage van Archirodon aan het bedrijfsresultaat was EUR 30,4 miljoen (2010: EUR 28,9 miljoen).

ORDERPORTEFEUILLE

Mede onder invloed van de ontwikkelingen in Noord-Afrika is de orderportefeuille afgenomen tot EUR 410 miljoen (ons 40% aandeel; ultimo 2010: EUR 486 miljoen).

HOLDING

Niet-toegewezen activiteiten hoofdkantoor

	2011	2010*
(in miljoenen EUR)		
Omzet	4,0	9,1
Bedrijfsresultaat	-40,7	-36,0

* Activiteiten van SMIT vanaf het tweede kwartaal geconsolideerd

SEGMENTRESULTAAT

Het bedrijfsresultaat in de verslagperiode omvat vooral de gebruikelijke niet-toegewezen kosten van de hoofdkantoren van Boskalis en SMIT, evenals een aantal niet-toegewezen eenmalige lasten. Dit laatste betreft vooral kosten verband houdende met de acquisitie en integratie van SMIT.

OVERIGE FINANCIËLE INFORMATIE

In 2011 bedroeg het totaal van afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen EUR 236 miljoen (2010: EUR 220 miljoen). Deze toename is met name toe te schrijven aan de consolidatie van een extra kwartaal van SMIT (2010 drie kwartalen) en de begin 2011 verworven additionele 50% van Rebras. In 2011 is, per saldo, een impairmentlast verantwoord op enkele eenheden materieel van EUR 6,4 miljoen (2010: EUR 8,7 miljoen). Het resultaat uit geassocieerde deelnemingen bedroeg EUR 2,0 miljoen. In 2010 bedroeg het resultaat EUR 25,0 miljoen, waarvan het overgrote deel verband hield met een herwaarderingsresultaat op het in SMIT gehouden belang direct voorafgaand aan de gestanddoening van het publieke bod.

Door het lagere resultaat nam ook de belastinglast in 2011 af, tot EUR 54,7 miljoen (2010: EUR 77,1 miljoen). De relatieve belastingdruk liep terug tot 17,3% (2010: 19,8%), mede doordat verhoudingsgewijs een groter deel van het resultaat in landen met een lagere belastingdruk werd gerealiseerd.

Over 2011 bedroeg het rendement van het eigen vermogen 15,4% (2010: 21,7%).

INVESTERINGEN EN BALANS

In het verslagjaar is voor een totaalbedrag van EUR 292 miljoen geïnvesteerd. Belangrijke investeringen betroffen de bouw van het nieuwe valpijpschip ten behoeve van de olie- en gasindustrie en de offshore windmarkt, de 'Rockpiper'. Het schip wordt eind maart 2012 opgeleverd. Het afgelopen jaar is bovendien geïnvesteerd in de modificatie van de mega cutter Taurus II. Ook is begonnen aan de herstelwerkzaamheden aan de WD Fairway, een 36.000 m³ mega hopper. Het schip zal naar verwachting in de loop van 2013 in de vaart worden genomen. Verdere investeringen betroffen twee nieuwe multifunctionele kabelleg/offshore-schepen, de bouw van de Asian Hercules III (5.000 MT drijvende bok in de Asian Lift JV) en diverse kleinere investeringen bij Terminaldiensten, Harbour Towage, Salvage en Transport. In 2011 is een aantal oudere baggerschepen, waaronder de Cornelia, Puerto Mexico, Atlantico en Alpha B uit de vaart genomen. De sloop hiervan vindt op een verantwoorde duurzame wijze plaats,

bij gecertificeerde werven. Verder is het leasecontract voor de Amerikaanse sleepopperzuiger Stuyvesant aan het einde van het jaar beëindigd. Door de leeftijd van het schip en de beperkte mogelijkheden in de Amerikaanse markt, was het voortzetten van de leaseovereenkomst niet aantrekkelijk.

De investeringsverplichtingen per 31 december 2011 zijn toegenomen tot EUR 193 miljoen (eind 2010: EUR 93 miljoen). Deze verplichtingen betreffen hoofdzakelijk de hierboven genoemde investeringen, zes nieuwe sleepboten voor de Braziliaanse markt en de uitbreiding van het hoofdkantoor in Papendrecht.

Aan acquisities is in het verslagjaar EUR 105,3 miljoen besteed. Dit betrof met name de verwerving van het 50% belang in Rebras en het volledige aandelenkapitaal van MNO Vervat. Uit de verkoop van de Terminalactiviteiten aan Lamnalco werd, per saldo, EUR 83 miljoen in contanten ontvangen. Van het transactiebedrag is door Lamnalco de helft gefinancierd middels een kapitaalstorting door de beide aandeelhouders en het restant middels een door Boskalis verstrekte overbruggingsfinanciering. Na de in 2012 te realiseren herfinanciering van Lamnalco zal, per saldo, nogmaals EUR 83 miljoen in contanten worden ontvangen. Aan de verwerving van de ontbrekende 2% van de aandelen SMIT werd EUR 20 miljoen besteed.

De cashflow is afgenomen tot EUR 497 miljoen (2010: EUR 532,5 miljoen).

De liquiditeiten per eind 2011 bedroegen EUR 383 miljoen. Daarvan was EUR 225 miljoen vrij beschikbaar en bevond EUR 152 miljoen zich bij deelnemingen en werken die in combinatie met derden worden uitgevoerd.

De solvabiliteit van de onderneming bedroeg 37,4% per 31 december 2011. Eind 2010 bedroeg de solvabiliteit 37,1%.

De rentedragende schulden bedroegen EUR 792 miljoen per 31 december 2011 en de netto schuldpositie kwam uit op EUR 410 miljoen (ultimo 2010: EUR 450 miljoen). Het grootste deel van de schuldenpositie bestaat uit langlopende US Private Placement (USPP) leningen en trekkingen onder de 3- en 5-jaars bankfaciliteit die is afgesloten, mede in het kader van de financiering van de acquisitie van SMIT. Boskalis heeft met het bankensyndicaat en de USPP-kredietverschaffers afspraken gemaakt over een aantal convenanten waaraan Boskalis moet voldoen. Per 31 december 2011 wordt ruimschoots voldaan aan deze afspraken. De belangrijkste convenanten zijn de netto-schuld : EBITDA ratio, met een limiet van 3, en de EBITDA : netto-rente ratio met een minimum van 4. Per 31 december 2011 bedroeg de netto-schuld : EBITDA ratio 0,7 en de EBITDA : netto-rente ratio 16,6.

DIVIDENDBELEID EN -VOORSTEL

Uitgangspunt voor het dividendbeleid van Boskalis is het beschikbaar stellen van 40% tot 50% van de nettowinst uit gewone bedrijfsvoering als dividend. Binnen dit uitgangspunt streeft Boskalis voor de langere termijn naar een stabiele ontwikkeling van het dividend. Bij de keuze voor de vorm van het dividend (in contanten en/of geheel of gedeeltelijk in aandelen) wordt rekening gehouden met de gewenste balansverhoudingen en de belangen van de aandeelhouders. In dat kader zal aan de op 10 mei 2012 te houden Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden voorgesteld om een dividend uit te keren van EUR 1,24 per aandeel in de vorm van gewone aandelen, tenzij een aandeelhouder het verkiest een uitkering in contanten te willen ontvangen. Het dividend zal vanaf 6 juni 2012 betaalbaar zijn.

OVERIGE ONTWIKKELINGEN

MNO VERVAT

Boskalis heeft eind december de reeds aangekondigde overname van MNO Vervat afgerond. MNO Vervat heeft een vooraanstaande positie in de Nederlandse civiele infrastructuur markt en heeft zich in wegen, beton- en overige civiele constructies gespecialiseerd. Internationaal is MNO Vervat vooral actief in Suriname. Met het samengaan van Boskalis Nederland en MNO Vervat ontstaat een speler die in staat is een leidende rol te spelen in de top van de Nederlandse markt. Daarnaast verkrijgt Boskalis met MNO Vervat de benodigde kennis en expertise op het gebied van beton- en overige civiele constructies voor de internationale projecten. Hiermee kan worden ingespeeld op de toenemende vraag naar complete oplossingen voor complexe haven- en offshore projecten. Vergelijkbare expertise wordt binnen de groep op regionale schaal in het Midden-Oosten met Archirodon reeds zeer succesvol toegepast.

SMIT LAMNALCO

Op 30 juni 2011 is een overeenkomst gesloten tussen Boskalis en haar mede-aandeelhouder in Lamnalco, de Saoedi-Arabische Rezayat Group, aangaande de verkoop van de terminal- en AHTS-transportactiviteiten van SMIT aan Lamnalco. Begin oktober is deze transactie geëffectueerd. Lamnalco heeft een belangrijk deel van de activiteiten overgenomen voor een bedrag van USD 434 miljoen. De helft daarvan is gefinancierd door middel van een kapitaalbreng door de beide aandeelhouders; het restant door middel van een door Boskalis verstrekte lening. Deze lening zal in 2012, na realisatie van een herfinanciering van Lamnalco, worden afgelost. Lamnalco heeft alle terminalactiviteiten van SMIT overgenomen, uitgezonderd de terminalactiviteiten van Rebras (Brazilië) en van de joint-ventures in Egypte en Singapore (Keppel-SMIT). De gecombineerde activiteiten worden voortgezet onder de naam Smit Lamnalco en de organisatorische integratie zal in 2012 plaatsvinden.

SAAM

Begin november hebben Boskalis en Sudamericana Agencias Aereas y Maritimas S.A. (SAAM) aangegeven de mogelijkheden en kansen te verkennen om hun sleepactiviteiten in Noord- en Zuid-Amerika gezamenlijk voort te zetten. De voorgenomen samenwerking vindt plaats tussen de Noord- en Zuid-Amerikaanse havensleep activiteiten van SMIT en die van SAAM, een dochter van Compañía Sud Americana de Vapores (CSAV). Door de combinatie SMIT en SAAM zal een leidende dienstverlener van sleepactiviteiten in Midden en Zuid Amerika ontstaan. Als combinatie worden 45 havens in 9 landen bediend met een vloot van ruim 150 sleepboten. De samenvoeging zal naast operationele synergie voordelen, de gecombineerde marktposities in belangrijke mate versterken.

NAM ONTMANTELINGS PROJECT

Boskalis en SMIT schrijven steeds vaker gezamenlijk in voor de installatie van nieuwe en de ontmanteling van oude olie- en gasplatforms. In de markt is hier veel vraag naar. Zo is er de afgelopen maanden een aantal ontmantelingsprojecten in de Noordzee uitgevoerd waarbij Boskalis en SMIT als hoofdaannemer optraden.

Wim Vogelaar, General Manager SMIT Marine Projects: "Het contract met de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) geeft aan waar we heen willen. Wij waren de hoofdaannemer bij dit ontmantelingsproject, waarvoor onder andere de beschermconstructie van de L13-gasbron onder water moest worden verwijderd. We zullen steeds vaker inschrijven op omvangrijke werkzaamheden, desgevraagd tegen een vaste aanneemprijs en met eindverantwoordelijkheid voor het hele proces: van prospects vinden, aanbesteden, contractonderhandelingen, engineering en voorbereiding tot en met de daadwerkelijke uitvoering."

"Het NAM-contract is een goed voorbeeld van nauwe samenwerking tussen SMIT en Boskalis. Het was mede dankzij de samenwerking dat we de zeer krappe deadline konden halen. We moesten binnen een paar weken tijd de beschermconstructie van een gasbron verwijderen. Er was weinig tijd, omdat dit gebied van het Nederlands Continentaal Plat, uit de kust bij Den Helder, vanaf eind oktober zou worden opengesteld als oefengebied voor de marine."

Voor dit project werd de drijvende bok 'Taklift 7' gemobiliseerd, die werd ondersteund door een sleepboot voor het ankeren. Hydronic, het eigen ingenieursbedrijf van Boskalis, heeft een werkbaarheidsanalyse uitgevoerd met betrekking tot het gebied, het tijdschema en de materieelbeperkingen. Een surveyor van Boskalis was verantwoordelijk voor de positionering en SMIT Subsea leverde een Seabeed Tiger ROV ter ondersteuning van de werkzaamheden onder water. De gehele operatie verliep soepel, binnen budget en zonder overschrijding van het strakke tijdschema.

OPERATIONELE GANG VAN ZAKEN

VEILIGHEID, GEZONDHEID, MILIEU EN KWALITEIT: SHE-Q

VEILIGHEID EN GEZONDHEID

We hebben flinke vooruitgang geboekt met het aanscherpen van de Boskalis veiligheidsstandaard. Het veiligheidsprogramma *NINA* (No Injuries, No Accidents) is in 2010 breed geïntroduceerd in de organisatie. Het op waarden en regels gebaseerde programma heeft in positieve zin veel losgemaakt bij management en medewerkers. Welzijn en veiligheid van mensen staan nu centraal in onze van oudsher meer op techniek en productie georiënteerde organisatie. De acceptatie van het concept is hoog. Op alle locaties in de wereld is *NINA* inmiddels een begrip. Door middel van een uitgebreid trainings- en communicatieprogramma zijn de waarden van *NINA* tot leven gebracht. Medewerkers zijn zich ervan bewust dat zij kunnen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en krijgen de gelegenheid om die verantwoordelijkheid te nemen. Het management is sterk gecommitteerd en steunt beslissingen om veiligheid en welzijn van medewerkers voor te laten gaan. De doelstelling voor 2011 om voor ieder schip en nieuw project een *NINA*-startup sessie te organiseren, is behaald. Risico-inventarisaties voorafgaand aan een project zijn standaardprocedure. Dit leidt ook tot dialoog met opdrachtgevers en onderaannemers over preventieve maatregelen om onveilige situaties te voorkomen.

Veiligheidsprestatie

De transparantie over veiligheidsaspecten is sterk verbeterd. Het aantal incidenten en ongevallen met verzuim is sterk gedaald, terwijl het aantal preventieve meldingen van onveilige situaties is verdubbeld ten opzichte van 2010. De stijging van het aantal preventieve meldingen is positief, omdat het aangeeft dat medewerkers zich verantwoordelijk voelen voor een veilige werkomgeving. De Lost Time Injury Frequency, het aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren (LTIF) daalde in 2011 verder naar 0,3 (0,7 in 2010). In dit cijfer zijn ook de ongevallen met verzuim bij onderaannemers meegenomen. In ons CSR-verslag 2011 gaan we uitgebreider in op deze rapportage en de analyse hierbij.

Technische standaard

Tijdens de ontwikkeling van het *NINA* programma is in 2010 tevens een nieuwe technische standaard ontwikkeld voor al het varende Boskalis-materieel. Deze standaard is gebaseerd op een analyse van de ongevallen en incidenten. In een grootschalig programma dat eind 2012 voltooid moet zijn, wordt ieder baggerschip getoetst op afwijkingen van deze standaard en waar nodig worden aanpassingen gedaan.

Harmonisatie SHE-Q beleid

In 2011 zijn eveneens voorbereidingen gestart om het beleid ten aanzien van veiligheid, kwaliteit en milieu te harmoniseren met de SMIT-organisatie. Inventarisaties hebben plaatsgevonden naar de verschillen in beleid en structuur. Op basis hiervan is gekeken welke aspecten meerwaarde hebben om te harmoniseren. Onder andere gaat het hierbij om de wijze van rapporteren van incidenten, procedures voor het uitvoeren van risicoanalyses en -management en daarnaast een standaard ten aanzien van persoonlijke beschermingsmiddelen. Om de haalbaarheid te toetsen zijn diverse workshops georganiseerd met de managementteams van de business units in Nederland en Singapore. In eerste instantie wordt de harmonisatie van het beleid gericht op de projectgeoriënteerde bedrijfsonderdelen van SMIT.

Milieu

Onze doelstelling voor 2011 was om een rapportagestructuur op te zetten en te implementeren voor het brandstofverbruik van ons varend materieel en het energieverbruik van de kantoororganisatie om daarmee eenvoudig periodiek CO₂-emissies te kunnen rapporteren. Hierin zijn we geslaagd. Een uitgebreidere toelichting hierop geven we in ons CSR-verslag.

Kwaliteit

Ons plan was om de belangrijkste kansen en risico's op de grote werken actiever te gaan managen. Hiervoor hebben wij beleid geformuleerd dat inhoudt dat de risicoanalyses uit de tenderfase worden doorgezet naar de werkvoorbereiding. Over de top vijf van kansen en risico's wordt structureel gerapporteerd.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

ORGANISATIE

De integratie van de Boskalis en SMIT-organisaties en -activiteiten verloopt voorspoedig. Oorspronkelijk hadden wij onszelf drie jaar gegeven om een goed geoliede organisatie neer te zetten. Op onderdelen lopen we echter beduidend voor op plan.

Commerciële organisatie

De commerciële organisatie heeft al snel de synergiekansen ingezien en weten te benutten. In de business komen de beide organisaties dicht bij elkaar en trekken deze gezamenlijk op naar de markt. We streven ernaar samenhang te creëren door een slagvaardige organisatiestructuur neer te zetten en activiteiten logisch te bundelen ten behoeve van onze commerciële activiteiten. Het bundelen van onze offshore activiteiten vanuit Boskalis met de olie- en gassectorgerelateerde activiteiten van SMIT is hiervan een goed voorbeeld. De verkoop van SMIT Terminals aan Lamnalco past eveneens in het streven om de commerciële kansen slagvaardig te benutten. De voorbereiding van de integratie van beide bedrijven is direct na het besluit van de aandeelhouders hierover in juli 2011 met verve opgepakt. De integratie zal eind 2012 zijn afgerond. In verschillende belangrijke markten van Boskalis en SMIT zijn de organisaties in 2011 in gemeenschappelijke kantoorlocaties gevestigd. Dit geldt voor Singapore, Australië, Panama en Brazilië.

Stafafdelingen

Eind 2011 zijn de voorbereidingen gestart om voor het kantoor- en walpersoneel van SMIT Nederland BV een Overgang van Onderneming te realiseren. Het gaat om 288 medewerkers die sinds 1 januari 2012 bij Boskalis in dienst zijn. Vanaf 1 januari 2012 nemen zij deel in het Boskalis Pensioenfonds. Alle stafafdelingen hebben wij inmiddels onder één aansturing gebracht. Om omvangrijke projecten op een eenduidige manier voor te bereiden en uit te voeren, hebben we een geïntegreerde organisatiestructuur voor projectmanagement ingericht. Het gaat dan vooral om risicomangement, contractmanagement en planning. Vanaf medio 2012 worden de gezamenlijke commerciële- en

stafafdelingen op één locatie gevestigd in Papendrecht. Waar mogelijk streven we naar bundeling van HR-contracten, zoals de leaseregeling, verzekeringen van medewerkers in het buitenland en de arbodienst in Nederland. Behalve verbetering van de service aan medewerkers en de vanzelfsprekende efficiëntievoordelen leidt dit ook tot aanzienlijke kostenbesparingen.

Personeel

Integratie en ontwikkeling van gezamenlijke competenties heeft in 2011 alle aandacht gekregen in trainingsprogramma's en kennisuitwisselingen. We hebben in de trainingsprogramma's vooral gewerkt aan de verdere verbreding en versterking van managementcapaciteiten, contractuele kennis en commerciële vaardigheden. Bijvoorbeeld in de nieuwe opleidingen *Tender-coördinatie* en *Engineering Management* en in de bestaande *International Contracting Management Course* via Tias Nimbas. Het *Boskalis Leadership Development Program* is een succesvol voorbeeld hoe de integratie in de praktijk vorm krijgt. Twintig senior managers, ambassadeurs van de integratie van Boskalis en SMIT, zijn dit intensieve programma in 2010 gestart en hebben dit in 2011 afgerond. Individuele ontwikkeling, teambuilding en het opbouwen van een intern netwerk stonden centraal. Door deze kruisbestuiving en door samen te werken aan praktijkcases hebben zij ervaren dat er veel overeenkomsten zijn in denken en doen tussen de activiteiten van onze bedrijven. Naast training en opleiding zien wij onderlinge kennisuitwisseling als een belangrijk pad voor ontwikkeling. We stimuleren het opbouwen van interne netwerken. In 2011 zijn onder meer twee kennisuitwisselingsdagen georganiseerd voor medewerkers en projectmanagers in Transport, Heavy lift en Salvage.

Personeelsbezetting

Door de bundeling van activiteiten zijn wij voor de arbeidsmarkt aantrekkelijker geworden. Samen bereiken wij meer synergie op de arbeidsmarkt. Met onze twee krachtige merken richten we ons met succes op de gemeenschappelijke doelgroep van maritieme professionals.

Per eind 2011 was het totale personeelsbestand van Boskalis, inclusief onze deelnemingen, 13.935 medewerkers.

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraden van Boskalis (1) en SMIT (4) hebben eind 2011 verkiezingen uitgeschreven om te komen tot een gezamenlijke ondernemingsraad. Er is een medezeggenschap geformeerd die een goede vertegenwoordiging is van alle groepsmaatschappijen. In ons CSR-verslag doen wij uitgebreider verslag over onze sociale prestaties.

MATERIEEL

De doelstelling van de afdeling Vlootmanagement was ook dit jaar om het materieel betrouwbaar en beschikbaar te hebben voor inzet op projecten. Gedurende het jaar zijn de voorbereidingen getroffen om het beheer van de vloot van Boskalis en SMIT samen te voegen. De opzet van de nieuwe afdeling, die Fleetmanagement gaat heten, is in een afrondende fase. In de nieuwe opzet is er voor gekozen om de specifieke kennis en kunde van beide afdelingen zoveel mogelijk te behouden. Daarnaast is er voor gekozen om het onderhoudssysteem Maximo ook in te zetten voor het onderhoud van de SMIT-vloot. In het hoofdstuk Strategie wordt een overzicht gegeven van het investeringsprogramma voor de vloot. Dit programma bestaat voornamelijk uit vervangingsinvesteringen voor de baggervloot en de toevoeging van nieuwe schepen voor de overige activiteiten. In 2011 zijn ook enkele grotere baggerschepen op een milieuvriendelijke wijze ontmanteld. Het betreft onder meer de Cornelia, Cetus, Alpha B en Freeway evenals kleiner materieel.

ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

NIEUWE ONTWIKKELINGEN

Boskalis wil zich blijven onderscheiden van de concurrentie. Productiviteitsverhoging en kostenverlaging zijn daarbij onontbeerlijk. Om de beschikbare mankracht zo goed mogelijk in te kunnen blijven zetten is een voortdurende optimalisatie van alle bedrijfsprocessen nodig. Dat vraagt om nieuwe technieken, slimme toepassingen en het continu verbeteren van materieel, werkmethodes en rekenmodellen.

Diepzeemijnbouw

Grondstoffenwinning op zee is een activiteit die dicht tegen baggeren aan ligt en waarnaar steeds meer vraag ontstaat. In 2011 heeft Boskalis een voorstudie gedaan om rotsfosfaten van de zeebodem te winnen. Nieuw-Zeeland heeft jaarlijks 1 miljoen ton aan fosfaten nodig, die in de landbouwsector als kunstmest worden toegepast. Het winnen van rotsfosfaat biedt substantiële voordelen op economisch, milieu- en markttechnisch gebied, omdat de kunstmest niet langer hoeft te worden geïmporteerd. Boskalis is uit drie internationale partijen geselecteerd om haar concept door te ontwikkelen. De technische haalbaarheid hebben wij inmiddels aangetoond.

Samenwerking met SMIT

Voor de SMIT-activiteiten ligt de uitwisseling van expertise onder andere op het gebied van de plaatsbepaling of survey. Dit soort technologie huurde SMIT voorheen in bij derden. Nu zet SMIT surveydiensten van Boskalis standaard in bij het in kaart brengen van de wrakken en het begeleiden van bergingsoperaties. Materieel onder water en soms ook duikers worden voorzien van plaatsbepalingapparatuur waardoor dergelijke bergingen efficiënter en veiliger kunnen worden uitgevoerd. Plaatsbepalingapparatuur van Boskalis wordt ook toegepast op de Remotely Operated Vehicles (robots) die SMIT en Boskalis inzetten bij onderwater operaties of steenstorten.

Wetenschappelijk onderzoek

Naast onderzoek en innovaties die intern gedaan worden, ondersteunt Boskalis fundamenteel wetenschappelijk onderzoek dat van belang is voor onze sector. Al of niet in brancheverband, voeren we samen met kennisinstellingen en universiteiten (fundamenteel) onderzoek uit en delen kennis via lezingen en presentaties. Dit geldt ook voor de kennis die het *Building with Nature* programma oplevert. Die informatie dragen we uit bij universiteiten en HBO-opleidingen via verschillende lectoraten, gastdocentschappen en (PAO-)cursussen.

Verder lopen er verschillende promotieonderzoeken bij de TU Delft die Boskalis ondersteunt. Zo ondersteunt Boskalis onderzoek naar slijtageprocessen van de baggerinstallatie die worden veroorzaakt door stroming. Met dit promotieonderzoek gaan twee promovendi zich bezighouden binnen het topinstituut *Materials to Innovate* (M2I), in samenwerking met de TU Delft.

Binnen het Maritiem Innovatie Programma van de Nederlandse overheid gaan we met een aantal partners bijdragen aan een promotieonderzoek van de TU Delft naar de wijze waarop harde grond op grote diepte gebaggerd moet worden. De Nederlandse overheid investeert in dit soort onderzoeken om de leidende kennis- en marktpositie van de Nederlandse maritieme industrie te handhaven. Dit Exhadro onderzoek (Excavation of Hard Deposits and Rocks) is van belang voor de ontwikkeling van materieel en werkmethoden voor de diepzeemijnbouw. Grondstoffen moeten vaak losgesneden worden van de zeebodem. Het snijproces op zeer grote waterdiepte is echter anders dan in ondiep water, in verband met de grote waterdruk. In dit onderzoek worden nieuwe modellen ontwikkeld om beter te kunnen bepalen aan welke eisen en krachtniveaus het nieuw te bouwen of te modificeren materieel moet voldoen.

ICT

Alhoewel ICT voor onze onderneming een ondersteunende functie heeft, neemt het relatieve belang van informatie toe voor het succes van onze business. We willen projecten realiseren met een hogere complexiteit en een hogere toegevoegde waarde. Dat stelt eisen aan de kwaliteit van onze tenders, en volledigheid en tijdigheid van onze rapportages aan klanten. We investeren gericht in die aspecten van de informatievoorziening die daaraan ondersteunend zijn.

Om de samenwerking tussen de groepsmaatschappijen te bevorderen hebben we in 2011 gewerkt aan een verdere standaardisatie en harmonisatie van ICT-voorzieningen en applicaties en bieden we via de portaltechnologie onze mensen toegang tot elkaars informatie en kennis.

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

Onze strategie is erop gericht om de oplossingen die wij wereldwijd realiseren zo duurzaam mogelijk te ontwerpen en te realiseren.

Sinds 2009 brengen wij naast het Jaarverslag een CSR-verslag uit. We leggen in ons CSR-verslag verantwoording af over onze niet-financiële prestaties, die materieel en relevant zijn, voortvloeiend uit onze strategie en kernactiviteiten. Wij rapporteren conform de internationale richtlijnen van de Global Reporting Initiative (versie G3-1). Bij de selectie van onze prestatie-indicatoren en de totstandkoming van ons CSR-verslag houden we rekening met de informatiebehoefte van onze belangrijkste stakeholders.

Onze strategie is erop gericht om de oplossingen die wij wereldwijd realiseren zo duurzaam mogelijk te ontwerpen en te realiseren. Om onze sociale, maatschappelijke en milieu-verantwoordelijkheid zo goed mogelijk te kunnen waarborgen, richt ons CSR-beleid zich op aandachtsgebieden waar onze invloed het grootst is:

- Onze **sociale prestaties** zijn vooral gericht op onze medewerkers waarbij wij streven naar het bevorderen van hun veiligheid, ontplooiingsmogelijkheden en welzijn.
- Onze **maatschappelijke prestaties** uiten zich in bijdrages aan lokale gemeenschappen, investeringen in onderwijs, onderzoek en kennisoverdracht en maatschappelijke sponsoring en donaties.
- Onze **milieuprestaties** zijn vooral gericht op het beperken en voorkomen van een negatieve impact op het milieu. Onze focus ligt op de verdere uitbouw van onze milieu-expertise, het aanbieden van ecodynamische ontwerpen en de continue investering in en toepassing van milieuvriendelijk materieel.

In ons CSR-verslag over 2011 leggen wij verantwoording af over bovengenoemde prestaties. Het CSR-verslag over 2011 is beschikbaar op de corporate website www.boskalis.nl

RISICOBEEHEER

STRATEGIE EN BUSINESS DRIVERS

Boskalis bereidt zich met haar strategie voor op de kansen en uitdagingen waar de onderneming zich voor gesteld ziet. De strategie is gericht op winstgevende groei in aantrekkelijke marktsegmenten en uitbreiding en versterking van de kernactiviteiten.

De markten waarop Boskalis actief is worden vooral gedreven door economische langetermijnfactoren, zoals groei van de wereldbevolking, de wereldeconomie en internationale handels- en transportvolumes, met name over water. De langetermijnvooruitzichten voor deze factoren zijn positief.

Effectief beheer van zowel risico's als kansen is essentieel voor het succesvol uitvoeren van de strategie en plannen van de groep. Het identificeren, kwantificeren en bewaken van risico's en kansen is, met name ten aanzien van de voorbereiding en uitvoering van projecten, geborgd in onze managementaanpak. De recente ontwikkelingen in de wereldeconomie en de financiële markten hebben de noodzaak voor gestructureerd en gedisciplineerd risicobeheer nog eens onderstreept.

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste strategische en operationele risico's en de risico's ten aanzien van de financiële verslaggeving.

STRATEGISCHE EN MARKTRISICO'S

De markten van Boskalis zijn heterogeen en ontwikkelen zich vaak verschillend. In de meeste gevallen zijn de (eind)afnemers nationale, regionale en lokale overheden of aanverwante instellingen zoals havenautoriteiten of particuliere havenexploitanten, grote internationale olie- en gasbedrijven en andere grote particuliere opdrachtgevers zoals containerrederijen en mijnbouwmaatschappijen.

Hoewel de langetermijnvooruitzichten voor onze markten gunstig zijn, kunnen deze markten, zeker op de korte en middellange termijn, negatief beïnvloed worden door factoren waar wij geen invloed op hebben. Hiertoe behoren onder meer algemene of regionale geopolitieke ontwikkelingen, zoals politieke onrust, regimewisselingen, van overheidswege ingestelde handelsbelemmeringen, onrust op de financiële markten c.q. crises in de financiële sector en soortgelijke ontwikkelingen. Dergelijke ontwikkelingen kunnen onze activiteiten in bepaalde regio's of zelfs wereldwijd beïnvloeden wanneer deze ingrijpende negatieve gevolgen hebben voor de wereldeconomie of voor de exploratie- en exploitatieactiviteiten in de markten voor energieproducten en grondstoffen. Boskalis streeft ernaar zo effectief mogelijk in te spelen op zowel positieve als negatieve ontwikkelingen in individuele marktsegmenten door een mondiale spreiding van activiteiten, een omvangrijke en veelzijdige vloot die opereert vanuit verschillende internationale locaties, en sterke marktposities op de thuismarkten. Bovendien zijn onze activiteiten voor een groot deel gericht op onderhoud en ontwikkeling van infrastructuur, hetgeen betekent dat ontwikkelingen op de langere termijn in het algemeen zwaarder wegen dan economische schommelingen op de korte termijn.

Opdrachten worden pas in de orderportefeuille van Boskalis opgenomen als er overeenstemming is bereikt met de opdrachtgever. Hoewel de ervaring leert dat het slechts zelden voorkomt dat eenmaal overeengekomen contracten geannuleerd werden of substantieel in omvang gereduceerd, zijn dergelijke annuleringen of substantiële reducties van opdrachten in de portefeuille niet uit te sluiten. Dit kan ertoe leiden dat er, als gevolg van een dergelijke annulering of substantiële reductie, verliezen kunnen ontstaan uit hoofde van het afwikkelen c.q. tegensluiten van de ter dekking van valuta-

en/of brandstofkostenrisico's afgesloten financiële derivaten wanneer de onderliggende transactie c.q. kasstromen niet meer zullen worden gerealiseerd.

Boskalis heeft te maken met zowel grote, internationaal opererende concurrenten, als met meer regionaal of lokaal opererende concurrenten met activiteiten op slechts één of meerdere deelmarkten. In de meeste gevallen worden projecten en dienstverleningscontracten door middel van – al dan niet openbare – tenderprocedures aanbesteed. Bij het merendeel van de contracten wordt op prijs geconcentreerd. Klanten, in het bijzonder olie- en gasconcerns en private havenexploitanten, kijken bij het toekennen van contracten echter in toenemende mate eveneens naar andere, ook kwalitatieve factoren.

Voor het inschrijven op aanbestedingen zijn er adequate goedkeuringsprocessen, waaronder het evalueren van gesignaleerde risico's en/of potentiële risicofactoren die samenhangen met het uitvoeren van een bepaald project.

De activiteiten van Boskalis zijn kapitaalintensief, waarbij voor de baggeractiviteiten in het bijzonder geldt dat sprake is van een kapitaalintensieve bedrijfstak met hoge toe- en uittredingsdrempels, vooral voor bedrijven die internationaal opereren. Door het kapitaalintensieve karakter van de activiteiten worden marktprijzen in belangrijke mate beïnvloed door de verhouding tussen de vraag naar en het aanbod van beschikbare capaciteit c.q. bezettingsgraad van het materieel. Een brede internationale spreiding van marktposities en een leidende positie wat betreft materieel en kosten en standaardisering van materieel zijn derhalve cruciale succesfactoren. Boskalis schenkt hier veel aandacht aan, zowel als speerpunt van de operationele bedrijfsvoering als in het investeringsbeleid. Voor individuele investeringsvoorstellen is er een adequaat proces voor evaluatie en goedkeuring.

In het kader van de uitvoering van haar strategie acquireert Boskalis ook andere ondernemingen. Om de verwachte resultaten te kunnen realiseren, hecht Boskalis veel belang aan een zorgvuldige integratie van dergelijke acquisities. Het creëren van waarde voor onze stakeholders en het vasthouden van belangrijke medewerkers vormt hierbij een belangrijk onderdeel.

OPERATIONELE RISICO'S

De operationele risico's van Boskalis zijn divers van aard, met name omdat de groep actief is in verschillende activiteiten, verspreid over de gehele wereld. De activiteiten zijn daarom onderhevig aan economische, juridische en politieke risico's van de landen waarin de onderneming actief is.

De belangrijkste operationele risico's van Boskalis liggen op het gebied van het aannemen en uitvoeren van projecten voor opdrachtgevers, zoals hierboven omschreven. Voor het grootste deel van onze activiteiten, vooral in de segmenten Baggeren & Grondverzet en Maritieme Infrastructuur en een aantal van de activiteiten in de overige segmenten, zoals het bergen van gezonken of gestrande vaartuigen, geldt dat 'fixed price/lumpsum' de meest gangbare contractvorm is. Bij een dergelijke contractvorm dient de opdrachtgever nagenoeg alle operationele risico's alsmede kostenrisico's gepaard gaande met inkoop en

onderaannemers in de prijs te verwerken. Het is doorgaans niet of nauwelijks mogelijk om eventuele onverwachte, in de loop van een opdracht optredende kosten met de opdrachtgever te verrekenen. Bovendien bevatten veel contracten 'mijlpalen' en, indien deze niet gehaald worden, bijbehorende boeteclausules. Derhalve wordt tijdens de aanbestedingsprocedure en bij het berekenen van de kostprijs aanzienlijke nadruk gelegd op het identificeren, analyseren en kwantificeren van dergelijke uitvoerings-, kosten- en vertragingrisico's.

Operationele risico's betreffen met name afwijkende grond- en bodemcondities, wisselende weers- of werkomstandigheden, technische geschiktheid van het materieel, slijtage van materieel ten gevolge van de verwerking van gebaggerd materiaal en schade aan materieel en eigendommen van derden alsmede de prestaties van onderaannemers. Boskalis richt zich proactief op beheersing van deze risico's; in de eerste plaats door middel van een gestructureerde aanpak in de aanbestedingsfase om eventuele risico's en hun mogelijke gevolgen te identificeren. Opdrachten worden op basis van omvang en risicoprofiel ingedeeld in bepaalde risicocategorieën. Voor elke risicocategorie zijn er procedures die voorschrijven hoe de aanbesteding van de opdracht dient te geschieden en welk bestuursorgaan bevoegd is om de opdracht te autoriseren en de prijs en voorwaarden te bepalen.

In de voorbereidingsfase van de aanbesteding van projecten, en afhankelijk van de risicoclassificatie en aard van de projecten, maken wij gebruik van middelen als bodemonderzoek, goed toegankelijke databases met historische gegevens en uitvoerige risicoanalyse technieken. De resultaten van de risicoanalyse worden vervolgens gebruikt als factor in de bepaling van de kostprijs en/of verkoopprijs, en bij het opstellen van de aanbestedings- en/of contractvoorwaarden. Wanneer een opdracht wordt toegekend, hoort het bijwerken van de risicoanalyse bij het grondige voorbereidingsproces voor het project en worden op basis hiervan, indien nodig, concrete maatregelen genomen. Daarnaast wordt uitgebreid aandacht besteed aan het opleiden en trainen van medewerkers, het uitvoeren van een gecertificeerd kwaliteits- en veiligheidsprogramma en het optimaal onderhouden van materieel. Voorts worden bepaalde risico's, waar mogelijk, verzekerd.

Het vermogen om effectief en verantwoord met operationele risico's om te gaan, is bepalend voor de professionaliteit en vakkundigheid van de onderneming.

Bij het berekenen van de kostprijs wordt ook rekening gehouden met risico's die samenhangen met prijsontwikkelingen aan de inkoopzijde, zoals materiaalkosten, kosten van onderaannemers en brandstofprijzen alsmede loonkosten. Daar waar mogelijk, en in het bijzonder bij contracten met een lange uitvoeringsduur, worden kostenindexeringsclausules in het contract opgenomen, vooral met betrekking tot arbeidsloon en brandstofkosten.

Binnen de Salvage-activiteiten van SMIT die verband houden met scheepsongevallen worden contracten met klanten voor vaartuigen in nood veelal afgesloten op basis van gestandaardiseerde 'Lloyd's Open Forms' (LOF). Hierbij is de vergoeding gebaseerd op een waarderingsmechanisme dat samenhangt met een aantal factoren, waaronder de geborgen waarde van het vaartuig en van de lading, de technische complexiteit van de berging, milieurisico's

en inzet van eigen materieel en van onderaannemers. Deze waardering leidt tot een lumpsum-bedrag, dat wordt vastgesteld middels onderhandelingen met de klant of via een arbitrage-procedure. Indien tijdens een bergingswerk blijkt dat de uiteindelijke vergoeding van de berging de daarmee gemoeide kosten niet zal dekken, dan kan het LOF-contract worden omgezet in een contract op basis van een daghuurvergoeding. Hierdoor worden de financiële risico's beperkt.

De divisie Harbour Towage wordt gekenmerkt door een brede geografische spreiding van de activiteiten, waarbij sleepopdrachten veelal worden uitgevoerd op basis van meerjarige contracten met tarieven die op jaarbasis worden herzien. Hierin kunnen vaak wijzigingen in de lokale loonkostenontwikkeling, ontwikkeling van brandstofprijzen en de beschikbare capaciteit van het betreffende materieel, zoals sleepboten, worden meegenomen. Terminaldiensten worden normaliter uitgevoerd op basis van langlopende contracten met een vaste prijs voor de contractperiode, aansluitend bij de behoeften en specificaties van de opdrachtgever. In de meeste contracten is een vorm van prijsindexatie opgenomen.

Binnen het segment Transport & Heavy Lift is veelal sprake van verhuur van materieel voor relatief korte termijnen (spot-markten), waarbij de operationele risico's in het algemeen – zeker in verhouding tot de overige activiteiten – relatief beperkt zijn. Het lokale management van projecten en operaties wordt geacht de complexiteit te kunnen overzien van het werken onder de specifieke lokale omstandigheden. De schaal van lokale operaties is vaak te beperkt voor een volwaardige organisatie, inclusief uitgebreide ondersteunende diensten en stafafdelingen. Dit wordt opgevangen

door regelmatige bezoeken door verantwoordelijke managers en medewerkers uit de betreffende business units en ondersteuning door goed gekwalificeerde centrale stafafdelingen op het hoofdkantoor.

FINANCIËLE RISICO'S

Bij het uitvoeren van haar bedrijfsactiviteiten loopt Boskalis verschillende niet-operationele, financiële risico's. In dit gedeelte worden de belangrijkste financiële risicocategorieën beschreven.

VALUTARISICO'S

Een groot deel van de activiteiten, vooral baggerprojecten, wordt niet gecontracteerd in euro's. Doorgaans worden posities in niet-euro valuta's volledig afgedekt zodra zij zich voordoen, in de meeste gevallen door middel van valutatermijncontracten. Vooral de koers van de US dollar ten opzichte van de euro is daarbij van belang. Een groot deel van de projecten wordt gecontracteerd in US dollars of valuta die daar in meer of mindere mate aan gecorreleerd zijn. Binnen de baggerindustrie heeft het merendeel van onze grote, internationaal opererende concurrenten eveneens een kostenstructuur die grotendeels aan de euro gerelateerd is. Dat betekent dat onze relatieve concurrentiepositie niet sterk onderhevig is aan wisselkoersschommelingen. In een aantal marktsegmenten ondervinden wij concurrentie van partijen met een kostenstructuur die niet aan de euro gerelateerd is. De invloed van wisselkoersschommelingen op onze concurrentiepositie is in deze marktsegmenten groter. Per saldo wordt de concurrentiepositie van de onderneming echter relatief beperkt beïnvloed door schommelingen in valutakoersen.

Een aantal belangrijke deelnemingen van Boskalis (Archirodon, Smit Lamnalco, Keppel SMIT Towage, Asian Lift) zijn geheel of grotendeels US dollar- of Singapore dollar-gerelateerd. Zowel de kostenstructuur als de opbrengstenstructuur van deze ondernemingen zijn echter geheel of grotendeels aan dezelfde valuta gerelateerd. Deze deelnemingen worden gezien vanuit een langetermijnvisie. Wisselkoersrisico's die samenhangen met de investeringen in deze deelnemingen worden niet afgedekt. Er wordt vanuit gegaan dat schommelingen in de valutakoersen, rente- en inflatieontwikkelingen elkaar op lange termijn zullen compenseren. Posten op de verlies- en winstrekeningen van deze deelnemingen worden omgerekend tegen de gemiddelde wisselkoers. Omrekeningsverschillen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht.

POLITIEKE EN KREDIETRISICO'S

Tot deze risico's behoren onrust of ontwrichting als gevolg van politieke ontwikkelingen en geweld, alsmede wanbetaling door opdrachtgevers. Boskalis hanteert een strikt acceptatie- en afdekkingsbeleid ten aanzien van politieke en betalingsrisico's. Tenzij sprake is van eerderangs opdrachtgevers met een zeer hoge kredietwaardigheid worden de risico's in principe afgedekt door middel van bijvoorbeeld kredietverzekeringen, bankgaranties en vooruitbetalingen. Uit principe worden omzet en resultaat pas verantwoord wanneer voldoende zekerheid bestaat over de realisatie ervan.

BRANDSTOFKOSTENRISICO'S

Materiële brandstofkosten worden op verschillende manieren afgedekt. Waar mogelijk worden in het contract clausules opgenomen met betrekking tot schommelingen in de brandstofkosten. Ook komt het voor dat een contract voorziet in de levering van brandstof door de opdrachtgever. In andere gevallen, waarbij de brandstofrisico's substantieel zijn, worden deze veelal afgedekt met behulp van financiële instrumenten als termijncontracten of futures.

Financiële derivaten (zoals termijncontracten, opties, renteswaps en futures) worden uitsluitend gebruikt voor het afdekken van onder andere valuta-, brandstofkosten- en/of andere risico's indien er sprake is van een onderliggend risico. Er bestaat echter een risico dat er, als gevolg van de annulering of substantiële reductie van opdrachten, verliezen kunnen ontstaan op het afwikkelen c.q. tegensluiten van de financiële derivaten waarmee de onderliggende transactie c.q. kasstromen – die nu niet meer zullen worden gerealiseerd – zijn afgedekt.

LIQUIDITEITS- EN FINANCIERINGSRISICO'S

Zoals in de aannemerij gebruikelijk is, staan ook bij Boskalis grote bedragen uit in de vorm van bankgaranties en 'surety bonds' (garanties van verzekeringsmaatschappijen), voornamelijk ten gunste van opdrachtgevers. Omdat het voor de continuïteit van de bedrijfsvoering essentieel is dat er voldoende krediet- en bankgarantiefaciliteiten ter beschikking staan, is het financieringsbeleid van Boskalis gericht op het behouden van een solide financiële positie. De relatief beperkte mate van vreemd vermogen financiering tezamen met het gebruik van gespreide financieringsbronnen zorgen voor voldoende capaciteit voor het opvangen van liquiditeitsrisico's en staan garant voor constante beschikbaarheid

van voldoende kredietruimte. De onderneming beschikt over ruime krediet- en bankgarantiefaciliteiten en voldoet ruimschoots aan de convenanten die in 2010 zijn opgesteld in het kader van de bestaande financieringsconstructie. Wij zijn van mening dat de huidige situatie op de financiële markten geen directe bedreiging vormt voor onze financiële slagkracht.

RENTETRISICO'S

Wij hebben ons risico op renteschommelingen beperkt door een vast rentetarief overeen te komen voor onze onderhands geplaatste lening in de Verenigde Staten (US Private Placement) en renteswaps af te sluiten voor de langlopende bankleningen.

SCHADE EN AANSPRAKELIJKHEID

Boskalis heeft een adequaat pakket van verzekeringsfaciliteiten afgesloten voor haar materiële vaste activa en voor mogelijke aansprakelijkheidsrisico's jegens derden.

INTERNE RISICOBEEHER- EN CONTROLESYSTEMEN

De interne risicobeeher- en controlesystemen zijn gebaseerd op de principes van een effectieve beheersing op verschillende niveaus in de organisatie en zijn toegesneden op de dagelijkse werkomgeving waarin Boskalis wereldwijd opereert. Gezien het 'hands-on'-karakter van onze onderneming en de korte communicatielijnen die wij hanteren, zijn er bij Boskalis drie factoren van belang bij het beoordelen en evalueren van de systemen en praktijken met betrekking tot intern risicobeeher en controle:

1. In de dagelijkse gang van zaken wordt de ruggengraat van het operationele risicobeeher en de operationele controle gevormd door een uitgebreid stelsel van kwaliteitszorgvoorschriften, -procedures en -systemen waarin duidelijke richtlijnen zijn opgenomen met betrekking tot verantwoordelijkheden, bevoegdheden en risicobeehering. De toereikendheid van dit stelsel wordt regelmatig getoetst, mede gezien de toenemende diversiteit van de aannemings- en projectactiviteiten die wij conform onze strategie verrichten. Naast audits door externe certificeringsbedrijven worden ook regelmatig interne audits uitgevoerd onder de auspiciën van de afdeling SHE-Q. De auditverslagen worden regelmatig besproken tijdens de vergaderingen van de Raad van Bestuur met managers van de business units.
2. Bij de dagelijkse aansturing van de organisatie wordt uitgegaan van duidelijke verantwoordelijkheden en korte, heldere managementlijnen die eenduidig zijn vastgelegd. Zowel in de concurrentiestrijd als bij de uitvoering van projecten zijn snelheid, kennis van zaken en daadkracht van het grootste belang. De dagelijkse aansturing is 'hands-on'.
3. De voortgang en ontwikkeling van de operationele resultaten en de financiële positie van de onderneming, evenals de operationele en financiële risico's, worden bewaakt door middel van een gestructureerde periodieke rapportage, analyse van de financiële resultaten en functioneringsgesprekken op het niveau van de Raad van Bestuur en het senior management.

RISICO'S TEN AANZIEN VAN DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

OPZET VAN DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

De financiële rapportage van Boskalis is opgezet binnen een strak kader van budgettering, verslaggeving en prognoses. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen rapportage voor intern en extern gebruik. De externe verslaggeving bestaat uit een jaarverslag, inclusief een door de externe accountant gecontroleerde jaarrekening, alsmede een halfjaarbericht met verkorte geconsolideerde en gesegmenteerde financiële informatie. De externe rapportages worden conform EU-IFRS opgesteld op basis van de interne financiële verslaggeving.

De interne financiële verslaggeving, de zogenaamde managementrapportage, bestaat uit uitgebreide geconsolideerde kwartaalrapportages, waarin actuele ontwikkelingen worden vergeleken met de (cumulatieve) kwartaalbudgetten. Daarnaast wordt elk kwartaal een prognose opgesteld van de verwachte jaarresultaten, kasstroom en balansposities per ultimo boekjaar. De kwartaalbudgetten zijn onderdeel van het jaarlijkse groepsbudget, dat elk jaar door de Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur wordt vastgesteld. De interne financiële verslaggeving kent een gelaagde opbouw, conform de interne verdeling van managementverantwoordelijkheden, waarbij trapsgewijs wordt geconsolideerd, beginnend bij de projecten, via de business units en divisies tot en met de geconsolideerde groepsrapportage. Project- en contractmanagers zijn verantwoordelijk voor de budgetten, winst- en verliesrekeningen en balansen voor hun projecten c.q. contracten, die worden opgesteld conform de geldende richtlijnen en afspraken. Op hun beurt zijn de business unit managers verantwoordelijk voor de financiële rapportage van hun business units.

Boskalis heeft substantiële investeringen in deelnemingen. Bij de significante deelnemingen is Boskalis vertegenwoordigd in het bestuur. Hierdoor heeft Boskalis toegang tot (tussentijdse) rapportages. Een externe accountant controleert de boeken van alle significante deelnemingen.

De kwartaalrapportages worden door de Raad van Bestuur in formele kwartaalvergaderingen met de verantwoordelijke business unit managers besproken. Deze vergaderingen worden genoteerd. De geconsolideerde groepsrapportage wordt op kwartaalbasis met de Raad van Commissarissen besproken.

De opzet en kwaliteit van de financiële verslaggeving en controlesystemen van Boskalis en de groepsmaatschappijen worden gewaarborgd door eenduidige periodieke interne en externe audits. Ter zake doende aspecten van de financiële verslaggeving en controlesystemen zijn vastgelegd in elektronisch beschikbare handboeken, richtlijnen en procedures. Medewerkers worden getraind in het toepassen van verslaggevingsregels, -richtlijnen en -procedures. Interne audits ter bewaking en verbetering van de kwaliteit en discipline vinden plaats op basis van steekproeven en ad-hoc-onderzoeken (de zogenoemde financiële audits). Daarbij wordt ook aandacht besteed aan voorschriften en training. Bovendien wordt de kwaliteit van de financiële controlesystemen regelmatig beoordeeld in het kader van de werkzaamheden van de externe accountants, die hierover verslag doen in de management letter.

VERKLARING AANGAANDE RISICO'S TEN AANZIEN VAN DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Ondanks de risicobeheer- en controlesystemen die Boskalis heeft ingesteld, bestaat er geen absolute zekerheid dat fouten, verliezen, fraude of onwettige handelingen voorkomen kunnen worden.

De werking van de interne risicobeheer- en controlesystemen is met de Raad van Commissarissen besproken. In de interne risicobeheer- en controlesystemen zijn in de loop van het verslagjaar geen wijzigingen van belang doorgevoerd. De opzet en werking van de door Boskalis gehanteerde financiële verslaggeving en controlesystemen in aanmerking genomen, is de Raad van Bestuur van mening dat:

- de interne risicobeheer- en controlesystemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat; en
- de risicobeheer- en controlesystemen in het verslagjaar naar behoren hebben gewerkt.

CORPORATE GOVERNANCE

De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn samen verantwoordelijk voor het behartigen van de belangen van onze stakeholders.

TOEPASSING BIJ BOSKALIS

Boskalis heeft een tweelaags bestuursmodel, wat betekent dat bestuur en toezicht gescheiden zijn.

De Raad van Bestuur is belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap en is verantwoordelijk voor (de realisatie van) haar langetermijnstrategie met de bijbehorende risico's, het resultaat en de voor de onderneming relevante aspecten van ondernemen. De Raad van Bestuur bepaalt de doelstellingen van de vennootschap en implementeert het zakelijke beleid en de daaruit voortvloeiende bedrijfsprestatie. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad van Bestuur laat zich bij de vervulling van zijn taak leiden door het belang van de vennootschap en haar activiteiten, en weegt daarbij de in aanmerking komende belangen af van bij de vennootschap betrokken partijen.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het toezicht op het functioneren van het bestuur en voorziet de Raad van Bestuur tevens van advies. De Raad van Commissarissen wordt in zijn werk terzijde gestaan door drie zogeheten kerncommissies, te weten de Auditcommissie, de Remuneratiecommissie en de Selectie- en Benoemingscommissie. Zie pagina's 25 tot en met 28 van dit verslag voor een samenvatting van de activiteiten van deze commissies in 2011.

Bij Boskalis bestaat een nauwe samenwerking tussen de Raad van Commissarissen en haar commissies, de Raad van Bestuur en de stakeholders. De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn samen verantwoordelijk voor het behartigen van de belangen van onze stakeholders. Daarbij behoort het creëren van aandeelhouderswaarde op lange termijn.

Onze stakeholders zijn die groepen en individuen die direct of indirect de activiteiten van de vennootschap beïnvloeden, of erdoor beïnvloed worden. Hiertoe behoren de werknemers, aandeelhouders en andere kapitaalverschaffers, toeleveranciers, afnemers, overheidsinstanties en de gemeenschappen waarbinnen Boskalis actief is.

Jaarlijks wordt ten minste één Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden. De aandeelhoudersvergadering stelt onder meer de jaarrekening vast, en heeft bevoegdheden ten aanzien van benoeming en ontslag van leden van de Raad van Commissarissen.

De belangen van de werknemers worden behartigd door de Ondernemingsraad, die zorgt voor doorlopende medezeggenschap in het kader van de Wet op de Ondernemingsraden. De Ondernemingsraad dient erop toe te zien dat de doelstellingen van het bestuur aansluiten bij die van de werknemers.

De algemene normen en waarden met betrekking tot zakelijke activiteiten zijn vastgelegd in de 'Algemene Gedragscode voor de Bedrijfsvoering'. Deze code is te vinden op de website van de vennootschap. Daarnaast zijn de kernwaarden en de regelgeving voor veilig werken vastgelegd in het veiligheidsprogramma *NINA* (No Injuries, No Accidents). Het belang van de naleving van de gedragscode en van de *NINA*-principes wordt door de Raad van Bestuur regelmatig benadrukt. Ook stelt de Raad van Bestuur werknemers in de gelegenheid om zonder gevaar voor hun rechtspositie te rapporteren aan een onafhankelijke vertrouwenspersoon over vermeende onregelmatigheden van algemene, operationele of financiële aard.

COMPLIANCE

Aandelen Boskalis zijn genoteerd en worden verhandeld aan NYSE Euronext Amsterdam N.V.

De Nederlandse Corporate Governance Code (de 'Code') is voor alle Nederlandse beursvennootschappen van toepassing en omvat een stelsel van gedragsregels voor goed en verantwoord bestuur. De Code bevat zowel specifieke principes als 'best practice'-bepalingen, alsmede richtlijnen voor adequaat toezicht hierop.

Boskalis onderschrijft het principe dat een deugdelijk en transparant stelsel van 'checks and balances' belangrijk is voor het vertrouwen in ondernemingen die op de kapitaalmarkt opereren. Duidelijkheid en openheid in toezicht en verantwoording zijn volgens Boskalis de hoekstenen van goed bestuur en ondernemerschap.

Boskalis heeft, zoals vereist door de introductie van de Code in 2004, een 'Pas toe of Leg uit'-verslag uitgegeven, dat uiteenzet hoe de principes en best practice-bepalingen bij Boskalis worden toegepast. Dit verslag is te vinden op de website en is tevens bij de vennootschap op te vragen.

Boskalis onderschrijft alle principes en best practice-bepalingen van de Corporate Governance Code en past deze toe, met uitzondering van de volgende bepalingen:

- In afwijking van best practice II.1.1 is de voorzitter van de Raad van Bestuur voor onbepaalde tijd benoemd. Deze benoeming heeft plaatsgehad voor de introductie van Corporate Governance Code. Ook het arbeidscontract van dit bestuurslid is afgesloten voor de inwerkingtreding van de Corporate Governance Code en kent een onbepaalde tijdsduur. Voor de andere en nieuwe leden van de Raad van Bestuur past Boskalis deze best practice toe;
- De arbeidsovereenkomsten van twee leden van de Raad van Bestuur wijken af van best practice-bepaling II.2.8. Het contract van de voorzitter bevat een ontslagvergoeding van anderhalf jaar en het contract van de Chief Financial Officer een ontslagvergoeding van twee jaar. Ten aanzien van de contracten voor andere en nieuwe leden van de Raad van Bestuur past Boskalis deze best practice toe.

De Corporate Governance Verklaring is te vinden op de corporate website www.boskalis.nl.

VOORUITZICHTEN VOOR HET KOMENDE JAAR

De financiële positie van Boskalis is zeer solide. Voor de periode 2012-13 wordt rekening gehouden met een totaal investeringsbedrag van EUR 600-700 miljoen. Naar verwachting kunnen de investeringen uit de eigen kasstroom worden betaald.

In het licht van de huidige marktomstandigheden voorzien we ook voor 2012 een remmend effect op de structurele positieve trends die ten grondslag liggen aan onze strategie. Deze situatie gecombineerd met het projectmatige karakter van een significant deel van onze activiteiten stelt ons op dit moment niet in staat een kwantitatieve verwachting van het jaarresultaat 2012 af te geven. Wel gaan wij er vanuit dat wij het jaarresultaat van 2011 niet zullen evenaren. Op basis van de huidige inzichten zal het marktbeeld in 2012 niet ingrijpend wijzigen ten opzichte van 2011, maar de vooruitzichten op de middellange termijn zijn positiever.

BESTUURDERS- VERKLARING

De Raad van Bestuur van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. verklaart hierbij dat in overeenstemming met artikel 5:25c van de Wet op het financieel toezicht, voor zover haar bekend:

- (1) de jaarrekening, opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor het opstellen van jaarrekeningen en opgenomen op pagina 61 tot en met pagina 118 van het Jaarverslag, een getrouw beeld geeft per 31 december 2011 van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst of het verlies van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. en de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- (2) het jaarverslag per balansdatum, zijnde 31 december 2011, een getrouw beeld geeft omtrent de toestand, de gang van zaken gedurende het boekjaar van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. en van de met haar verbonden ondernemingen, waarvan de gegevens in de jaarrekening zijn opgenomen;
- (3) het jaarverslag een beschrijving geeft van de wezenlijke risico's waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd.

Papendrecht / Sliedrecht, 14 maart 2012

Raad van Bestuur
dr. P.A.M. Berdowski, voorzitter
ing. T.L. Baartmans
drs. J.H. Kamps, CFO

SMIT SALVAGE SNEL PARAAT NA SCHIPBREUK COSTA CONCORDIA

Op 13 januari 2012 verongelukte het 35 meter brede en 290 meter lange cruiseschip Costa Concordia voor de kust van Italië bij het eiland Giglio. SMIT Salvage, dat de volgende dag arriveerde, bood direct haar diensten aan ten behoeve van een adequate 'emergency response'. De eigenaren en verzekeraars gaven SMIT en haar Italiaanse partner Tito Neri in de dagen volgend op de schipbreuk de opdracht om de olie uit het schip te verwijderen en maatregelen te nemen om milieuschade te voorkomen. Geen eenvoudige klus vanwege de omvang en ligging van het schip.

Voordat het werk kon aanvangen, is eerst een onderwaterinspectie uitgevoerd door Boskalis om de bodemgesteldheid onder het schip te bestuderen evenals de rotsformaties waar het schuin tegenaan lag. Alvorens SMIT kon beginnen met het afpompen van ruim 2.000 ton scheepsbrandstof verdeeld over 17 bunkertanks moest immers de stabiliteit van het schip worden vastgesteld.

Op verzoek van de Italiaanse autoriteiten trof SMIT extra voorzorgsmaatregelen. Er zijn twee opblaasbare 'beschermingswallen' aangebracht rondom het schip in de vorm van een drijvende kraag die verspreiding van olie in het zeewater tegengaan, mocht dit onverhoopt voorvallen.

Bij het wegpompen van de olie heeft SMIT een bijzondere Hot Tap techniek toegepast. Via een afsluiter die boven in de bunkertanks werd bevestigd, is de olie uit het schip gepompt; tegelijkertijd is via een afsluiter onder in de tank water binnengelaten. Dit gebeurde om de olie te vervangen en de stabiliteit van het schip te behouden. Op een kraanwerkschip, dat langs zij het cruiseschip werd afgemeerd, bevond zich de pompinstallatie, een stoommachine en duikapparatuur. Aan de andere zijde van het kraanwerkschip lag een olietanker voorzien van alle benodigde materieel om de olie uit de Costa Concordia direct te kunnen afvoeren.

Op 28 januari kon het wegpompen starten. SMIT was er klaar voor, maar de weersomstandigheden verhinderden een vlotte start. Pas op 13 februari kon de eerste olie veilig en gecontroleerd worden overgepompt. Bij het ter perse gaan van dit jaarverslag bevonden de werkzaamheden zich in een afrondende fase.

BOSKALIS JAARREKENING 2011

INHOUDSOPGAVE

Geconsolideerde winst- en verliesrekening	64
Geconsolideerd overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	65
Geconsolideerde balans	66
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	67
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	68
Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening	70
1. Algemeen	70
2. Overeenstemming met International Financial Reporting Standards	70
2.1 Overeenstemmingsverklaring	70
2.2 Nieuwe en aangepaste standaarden	70
2.3 Nog niet toegepaste nieuwe standaarden en interpretaties	70
3. Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving	70
3.1 Opmaak en waardering	70
3.2 Consolidatie	71
3.3 Vreemde valuta	72
3.4 Afgeleide financiële instrumenten en afdekking van kasstromen	72
3.5 Bijzondere waardeverminderingen	73
3.6 Immateriële activa	73
3.7 Materiële vaste activa	74
3.8 Geassocieerde deelnemingen	74
3.9 Langlopende vorderingen	74
3.10 Voorraden	74
3.11 Te vorderen van en verschuldigd aan opdrachtgevers	74
3.12 Debiteuren en overige vorderingen	75
3.13 Liquide middelen	75
3.14 Aandelenkapitaal	75
3.15 Leningen en overige financieringsverplichtingen	75
3.16 Verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen	75
3.17 Voorzieningen	76
3.18 Crediteuren en overige schulden	76
3.19 Netto-omzet	76
3.20 Overige opbrengsten	76
3.21 Grondstoffen, materialen en diensten	76
3.22 Personeelslasten	77
3.23 Leasebetalingen	77
3.24 Financieringsbaten en –lasten	77
3.25 Aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen	77
3.26 Winstbelastingen / uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen	77
3.27 Winst per aandeel	77
3.28 Dividenden	77
3.29 Bepaling reële waarde	77
3.30 Geconsolideerd kasstroomoverzicht	78
4. Gesegmenteerde informatie	79
4.1 Operationele segmenten	80
5. Wijzigingen van dochterondernemingen en verwerving van minderheidsbelang	81
6. Netto omzet	83
7. Overige opbrengsten	83
8. Grondstoffen, materialen en diensten	84
9. Personeelslasten	84
10. Financieringsbaten en –lasten	84
11. Winstbelastingen	84
12. Belastingvorderingen en –verplichtingen	85
13. Uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen	86
14. Immateriële activa	88
14.1 Goodwill	88
14.2 Overige immateriële activa	89
15. Materiële vaste activa	90
16. Geassocieerde deelnemingen	91
17. Langlopende vorderingen	92
18. Voorraden	92

19.	Te vorderen van en verschuldigd aan opdrachtgevers	92
20.	Debiteuren en overige vorderingen	92
21.	Liquide middelen	93
22.	Groepsvermogen	93
22.1	Geplaatst kapitaal en agioreserve	93
22.2	Reserve ingehouden winsten	93
22.3	Dividenden	94
22.4	Winst per aandeel	94
22.5	Overige reserves	94
23.	Leningen en overige financieringsverplichtingen	96
24.	Verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen	96
24.1	Pensioenverplichtingen uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen	97
25.	Voorzieningen	99
26.	Crediteuren en overige schulden	99
27.	Financiële instrumenten	100
27.1	Financieel risicobeheer	100
27.2	In de balans opgenomen financiële instrumenten en reële waarde	105
27.3	Kapitaalbeheer	106
27.4	Overige financiële instrumenten	107
28.	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	107
29.	Gebeurtenissen na balansdatum	108
30.	Verbonden partijen	108
30.1	Identiteit van verbonden partijen	108
30.2	Transacties met verbonden partijen	111
	Vennootschappelijke winst- en verliesrekening	114
	Vennootschappelijke balans voor winstbestemming	114
	Vermogensmutatieoverzicht	115
	Toelichting bij de vennootschappelijke jaarrekening	116
1.	Algemeen	116
2.	Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving	116
2.1	Gehanteerde grondslagen	116
2.2	Opmaak vennootschappelijke jaarrekening	116
2.3	Deelnemingen in dochterondernemingen	116
2.4	Vorderingen op dochterondernemingen	116
2.5	Schulden aan dochterondernemingen	116
2.6	Resultaat deelnemingen	116
3.	Deelnemingen in dochterondernemingen	116
4.	Geplaatst kapitaal en agioreserve	117
5.	Reserves	117
6.	Onverdeelde winst	117
7.	Financiële instrumenten	117
8.	Bezoldigingen van leden van de Raad van Bestuur en leden van de Raad van Commissarissen	118
9.	Honoraria accountants	118
10.	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	118
	Overige gegevens	119
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	120

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

(in € 1.000)	Toelichting	2011	2010
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Netto-omzet	[6]	2.801.037	2.674.439
Overige opbrengsten	[7]	8.780	38.289
		2.809.817	2.712.728
BEDRIJFSLASTEN			
Grondstoffen, materialen, diensten en uitbesteed werk	[8]	- 1.669.675	- 1.594.802
Personeelslasten	[9]	- 549.661	- 496.452
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen	[14/15]	- 236.388	- 219.604
		- 2.455.724	- 2.310.858
BEDRIJFSRESULTAAT		354.093	401.870
FINANCIERINGSBATEN EN -LASTEN			
Financieringsbaten	[10]	22.987	23.238
Financieringslasten	[10]	- 63.355	- 60.074
		- 40.368	- 36.836
Aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen (na winstbelastingen)	[16]	2.020	24.973
WINST VOOR BELASTINGEN		315.745	390.007
Winstbelastingen	[11]	- 54.735	- 77.125
NETTOGROEPSWINST OVER DE VERSLAGPERIODE		261.010	312.882
NETTOGROEPSWINST OVER DE VERSLAGPERIODE TOEREKENBAAR AAN:			
Aandeelhouders		254.254	310.517
Minderheidsbelangen		6.756	2.365
		261.010	312.882
Gewogen gemiddeld aantal aandelen	[22.4]	102.390.642	99.962.337
Gewone winst per aandeel	[22.4]	€ 2,48	€ 3,11
Verwaterde winst per aandeel	[22.4]	€ 2,48	€ 3,11

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN DE GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

(in € 1.000)	Toelichting	2011	2010
NETTOGROEPSWINST OVER DE VERSLAGPERIODE		261.010	312.882
NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN			
Koersomrekeningsverschillen buitenlandse activiteiten		- 823	37.864
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioenvorderingen op toegezegd-pensioenregelingen	[24.1]	- 58.789	- 28.593
Mutatie in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	[27.2]	6.074	- 11.554
Winstbelastingen op niet-gerealiseerde resultaten	[13]	10.847	6.624
Niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode, na winstbelastingen		- 42.691	4.341
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN OVER DE VERSLAGPERIODE		218.319	317.223
TOE TE REKENEN AAN:			
Aandeelhouders		212.528	313.340
Minderheidsbelangen		5.791	3.883
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN OVER DE VERSLAGPERIODE		218.319	317.223

GECONSOLIDEERDE BALANS

		31 DECEMBER	
(in € 1.000)	Toelichting	2011	2010
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële activa	[14]	595.596	593.677
Materiële vaste activa	[15]	2.206.038	2.178.625
Geassocieerde deelnemingen	[16]	23.428	20.617
Langlopende vorderingen	[17]	112.064	40.373
Afgeleide financiële instrumenten		155	106
Uitgestelde belastingvorderingen	[13]	28.813	18.706
		2.966.094	2.852.104
Viottende activa			
Vorraden	[18]	97.717	86.906
Te vorderen van opdrachtgevers	[19]	234.353	197.170
Debiteuren en overige vorderingen	[20]	949.171	793.339
Afgeleide financiële instrumenten		7.080	4.930
Te vorderen winstbelastingen	[12]	21.298	23.060
Liquide middelen	[21]	397.957	357.744
		1.707.576	1.463.149
TOTAAL ACTIVA		4.673.670	4.315.253
Groepsvermogen			
Geplaatst kapitaal	[22]	82.777	80.779
Agioreserve	[22]	230.360	231.335
Overige reserves	[22]	230.175	150.803
Reserve ingehouden winsten	[22]	1.189.500	1.102.053
Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders		1.732.812	1.564.970
Minderheidsbelangen		14.503	34.324
TOTAAL GROEPSVERMOGEN	[22]	1.747.315	1.599.294
SCHULDEN			
Langlopende schulden en voorzieningen			
Leningen en overige financieringsverplichtingen	[23]	679.696	705.003
Verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen	[24]	83.864	35.896
Uitgestelde belastingverplichtingen	[13]	93.483	104.135
Voorzieningen	[25]	26.996	42.986
Afgeleide financiële instrumenten		10.462	21.496
		894.501	909.516
Kortlopende schulden en voorzieningen			
Verschuldigd aan opdrachtgevers	[19]	488.881	479.264
Leningen en overige financieringsverplichtingen	[23]	112.572	102.766
Rekening-courantkredieten banken	[21]	15.364	1.475
Te betalen winstbelastingen	[12]	149.816	163.107
Crediteuren en overige schulden	[26]	1.233.125	1.022.113
Afgeleide financiële instrumenten		20.853	23.211
Voorzieningen	[25]	11.243	14.507
		2.031.854	1.806.443
TOTAAL SCHULDEN		2.926.355	2.715.959
TOTAAL GROEPSVERMOGEN EN SCHULDEN		4.673.670	4.315.253

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

(in € 1.000)	Toelichting	2011	2010
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN			
Nettogroepswinst		261.010	312.882
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen		236.388	219.604
Cashflow		497.398	532.486
Aanpassingen voor:			
Financieringsbat en -lasten		40.368	36.836
Winstbelastingen		54.735	77.125
Boekresultaten		- 4.101	- 4.710
Mutatie overige financiële vaste activa		5.488	- 21.924
Mutatie voorzieningen (inclusief directe vermogensmutaties)		- 20.712	- 15.556
Mutatie voorraden		- 4.635	2.028
Mutatie debiteuren en overige vorderingen		- 64.014	- 28.394
Mutatie crediteuren en overige schulden		72.505	89.227
Mutatie te vorderen van en verschuldigd aan opdrachtgevers		- 14.390	- 43.206
Resultaat van geassocieerde deelnemingen		- 2.020	- 24.973
Kasstroom gegenereerd uit operationele activiteiten		560.622	598.939
Ontvangen dividenden			
		729	17.611
Ontvangen financieringsbat en			
		8.324	5.094
Betaalde financieringslasten			
		- 44.578	- 29.975
Betaalde winstbelastingen			
		- 75.915	- 64.210
Nettokasstroom uit operationele activiteiten		449.182	527.459
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN			
Investeren in (im)materiële vaste activa, exclusief geactiveerde financieringskosten		- 293.326	- 329.205
Desinvesteringen materiële vaste activa tegen opbrengstwaarde		35.831	38.173
Verwerving van dochterondernemingen, na aftrek van verworven geldmiddelen		- 105.256	- 675.146
Verkoop van (deel van) dochterondernemingen, na aftrek van afgestoten geldmiddelen en verstrekte leningen		82.953	—
Saldo investeringen en desinvesteringen in geassocieerde deelnemingen		1.772	- 50.383
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten		- 278.026	- 1.016.561
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN			
Opgenomen leningen en overige financieringsverplichtingen		529.088	2.194.756
Aflossingen op leningen en overige financieringsverplichtingen		- 607.195	- 1.869.500
Betalingen van transactiekosten voor aantrekken financieringen		- 2.149	- 17.179
Verwerving van minderheidsbelangen		- 19.939	—
Betaald dividend aan aandeelhouders		- 44.686	- 44.137
Betaald dividend aan minderheidsbelangen		- 5.673	- 2.031
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten		- 150.554	261.909
(AFNAME) / TOENAME LIQUIDE MIDDELEN			
		20.602	- 227.193
Saldo liquide middelen per 1 januari	[21]	356.269	593.489
(Afname) / Toename liquide middelen		20.602	- 227.193
Koersomrekeningsverschillen		5.722	- 10.027
MUTATIE IN SALDO LIQUIDE MIDDELEN		26.324	- 237.220
SALDO LIQUIDE MIDDELEN PER 31 DECEMBER	[21]	382.593	356.269

GECONSOLIDEERD MUTATIE- OVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

(in € 1.000)	GEPLAATST KAPITAAL	AGIORESERVE	OVERIGE RESERVES	RESERVE INGEHOUDEN WINSTEN	TOTAAL	MINDERHEIDS BELANGEN	TOTAAL GROEPS- VERMOGEN
Toelichting	[22.1]	[22.1]	[22.5]	[22.2]			
Stand per 1 januari 2011	80.779	231.335	150.803	1.102.053	1.564.970	34.324	1.599.294
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET- GEREALISEERDE RESULTATEN OVER DE VERSLAGPERIODE							
<i>Netto groepswinst over de verslagperiode</i>	—	—	—	254.254	254.254	6.756	261.010
Niet-gerealiseerde resultaten							
Koersomrekeningsverschillen buitenlandse activiteiten	—	—	2.373	—	2.373	- 965	1.408
Effectief deel van veranderingen in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	—	—	5.153	—	5.153	—	5.153
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioenvorderingen op toegezegd-pensioen-regelingen, na belasting	—	—	- 49.252	—	- 49.252	—	- 49.252
Herwaardering aanwezig belang voorafgaande aan bedrijfscombinatie met Smit	—	—	17.316	- 17.316	—	—	—
Mutatie reserve deelnemingen	—	—	103.782	- 103.782	—	—	—
<i>Totaal niet-gerealiseerde resultaten</i>	—	—	79.372	- 121.098	- 41.726	- 965	- 42.691
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode	—	—	79.372	133.156	212.528	5.791	218.319
TRANSACTIONEN MET AANDEELHOUDERS, RECHTSTREEKS VERWERKT IN HET EIGEN VERMOGEN							
Uitkeringen aan aandeelhouders							
Contant dividend	—	—	—	- 44.686	- 44.686	- 5.673	- 50.359
Dividend in aandelen	1.998	- 975	—	- 1.023	—	—	—
Veranderingen in eigendomsbelangen in dochterondernemingen							
Nieuw in consolidatie	—	—	—	—	—	6	6
Minderheidsbelangen in Smit Internationale N.V.	—	—	—	—	—	- 19.945	- 19.945
Totaal transacties met aandeelhouders	1.998	- 975	—	- 45.709	- 44.686	- 25.612	- 70.298
Stand per 31 december 2011	82.777	230.360	230.175	1.189.500	1.732.812	14.503	1.747.315

(in € 1.000)	GEPLAATST KAPITAAL	AGIO- RESERVE	OVERIGE RESERVES	RESERVE INGEHOUDEN WINSTEN	TOTAAL	MINDERHEIDS- BELANGEN	TOTAAL GROEPS- VERMOGEN
Toelichting	[22.1]	[22.1]	[22.5]	[22.2]			
Stand per 1 januari 2010	<u>78.921</u>	<u>232.076</u>	<u>77.181</u>	<u>907.589</u>	<u>1.295.767</u>	<u>9.154</u>	<u>1.304.921</u>
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET- GEREALISEERDE RESULTATEN OVER DE VERSLAGPERIODE							
<i>Netto groepswinst over de verslagperiode</i>	—	—	—	310.517	310.517	2.365	312.882
Niet-gerealiseerde resultaten							
Koersomrekeningsverschillen buitenlandse activiteiten	—	—	36.909	—	36.909	1.518	38.427
Effectief deel van veranderingen in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	—	—	- 10.616	—	- 10.616	—	- 10.616
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioenvorderingen op toegezegd-pensioen-regelingen, na belasting	—	—	- 23.470	—	- 23.470	—	- 23.470
Mutatie reserve deelnemingen	—	—	70.799	- 70.799	—	—	—
<i>Totaal niet-gerealiseerde resultaten</i>	—	—	73.622	- 70.799	2.823	1.518	4.341
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de verslagperiode	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>73.622</u>	<u>239.718</u>	<u>313.340</u>	<u>3.883</u>	<u>317.223</u>
TRANSACTIES MET AANDEELHOUDERS, RECHTSTREEKS VERWERKT IN HET EIGEN VERMOGEN							
Uitkeringen aan aandeelhouders							
Contant dividend	—	—	—	- 44.137	- 44.137	- 2.031	- 46.168
Dividend in aandelen	1.858	- 741	—	- 1.117	—	—	—
Veranderingen in eigendomsbelangen in dochterondernemingen							
Nieuw in consolidatie	—	—	—	—	—	2.750	2.750
Minderheidsbelangen in Smit Internationale N.V.	—	—	—	—	—	20.568	20.568
Totaal transacties met aandeelhouders	<u>1.858</u>	<u>- 741</u>	<u>—</u>	<u>- 45.254</u>	<u>- 44.137</u>	<u>21.287</u>	<u>- 22.850</u>
Stand per 31 december 2010	<u>80.779</u>	<u>231.335</u>	<u>150.803</u>	<u>1.102.053</u>	<u>1.564.970</u>	<u>34.324</u>	<u>1.599.294</u>

TOELICHTING BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

1. ALGEMEEN

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. is een toonaangevende internationale dienstverlener op het gebied van baggeren, maritieme infrastructuur en maritieme diensten. Koninklijke Boskalis Westminster N.V. (de "Vennootschap") heeft haar statutaire zetel in Sliedrecht, Nederland en haar hoofdkantoor is gevestigd in Papendrecht, Nederland. De Vennootschap is een naamloze vennootschap die ter beurse is genoteerd aan de NYSE Euronext Amsterdam. De geconsolideerde jaarrekening van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. over 2011 omvat de Vennootschap en haar dochterondernemingen (tezamen te noemen de "Groep" en afzonderlijk de "Groepsentiteiten") en de belangen van de Groep in geassocieerde deelnemingen en entiteiten waarover gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend.

Deze geconsolideerde jaarrekening is door Raad van Bestuur opgesteld en op 14 maart 2012 ondertekend. De jaarstukken 2011 zullen ter vaststelling worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 10 mei 2012.

2. OVEREENSTEMMING MET INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS

2.1 OVEREENSTEMMINGSVERKLARING

De geconsolideerde jaarrekening en toelichtingen daarop zijn in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

2.2 NIEUWE EN AANGEPASTE STANDAARDEN

Er zijn geen standaarden, wijzigingen op standaarden en interpretaties, welke in 2011 voor het eerst worden toegepast en welke van materiële invloed zijn op de jaarrekening.

2.3 NOG NIET TOEGEPASTE NIEUWE STANDAARDEN EN INTERPRETATIES

De volgende standaarden, wijzigingen op standaarden en interpretaties zijn in 2011 nog niet van kracht en zijn daarom niet toegepast op deze geconsolideerde jaarrekening. De Groep is op basis van de huidige inzichten niet van plan deze standaarden en interpretaties vervroegd toe te passen en heeft de omvang van het te verwachten effect nog niet bepaald. De voor de Groep mogelijk belangrijkste veranderingen kunnen als volgt worden samengevat:

- De nieuwe IAS 19 Personeelsbeloningen bevat een aantal wijzigingen op het gebied van opname, presentatie en toelichting, die de pensioenverslaggeving minder complex

en beter vergelijkbaar moet maken. Belangrijkste wijzigingen betreffen het niet meer toestaan van de toepassing van de 'corridormethodiek', het verwachte beleggingsrendement dient - net als de interestkosten op de pensioenverplichting - te worden berekend op basis van de IAS 19-rekenrente (die wordt afgeleid van het rendement op hoogwaardige ondernemingsobligaties) en de toelichtingsvereisten, met name met betrekking tot specifieke pensioenrisico's, worden sterk uitgebreid.

- IFRS 9 Financiële instrumenten: classificatie en waardering is van toepassing op boekjaren die ingaan op of na 1 januari 2015 waarbij eerdere toepassing is toegestaan.
- IFRS 11 Gezamenlijke overeenkomsten herzielt de verwerking van joint ventures (die onder de nieuwe standaard 'gezamenlijke overeenkomsten' worden genoemd). De belangrijkste verandering is dat er voor joint ventures niet langer een keuzemogelijkheid bestaat tussen de 'equity' methode en proportionele consolidatie; uitsluitend de 'equity' methode is nog toegestaan voor joint ventures en joint-operations moeten proportioneel worden geconsolideerd. IFRS 11 en de gelijktijdig gewijzigde IAS 28 zijn van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2013.
- IFRS 12 Toelichting van belangen in andere entiteiten bevat uniforme vereisten inzake de toelichting op dochterondernemingen, 'associates' en gezamenlijke overeenkomsten alsmede niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten. IFRS 12 is van toepassing op boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2013.
- IFRS 13 Waardering tegen reële waarde bevat een raamwerk voor de waardering tegen reële waarde en vereisten inzake de toelichting van waarderingen tegen reële waarde, maar introduceert geen nieuwe grondslagen voor waardering tegen reële waarde.
- De wijzigingen in IAS 1 Presentatie van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten behelzen dat entiteiten niet-gerealiseerde resultaten die in de toekomst mogelijk zullen worden geherclassificeerd naar de winst- en verliesrekening afzonderlijk moeten worden gepresenteerd van niet-gerealiseerde resultaten die nooit naar de winst- en verliesrekening zullen worden geherclassificeerd.

3 BELANGRIJKSTE GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

De hierna uiteengezette grondslagen voor financiële verslaggeving zijn consistent toegepast voor alle gepresenteerde perioden in deze geconsolideerde jaarrekening en zijn tevens consequent toegepast door de Groepsentiteiten.

3.1 OPMAAK EN WAARDERING

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld in euro, de functionele valuta van de Groep. De geconsolideerde

jaarrekening wordt opgesteld op basis van historische kostprijzen voor zover IFRS de waardering en resultaatbepaling van specifieke posten niet op andere wijze voorschrijft. Het opmaken van de jaarrekening brengt met zich mee dat beoordelingen, inschattingen en aannames van het management mede de opgenomen bedragen van activa, passiva, opbrengsten en kosten bepalen. Inschattingen en aannames hebben met name betrekking op de waardering van immateriële activa (inclusief goodwill), materiële vaste activa, eindwerkresultaten op onderhanden werken, pensioenverplichtingen, belastingposities, voorzieningen en financiële instrumenten. Beoordelingen door het management in toepassing van IFRS die een belangrijk effect hebben op de jaarrekening betreffen de kwalificatie van deelnemingen als dochteronderneming, joint venture of geassocieerde deelneming. De informatie terzake is opgenomen in de toelichtingen op deze posten. Behalve de al in de toelichting op de jaarrekening uiteengezette elementen zijn er geen andere kritische waarderingsinschattingen in de toepassing van de grondslagen die een nadere toelichting vereisen. De gemaakte inschattingen en daarmee samenhangende aannames zijn gebaseerd op ervaringen en inzichten van het management en op de ontwikkeling van externe factoren die onder de gegeven omstandigheden als redelijk kunnen worden beschouwd. Inschattingen en aannames zijn aan wijzigingen, als gevolg van veranderende feiten en inzichten, onderhevig en kunnen per verslagperiode andere uitkomsten hebben. De mutaties in deze uitkomsten worden, afhankelijk van de aard van de betreffende post, verwerkt in de balans of in de winst- en verliesrekening. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van eerdere op basis van inschattingen en aannames gerapporteerde resultaten. Alle bedragen in de toelichting luiden, tenzij anders vermeld, in duizenden euro's.

3.2 CONSOLIDATIE

3.2.1 BEDRIJFSCOMBINATIES EN VERWERFING VAN MINDERHEIDSBELANGEN

Bedrijfscombinaties worden verwerkt op basis van de overnamemethode per de overnamedatum, dat wil zeggen de datum waarop de zeggenschap overgaat naar de Groep. Er is sprake van zeggenschap als de Groep de mogelijkheid heeft om het financiële en operationele beleid van een entiteit te bepalen teneinde voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van de entiteit. Bij de beoordeling van zeggenschap houdt de Groep rekening met potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar zijn.

De groep waardeert de goodwill per overnamedatum als:

- de reële waarde van de overgedragen vergoeding; plus
- het opgenomen bedrag van eventuele minderheidsbelangen in de overgenomen partij; plus
- indien de bedrijfscombinatie in fasen plaatsvindt, de reële waarde van het voorafgaande belang in de overgenomen partij; verminderd
- met het opgenomen nettobedrag (over het algemeen de reële waarde) van de identificeerbare verworven activa en aangegane verplichtingen.

Indien het verschil negatief is, wordt onmiddellijk een boekwinst uit een voordelige koop in de winst- en verliesrekening opgenomen.

In de overgedragen vergoeding is geen bedrag begrepen voor de afwikkeling van bestaande relaties. Een dergelijk bedrag wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen. Door de Groep gemaakte kosten in verband met een bedrijfscombinatie, niet zijnde kosten in verband met de uitgifte van aandelen of obligaties, worden verantwoord wanneer zij worden gemaakt. De reële waarde van een voorwaardelijke vergoeding wordt op overnamedatum opgenomen. Indien die voorwaardelijke vergoeding wordt geclassificeerd als eigen vermogen, vindt geen latere herwaardering plaats en wordt de afwikkeling verantwoord binnen het eigen vermogen. In het andere geval worden wijzigingen na eerste opname in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Verantwoording van verwerving van minderheidsbelangen

Verworven minderheidsbelangen worden verwerkt als transacties met eigenaars in hun capaciteit als eigenaar en er wordt uit hoofde van dergelijke transacties geen goodwill opgenomen. De aanpassingen van de minderheidsbelangen uit hoofde van transacties waarbij geen sprake is van zeggenschap zijn gebaseerd op een evenredig bedrag van de netto-activa van de dochteronderneming.

3.2.2 DOCHTERONDERNEMINGEN

Dochterondernemingen worden op grond van feitelijke beslissende zeggenschap voor 100%, rekening houdend met minderheidsbelangen, in de consolidatie betrokken. De jaarrekeningen van dochterondernemingen zijn in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de datum waarop voor het eerst sprake is van zeggenschap, tot aan het moment waarop deze eindigt. De grondslagen voor financiële verslaggeving van dochterondernemingen zijn waar nodig aangepast aan de door Groep gehanteerde grondslagen.

Bij verlies van zeggenschap worden de activa en verplichtingen van de dochteronderneming, eventuele minderheidsbelangen en overige met de dochter samenhangende vermogenscomponenten niet langer in de balans verantwoord. Het eventuele overschot of tekort op het verlies van zeggenschap wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening. Indien de Groep een belang houdt in de voormalige dochteronderneming, wordt dat belang tegen de reële waarde verantwoord per de datum dat niet langer sprake was van zeggenschap. Het belang wordt na eerste opname verantwoord als een joint venture of als geassocieerde deelneming, afhankelijk van de mate en soort van behouden invloed.

3.2.3 JOINT VENTURES

Joint ventures zijn die entiteiten waarover de Groep gezamenlijke zeggenschap heeft, waarbij deze zeggenschap in een overeenkomst is vastgelegd en waarin strategische beslissingen over het financiële en operationele beleid met unanieme instemming moeten worden genomen. Joint ventures, zowel strategische allianties als op contractuele afspraken gebaseerde projectgedreven aannemingscombinaties, worden

op basis van het aandeel in de feitelijke gezamenlijke zeggenschap op proportionele basis in de consolidatie opgenomen. Vorderingen op en schulden aan projectgedreven aannemingscombinaties worden in de consolidatie geëlimineerd. Eliminatieverschillen als gevolg van onbalans tussen partners in rekeningen-courant met projectgedreven aannemingscombinaties, bijvoorbeeld door leverantieverschillen in de tijd, worden in de geconsolideerde balans als overige vorderingen of overige schulden opgenomen.

3.2.4 GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

Aandelenbelangen die op grond van het criterium van feitelijke beslissende zeggenschap niet in aanmerking komen voor consolidatie, maar waarbij invloed van betekenis op het financiële en operationele beleid bestaat, worden opgenomen in de post Geassocieerde deelnemingen. Invloed van betekenis wordt verondersteld te bestaan indien de Groep houder is van 20 procent en meer van de stemrechten van een andere entiteit. De geconsolideerde jaarrekening omvat het aandeel van de Groep in het resultaat van geassocieerde deelnemingen, na correctie van de grondslagen in overeenstemming met de grondslagen van de Groep, vanaf de datum waarop de Groep voor het eerst invloed van betekenis heeft, tot aan de datum waarop voor het laatst sprake is van invloed van betekenis (zie toelichting 3.8).

3.2.5 ELIMINATIE VAN TRANSACTIES BIJ CONSOLIDATIE

Intragroep vorderingen en schulden alsmede onderlinge leveringen en financieringsbaten en –lasten binnen de Groep en niet-gerealiseerde resultaten binnen de Groep en met geassocieerde deelnemingen en joint ventures worden naar rato van het belang dat de Groep in de investering heeft, in de consolidatie geëlimineerd.

3.3 VREEMDE VALUTA

De activa en passiva van buitenlandse dochterondernemingen en joint ventures die luiden in andere functionele valuta dan de euro, zijn omgerekend tegen de koersen per het einde van het verslagjaar c.q. de verslagperiode. De posten van de winst- en verliesrekeningen van de betreffende buitenlandse dochterondernemingen en joint ventures zijn omgerekend tegen gemiddelde koersen, die de transactiekoersen gedurende het jaar benaderen. De uit deze systematiek voortvloeiende koersomrekeningsverschillen worden rechtstreeks ten gunste, dan wel ten laste van de koersomrekeningsreserve in het groepsvermogen gebracht. Koersverschillen als gevolg van transacties in de bedrijfsvoering worden ten gunste of ten laste van het resultaat over de lopende verslagperiode gebracht. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De valutakoersverschillen met betrekking tot de monetaire posten omvatten het verschil tussen de geamortiseerde kostprijs in de functionele valuta aan het begin van het jaar, gecorrigeerd voor de effectieve rente en betalingen gedurende het boekjaar, en de geamortiseerde kostprijs in buitenlandse valuta omgerekend tegen de wisselkoers aan het einde van het jaar. In vreemde valuta luidende niet-monetaire activa en verplichtingen die op basis van historische kosten worden gewaardeerd,

worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum. Koersverschillen op langlopende vorderingen, leningen en overige financieringsverplichtingen worden verantwoord als financieringsbaten en –lasten; overige koersverschillen als gevolg van transacties in de bedrijfsvoering worden verantwoord in de betreffende posten en binnen het bedrijfsresultaat.

3.4 AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN AFDEKKING VAN KASSTROMEN

De Groep heeft als beleid dat alle operationele valutarisico's, die vooral betrekking hebben op toekomstige kasstromen uit contracten die geheel of gedeeltelijk luiden in andere valuta dan de betreffende functionele valuta en die een hoge mate van waarschijnlijkheid van realisatie hebben, worden afgedekt door middel van kasstroomafdekkingen. Ook kunnen brandstofprijrisico's en renterisico's in toekomstige kasstromen door middel van specifieke derivaten worden afgedekt.

Op kasstroomafdekkingen wordt overwegend "hedge accounting" toegepast, hetgeen als volgt is uitgewerkt. Op het moment dat de afdekking voor het eerst wordt aangewezen, documenteert de Groep formeel de relatie die bestaat tussen afdekkingsinstrument(en) en afgedekte positie(s), inclusief haar risicodoelstellingen en strategie bij het aangaan van de afdekkingstransactie, alsmede de methode die wordt gebruikt om de effectiviteit van de afdekkingsrelatie vast te stellen. Bij het aangaan van de afdekkingsrelatie en daarna doorlopend beoordeelt de Groep of de afdekkingsinstrumenten naar verwachting gedurende de periode waarvoor de afdekking is aangewezen 'effectief' zullen zijn in het bereiken van compensatie van aan de afgedekte positie(s) toe te rekenen veranderingen in reële waarde of kasstromen, en of de daadwerkelijke resultaten van iedere afdekking binnen een bereik van 80 tot 125 procent vallen. Een kasstroomafdekking van een verwachte transactie vereist dat het zeer waarschijnlijk is dat de transactie zal plaatsvinden en deze transactie een blootstelling zou opleveren aan variabiliteit van kasstromen die dusdanig is dat deze uiteindelijk van invloed zou kunnen zijn op het gerapporteerde nettoresultaat.

De toepassing van hedge accounting betekent dat marktwaardemutaties van nog niet afgewikkelde kasstroomafdekkingen, inclusief gerealiseerde resultaten op het doorrollen van bestaande afdekkingen als gevolg van afwijkende looptijden van de betreffende afdekkingen en de onderliggende kasstromen, rekening houdend met belastingen, direct ten gunste of ten laste van de afdekkingsreserve in het groepsvermogen worden gebracht. Indien een ten gunste of ten laste van het groepsvermogen opgenomen kasstroomafdekking expireert, wordt tegengesloten of wordt uitgeoefend danwel de afdekkingsrelatie met de onderliggende kasstromen niet meer als effectief kan worden aangemerkt, maar zolang de onderliggende kasstroom naar verwachting nog steeds zal plaatsvinden, blijft het cumulatieve resultaat in het groepsvermogen opgenomen tot de verslagperiode waarin de onderliggende kasstroom zich voordoet. Alsdan wordt het cumulatieve resultaat direct ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Marktwaaarde-

mutaties van kasstroomafdekkingen waarop geen hedge accounting wordt toegepast (niet-effectieve kasstroomafdekkingen en het niet-effectieve deel van effectieve kasstroomafdekkingen), worden ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening over de lopende verslagperiode gebracht. Resultaten uit afgewikkelde effectieve kasstroomafdekkingen en marktwaardemutaties van niet-effectieve kasstroomafdekkingen worden, voorzover deze langlopende vorderingen, leningen en overige financieringsverplichtingen betreffen, verantwoord als financieringsbaten en -lasten en voor het overige in de betreffende posten binnen het bedrijfsresultaat. Afgeleide financiële instrumenten worden bij de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde; toerekenbare transactiekosten worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer zij worden gemaakt. Na de eerste opname worden afgeleide financiële instrumenten tegen reële waarde gewaardeerd en eventuele wijzigingen worden op de hiervoor beschreven manier verantwoord.

3.5 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

De boekwaarde van de activa van de Groep, uitgezonderd voorraden, een actief uit hoofde van personeelsbeloningen en uitgestelde belastingvorderingen, wordt per balansdatum opnieuw bezien om te bepalen of er aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief. Voor goodwill en activa met een onbepaalde gebruiksduur wordt jaarlijks de realiseerbare waarde geschat. Er wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies opgenomen wanneer de boekwaarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen. Bijzondere waardeverminderingsverliezen opgenomen met betrekking tot kasstroomgenererende eenheden worden eerst in mindering gebracht op de boekwaarde van eventueel aan kasstroomgenererende eenheden (of groepen van eenheden) toegerekende goodwill en vervolgens naar rato in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige activa van de eenheid (of groep van eenheden).

De realiseerbare waarde van tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde vorderingen wordt berekend als de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente. Voor de overige activa of kasstroomgenererende eenheden is de realiseerbare waarde gelijk aan de reële waarde minus verkoopkosten of de bedrijfswaarde, indien deze hoger is. Bij het bepalen van de bedrijfswaarde wordt de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen berekend met behulp van een disconteringsvoet vóór belasting die een afspiegeling is van zowel de actuele markttransacties van de tijdswaarde van geld als de specifieke risico's met betrekking tot het actief. Voor drijvend en ander aannemingsmaterieel wordt in de disconteringsvoet rekening gehouden met risico's voor zover deze al niet zijn opgenomen in de geschatte toekomstige kasstromen.

Indicaties voor bijzondere waardeverminderingen van met name drijvend en ander aannemingsmaterieel worden gebaseerd op meerjarige verwachtingen van de materieelexploitatie van materieel of indien van toepassing groepen van onderling uitwisselbaar materieel. Ingeval van indicaties voor bijzondere waardeverminderingen wordt de realiseerbare waarde bepaald op basis van de directe opbrengstwaarde of de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen, gedurende de resterende levensduur, uit de materieelexploitatie van het betreffende materieel of groep van onderling uitwisselbaar materieel.

Met betrekking tot goodwill worden geen bijzondere waardeverminderingsverliezen teruggenomen. Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen amortisatiewaarde gewaardeerde vordering wordt teruggenomen indien de terugname objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die zich heeft voorgedaan nadat dit bijzonder waardeverminderingsverlies werd opgenomen. Voor andere activa worden bijzondere waardeverminderingsverliezen teruggenomen als de schattingen zijn veranderd aan de hand waarvan de realiseerbare waarde was bepaald, echter uitsluitend voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde na aftrek van afschrijvingen of amortisatie die zou zijn bepaald als geen bijzonder waardeverminderingsverlies was opgenomen.

3.6 IMMATERIËLE ACTIVA

Goodwill bestaat uit het bij de verwerving van dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen vastgestelde verschil tussen de verwervingsprijs en de reële waarde van de verworven activa en verplichtingen, op basis van de waarderingsgrondslagen van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. Hierbij wordt de goodwill toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid welke het laagste niveau representeert waarop de Groep voor interne management doeleinden goodwill bewaakt uit hoofde van intern beheer, hetgeen niet hoger is dan het niveau van de operationele segmenten van de Groep. Goodwill en overige immateriële activa worden geactiveerd onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Stelselmatige afschrijving op goodwill en immateriële activa met een onbepaalde gebruiksduur vindt niet plaats. Jaarlijks, of indien er een indicatie is voor een bijzondere waardevermindering, wordt de boekwaarde hiervan getest op bijzondere waardevermindering (zie toelichting 3.5). Eventueel bij een overname ontstane negatieve goodwill wordt direct ten gunste van het resultaat gebracht. Met betrekking tot geassocieerde deelnemingen is de boekwaarde van de goodwill opgenomen in de boekwaarde van de investering.

Overige immateriële activa worden uitsluitend geactiveerd, wanneer het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan de Groep en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Overige immateriële activa, met een eindige gebruiksduur, worden opgenomen tegen kostprijs verminderd met cumulatieve amortisatie en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De amortisatie op bij acquisitie gewaarde merknamen vindt plaats over vier jaar;

de amortisatie van bij acquisities gewaardeerde klantportefeuilles en –contracten vindt plaats over zeven tot dertien jaar.

Uitgaven voor onderzoeksactiviteiten, die worden verricht met het vooruitzicht nieuwe wetenschappelijke of technische kennis en inzichten te verwerven, worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer zij worden gemaakt. Ontwikkelingskosten worden indien materieel geactiveerd. Deze kosten hangen met name samen met investeringen in baggermaterieel. De overige in omvang beperkte kosten voor ontwikkeling komen direct ten laste van de winst- en verliesrekening.

3.7 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden opgenomen tegen kostprijs verminderd met de cumulatieve lineaire afschrijvingen berekend vanaf de datum van ingebruikstelling en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs is gebaseerd op de aanschafprijs en/of de intern gegenereerde kostprijs gebaseerd op direct toerekenbare kosten. De hoogte van de afschrijvingen is, rekening houdend met een aangenomen restwaarde, bepaald door een aan de verschillende objecten toegekende geschatte resterende gebruiksduur. Modificaties en capaciteitsvergroten investeringen worden eveneens tegen kostprijs geactiveerd en lineair afgeschreven gedurende de resterende levensduur van het betreffende activum. Materieel in aanbouw wordt op de balans opgenomen voor de betaalde termijnen, inclusief interest gedurende de bouw. Wanneer materiële vaste activa bestaan uit onderdelen met een ongelijke gebruiksduur, worden deze als afzonderlijke posten afgeschreven.

Gebouwen worden in termijnen variërend van tien tot vijftig jaar afgeschreven. De afschrijvingstermijnen van het overwegende deel van drijvend en ander aannemingsmaterieel variëren van tien tot twintig jaar. Inventarissen en andere vaste bedrijfsmiddelen hebben afschrijvingstermijnen tussen de drie en tien jaar. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De slijtage van baggermaterieel is sterk afhankelijk van moeilijk voorspelbare projectspecifieke combinaties van grondomstandigheden, te verwerken materiaal, maritieme omstandigheden en de intensiteit van de inzet van het materieel. De als gevolg hiervan grillige en tijdonafhankelijke onderhoudskosten ter instandhouding van de activa worden ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. In uitzonderingsgevallen komen onderhoudskosten in aanmerking voor activering en lineaire afschrijving.

Wanneer geherwaardeerde materiële vaste activa worden verkocht, wordt het betreffende bedrag uit de herwaarderingsreserve overgeheveld naar de post ingehouden winsten. Afschrijvingsmethoden, gebruiksduur en restwaarde worden op het einde van ieder boekjaar opnieuw geëvalueerd en, indien noodzakelijk, aangepast.

Leaseovereenkomsten waarbij de Groep vrijwel alle aan het eigendom verbonden risico's en voordelen overneemt, worden geclassificeerd als financiële leases. Bij de eerste opname wordt het geleaste actief gewaardeerd als vaste activa die via financiële lease zijn verworven, worden

gewaardeerd op de laagste van de reële waarde of de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Na de eerste opname geschiedt de verwerking in overeenstemming met de van toepassing zijnde grondslag.

Overige leases betreffen operationele leaseovereenkomsten; deze worden niet in de balans van de Groep opgenomen.

3.8 GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

Geassocieerde deelnemingen, worden bij eerste opname gewaardeerd tegen kostprijs. In de investering is begrepen de bij de acquisitie vastgestelde goodwill. Daarna worden deze deelnemingen verantwoord op basis van de 'equity'-methode, gecorrigeerd voor verschillen met de grondslagen van de Groep, onder aftrek van cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Wanneer het aandeel van de Groep in de verliezen groter is dan de waarde van het belang in een geassocieerde deelneming, wordt de boekwaarde van dat belang in de balans van de Groep afgeboekt tot nihil en worden verdere verliezen niet meer in aanmerking genomen behalve voor zover de Groep een in rechte afdwingbare en feitelijke verplichting is aangegaan of betalingen heeft verricht namens de geassocieerde deelneming.

3.9 LANGLOPENDE VORDERINGEN

De langlopende vorderingen worden overwegend voor de lange termijn en/of tot einde looptijd gehouden en gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Cumulatieve bijzondere waardeverminderingen worden op de boekwaarde in mindering gebracht.

3.10 VOORRADEN

De voorraden, voornamelijk bestaande uit brandstof, hulpstoffen en reserveonderdelen, worden gewaardeerd tegen gemiddelde inkoopprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs bij normale bedrijfsuitoefening, verminderd met de geschatte verkoopkosten.

3.11 TE VORDEREN VAN EN VERSCHULDIGD AAN OPDRACHTGEVERS

De te vorderen bedragen van opdrachtgevers betreffen de nog in rekening te brengen bedragen die naar verwachting bij opdrachtgevers zullen worden geïnd voor tot de verslagdatum uitgevoerde contractwerkzaamheden (hierna te noemen "onderhanden werken") en verleende diensten (met name bergingsprojecten). Onderhanden werken worden gewaardeerd tegen de kostprijs van het verrichte werk, vermeerderd met het naar rato van de voortgang gerealiseerde deel van de verwachte eindwerkresultaten en verminderd met de gedeclareerde termijnen, vooruitbetalingen en eventuele verliesvoorzieningen. Voor verwachte verliezen op onderhanden werken worden voorzieningen getroffen zodra deze verliezen blijken en in mindering gebracht op de kostprijs; eventueel worden reeds verantwoorde winsten teruggenomen. De kostprijs bevat de (direct toerekenbare) projectkosten, bestaande uit loonkosten, materialen, kosten van uitbesteed werk, tarieven voor huur en onderhoudskosten van het ingezette materieel en overige projectkosten. De hierbij gehanteerde tarieven zijn gebaseerd op de lange termijn

verwachte gemiddelde bezetting. De voortgang van een project wordt bepaald op basis van de kostprijs van het verrichte werk in relatie tot de verwachte kostprijs van het project als geheel. Winstneming op onderhanden werken blijft achterwege zolang geen betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het eindwerkresultaat. Per project wordt het saldo van de waarde van het onderhanden werk en de gedeclareerde termijnen en vooruitbetalingen bepaald. Voor projecten waarvan de gedeclareerde termijnen en vooruitbetalingen de waarde van het onderhanden werk overtreffen, wordt het saldo opgenomen onder de kortlopende schulden in plaats van onder de vlottende activa. De benaming van deze posten in de balans luidt respectievelijk "te vorderen van opdrachtgevers" en "verschuldigd aan opdrachtgevers".

De op de balansdatum opgeleverde bergingsprojecten, waarvoor de opbrengsten nog niet definitief zijn vastgesteld door partijen, worden gewaardeerd op basis van de verwachte opbrengsten, rekening houdend met de onzekerheid van deze schatting verminderd met de gedeclareerde termijnen en vooruitbetalingen. Indien een opbrengst van een opgeleverd bergingsproject niet betrouwbaar kan worden geschat, wordt de opbrengst verantwoord tot maximaal het bedrag van de opgenomen lasten. Voor verwachte verliezen op bergingsprojecten worden een voorziening getroffen zodra deze blijken.

3.12 DEBITEUREN EN OVERIGE VORDERINGEN

Debiteuren en overige vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde; na de eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen voor onder meer oninbaarheid. De geamortiseerde kostprijs wordt bepaald op basis van de effectieve rentevoet.

3.13 LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en deposito's met looptijden van maximaal drie maanden. Voor zover liquide middelen niet ter vrije beschikking staan als gevolg van transferrestricties, gezamenlijke zeggenschap of andere juridische belemmeringen, wordt daarvan melding gemaakt in de toelichting. Opgenomen rekening-courantkredieten maken onderdeel uit van de liquide middelen in het kasstroomoverzicht.

3.14 AANDELENKAPITAAL

Gewone aandelen worden geclassificeerd als eigen vermogen. Kosten die direct zijn toe te schrijven aan de uitgifte van gewone aandelen worden, na aftrek van eventuele belastingen, in mindering gebracht op het eigen vermogen.

3.15 LENINGEN EN OVERIGE FINANCIERINGSVERPLICHTINGEN

Leningen en overige financieringsverplichtingen betreffen schulden aan financiële instellingen. Opgenomen rentedragende leningen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde verminderd met transactiekosten voor verwerving. Na de eerste verwerking worden rentedragende leningen en schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs waarbij een verschil tussen de kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode

in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de leningen.

3.16 VERPLICHTINGEN UIT HOOFDE VAN PERSONEELSBELONINGEN

Toegezegde-bijdrage pensioenregelingen

Een toegezegde-bijdrage pensioenregeling is een pensioenregeling waarbij een onderneming een vaste bijdrage betaalt aan een separate entiteit. De onderneming heeft geen juridische of feitelijke verplichting om additionele bijdragen te betalen indien het pensioenfonds onvoldoende middelen bezit om de personeelsbeloningen verband houdende met de door de werknemer verleende huidige dan wel vroegere diensten te betalen. De pensioenbijdragen worden in de winst- en verliesrekening als kosten van personeelsbeloningen verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. Vooruitbetaalde bijdragen worden opgenomen als actief voor zover een terugbetaling in contanten of een verlaging van toekomstige betalingen beschikbaar is. Bijdragen aan een toegezegde-bijdrageregeling die meer dan twaalf maanden na afloop van de periode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties verrichten betaalbaar zijn, worden verdisconteerd tot hun contante waarde.

Toegezegd-pensioenregelingen

Een toegezegd-pensioenregeling is een pensioenregeling die geen toegezegde-bijdrage pensioenregeling is. Voor de afzonderlijke toegezegd-pensioenregelingen wordt de netto-vordering of -verplichting berekend als het saldo van de contante waarde van de toekomstige uitkeringen aan (ex-) werknemers, verminderd met de reële waarde van de daarvoor aangehouden fondsbeleggingen. De berekeningen worden uitgevoerd door bevoegde actuarissen volgens de 'projected unit credit'-methode. Het disconteringspercentage is gelijk aan het rendement op solide bedrijfsobligaties op balansdatum waarvan de looptijd de termijn van de verplichtingen benadert. Wanneer de berekening resulteert in een positief saldo voor de Groep, wordt de opname van het actief beperkt tot een bedrag dat maximaal gelijk is aan eventuele niet opgenomen pensioenkosten van verstreken diensttijd en de contante waarde van economische voordelen in de vorm van eventuele toekomstige terugstortingen door het fonds of lagere toekomstige pensioenpremies. Bij de berekening van de contante waarde van economische voordelen wordt rekening gehouden met minimale financieringsverplichtingen die van toepassing zijn op de afzonderlijke regelingen van de Groep. Een economisch voordeel is voor de Groep beschikbaar als dit realiseerbaar is tijdens de looptijd van de regeling of bij de afwikkeling van de verplichtingen van de regeling. Actuariële resultaten worden, inclusief eventuele mutaties op limiteringen van nettopensioenvorderingen, in de niet-gerealiseerde resultaten binnen het Geconsolideerd overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten opgenomen. 'Past service'-kosten die betrekking hebben op verstreken diensttijd van werknemers worden, voor zover nog niet onvoorwaardelijk toegezegd, lineair ten laste van de winst- en verliesrekening verwerkt over de gemiddelde periode totdat de pensioenaanspraken onvoorwaardelijk worden.

Kortetermijnpersoneelsbeloningen

Kortetermijnpersoneelsbeloningen worden zonder contantmaking gewaardeerd en opgenomen wanneer de daarmee verband houdende dienst wordt verricht. Er wordt een verplichting verantwoord voor het bedrag dat naar verwachting ten gevolge van een kortetermijnbonus in contanten of een winstdelingsregeling zal worden uitbetaald indien de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van verstreken diensttijd van werknemers en indien deze verplichting betrouwbaar kan worden bepaald.

Overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen

De overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen hebben voornamelijk betrekking op jubileumuitkeringen. De bepaling van deze verplichtingen wordt uitgevoerd volgens de 'projected unit credit'-methode, waarbij de actuariële parameters voor de belangrijkste toegezegd-pensioenregelingen worden gehanteerd.

Op aandelen gebaseerde beloningsplannen

Voor de leden van de Raad van Bestuur bestaat een mede op de ontwikkeling van de aandelenkoers gebaseerd beloningsplan, waarbij wordt uitgekeerd in contanten. De reële waarde van het over het jaar verschuldigde bedrag, wordt opgenomen als personeelslast in de winst- en verliesrekening, met een overeenkomstige opboeking van de verplichting. De waardering van de verplichting wordt op iedere verslagdatum opnieuw bepaald, evenals op afwikkeldatum. Eventuele veranderingen in de reële waarde van de verplichting worden opgenomen als personeelskosten in de winst- en verliesrekening.

3.17 VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden bepaald op basis van schattingen van toekomstige uitgaande kasstromen uit juridisch afdwingbare of feitelijke verplichtingen als gevolg van een gebeurtenis in het verleden, met een onzekere omvang of een onzeker tijdstip van afwikkeling, die samenhangen met de bedrijfsactiviteiten en waarvoor een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde, voor zover de tijdswaarde materieel afwijkt van de kostprijs. De voorzieningen betreffen, indien van toepassing, voorzieningen voor reorganisatie, garantieverplichtingen, voorzieningen voor verlieslatende contracten, lopende rechtsgedingen en ingediende claims.

Reorganisatievoorzieningen worden getroffen indien daarvoor per balansdatum een gedetailleerd formeel plan aan betrokkenen is meegedeeld of indien met de uitvoering daarvan is aangevangen. Voorzieningen voor garantieverplichtingen worden gevormd voor garantieaanspraken uit hoofde van opgeleverde projecten met overeengekomen garantietermijnen binnen enkele in de consolidatie betrokken entiteiten. De hoogte van deze voorziening is gebaseerd op gebruik in de bedrijfstak en de historie binnen de onderneming van garantieaanspraken over de laatste tien jaar met betrekking tot relevante projecten.

Er wordt in de balans een voorziening voor verlieslatende contracten opgenomen wanneer de door de Groep naar verwachting te behalen voordelen uit een overeenkomst lager

zijn dan de onvermijdbare kosten om aan de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst te voldoen.

In overeenstemming met het beleid van de Groep en de toepasselijke wettelijke vereisten wordt een voorziening getroffen voor herstel van vervuilde terreinen, en de daarmee samenhangende kosten, op het moment dat de vervuiling zich voordoet.

3.18 CREDITEUREN EN OVERIGE SCHULDEN

Crediteuren en overige schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde; na de eerste verwerking vindt waardering plaats tegen (geamortiseerde) kostprijs. Indien het tijdseffect materieel is, wordt gewaardeerd tegen contante waarde.

3.19 NETTO-OMZET

De netto-omzet van de operationele segmenten Baggeren & Grondverzet en Maritieme Infrastructuur bestaat voornamelijk uit de kostprijs van het in de verslagperiode verrichte werk, vermeerderd met het naar rato van de voortgang in de verslagperiode gerealiseerde deel van de verwachte eindwerkresultaten, verminderd en/of vermeerderd met in de verslagperiode gevormde en/of benutte en vrijgekomen voorzieningen voor verwachte verliezen. De aldus toegepaste "percentage-of-completion"-methode is naar zijn aard gebaseerd op een schattingsproces. Daarnaast bevat de netto-omzet de opbrengsten voor in het verslagjaar verleende diensten aan derden. De opbrengsten uit hoofde van verleende diensten betreffen met name opbrengsten uit het beschikbaar stellen van materieel en/of personeel en deze opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de verrichte werkzaamheden op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden. Opbrengsten van op balansdatum opgeleverde bergingsprojecten (onderdeel van het operationele segment Salvage, Transport & Heavy Lift), waarvoor de vergoedingen nog niet definitief zijn vastgesteld door partijen, worden verantwoord op basis van de verwachte opbrengsten, rekening houdend met de onzekerheid van deze schatting. Opbrengsten waarvan niet waarschijnlijk is dat de economische voordelen van het verrichte werk of de verleende diensten naar de Groep zullen vloeien, worden niet in de netto-omzet opgenomen. De netto-omzet bevat geen kostprijsverhogende belastingen.

3.20 OVERIGE OPBRENGSTEN

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit boekresultaten en verzekeringsresultaten.

3.21 GRONDSTOFFEN, MATERIALEN, DIENSTEN EN UITBESTEED WERK

De post grondstoffen, materialen, diensten en uitbesteed werk bestaat uit de kostprijs van het in de verslagperiode verrichte werk voor zover deze geen betrekking heeft op kosten van personeelsbeloningen en afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen. Daarnaast bevat deze post onder andere de overige exploitatiekosten van het materieel, kosten van operationele leases, algemene beheers-

kosten, externe kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor zover niet geactiveerd, koersverschillen en marktwaarde veranderingen van afgeleide financiële instrumenten en overige (nagekomen) resultaten.

3.22 PERSONEELSLASTEN

De personeelslasten bestaan uit de loon- en salariskosten van eigen personeel en de daarop betrekking hebbende sociale lasten en pensioenlasten, inclusief betaalde en verschuldigde premies uit hoofde van toegezegde-bijdrage pensioenregelingen en de mutatie in de vorderingen en verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen uit toegezegd-pensioenregelingen, met uitzondering van actuariële resultaten en de limitering van netto pensioenvorderingen die rechtstreeks ten gunste of ten laste van het groepsvermogen worden verwerkt.

3.23 LEASEBETALINGEN

Leasebetalingen uit hoofde van operationele leasing worden lineair over de leaseperiode in de winst- en verliesrekening opgenomen. Vergoedingen ontvangen als stimulering voor het sluiten van leaseovereenkomsten worden als integraal deel van de totale leasekosten in de winst- en verliesrekening verwerkt over de leaseperiode. De minimale leasebetalingen uit hoofde van een financiële lease worden deels als financieringskosten opgenomen en deels als aflossing van de uitstaande verplichting. De financieringskosten worden zodang aan iedere periode van de totale leasetermijn toegerekend dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over het resterende saldo van de verplichting. Voorwaardelijke leasebetalingen worden verwerkt door herziening van de minimale leasebetalingen over de resterende leasetermijn zodra de aanpassing van een leaseovereenkomst wordt bevestigd.

3.24 FINANCIERINGSBATEN EN –LASTEN

Onder de financieringsbaten zijn verantwoord van derden ontvangen en te vorderen rente, koerswinsten en winsten op financiële afdekkingsinstrumenten waarvan de resultaten op de afgedekte positie worden opgenomen in de financieringsbaten en –lasten. Rentebaten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen naarmate deze opbouwen, door middel van de effectieve-rentemethode. Financieringslasten bevatten aan derden betaalde en verschuldigde rente die op basis van de effectieve-rentemethode aan verslagperioden wordt toegerekend, koersverliezen, afsluitprovisies en verliezen op financiële afdekkingsinstrumenten waarvan de resultaten op de afgedekte positie worden opgenomen in de financieringsbaten en –lasten. De rentecomponent van de financiële-leasebetalingen wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen met behulp van de effectieve-rentemethode. Financieringskosten die niet rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerking, bouw of productie van een in aanmerking komend actief worden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

3.25 AANDEEL IN RESULTAAT VAN GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

De post Aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen bevat het aandeel in de resultaten na belasting van de niet in de consolidatie betrokken deelnemingen en eventuele in het verslagjaar gerealiseerde (terugneming van) bijzondere waardeverminderingen.

3.26 WINSTBELASTINGEN / UITGESTELDE BELASTING-VORDERINGEN EN –VERPLICHTINGEN

De belastingen naar de winst worden berekend op basis van het over de verslagperiode verantwoorde resultaat vóór belastingen met inachtneming van de geldende fiscale bepalingen en wettelijk vastgestelde tarieven en omvat tevens correcties op belastingen over eerdere boekjaren en de in de verslagperiode verantwoorde mutaties in uitgestelde belastingen. De belasting wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking heeft op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen; in dat geval wordt de belasting in het eigen vermogen verwerkt. Tijdelijke verschillen worden gewaardeerd in uitgestelde belastingvorderingen en/of –verplichtingen; uitgestelde belastingvorderingen worden uitsluitend opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat in de voorzienbare toekomst belastbare winst beschikbaar is voor realisatie. Uitgestelde belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd. Uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen worden gesaldeerd indien er een wettelijk afdwingbaar recht bestaat om de verschuldigde belastingvorderingen en –verplichtingen te salderen en deze vorderingen en verplichtingen samenhangen met door dezelfde belastingautoriteit opgelegde winstbelasting aan dezelfde belasting verschuldigde entiteit, dan wel op verschillende belasting verschuldigde entiteiten die voornemens zijn de verschuldigde belastingvorderingen en –verplichtingen te salderen of waarvan de belastingvorderingen en –verplichtingen gelijktijdig worden gerealiseerd. Uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen worden berekend tegen nominale waarde. Additionele winstbelastingen voor dividenduitkeringen worden verantwoord bij uitbetaling van het betreffende dividend.

3.27 WINST PER AANDEEL

De Groep presenteert gewone en verwaterde winst per aandeel voor het gewone aandelenkapitaal. Het nettoresultaat per gewoon aandeel wordt berekend aan de hand van de aan de aandeelhouders van de Groep toe te rekenen winst of het verlies gedeeld door het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen die gedurende de verslagperiode uitstaan. Bij de berekening van de verwaterde winst per aandeel worden de aan de aandeelhouders van de Groep toe te rekenen winst of het verlies en het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen die gedurende de verslagperiode uitstaan gecorrigeerd voor alle potentiële verwaterende effecten op de gewone aandelen.

3.28 DIVIDENDEN

Dividenden worden als een verplichting verantwoord in de periode waarin zij krachtens besluit worden toegekend.

3.29 BEPALING REËLE WAARDE

Een aantal grondslagen en de informatievervalsing van de Groep vereisen de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatievervalsingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald.

Materiële vaste activa

De reële waarde van de materiële vaste activa die ten gevolge van een bedrijfscombinatie zijn opgenomen, is gebaseerd op marktwaarde. De marktwaarde is het geschatte bedrag waarvoor een activum op waarderingsdatum kan worden verhandeld tussen een tot een transactie bereid zijnde koper en verkoper in een zakelijke, objectieve transactie voorafgegaan door gedegen onderhandeling waarbij de partijen goed geïnformeerd en tot een transactie bereid waren.

Immateriële activa

De reële waarde van overige immateriële activa, die ten gevolge van een bedrijfscombinatie zijn opgenomen, is gebaseerd op de verwachte contante waarde van de kasstroom uit het gebruik en de uiteindelijke verkoop van de activa.

Debiteuren en overige vorderingen

De reële waarde van debiteuren en overige vorderingen, exclusief vordering op opdrachtgevers, wordt tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen geschat, die op hun beurt worden gediscoteerd tegen de marktrente per verslagdatum.

Op aandelen gebaseerde transacties

De reële waarde wordt bepaald op basis van genoteerde koersen.

Afgeleide financiële instrumenten

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten wordt gevormd door het geschatte bedrag dat de Groep zou ontvangen of betalen om het contract per balansdatum te beëindigen, waarbij rekening wordt gehouden met de actuele rente en de actuele kredietwaardigheid van de tegenpartijen bij het contract. Deze waarde wordt opgegeven door de financiële instelling waar het derivaat uitstaat. Deze opgaven worden op redelijkheid gecontroleerd met behulp van technieken gebaseerd op contant gemaakte kasstromen op basis van de voorwaarden en de looptijden van het contract en met gebruikmaking van de marktrente voor een vergelijkbaar instrument per waarderingsdatum.

Niet-afgeleide financiële verplichtingen

De reële waarde van niet-afgeleide financiële verplichtingen wordt bepaald ten behoeve van de informatieverschaffing en berekend op basis van de contante waarde van toekomstige aflossingen en rentebetalingen, gediscoteerd tegen de marktrente per verslagdatum.

3.30 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

Het geconsolideerde kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Het middelenbegrip omvat de liquide middelen inclusief rekening-courantkredieten zoals vermeld in de toelichtingen op de liquide middelen en de rentedragende leningen. De kasstromen zijn onderscheiden in kasstromen uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten.

4. GESEGMENTEERDE INFORMATIE

De Groep onderkent een vijftal operationele segmenten, die, zoals hieronder beschreven, de strategische bedrijfs-eenheden van de Groep vormen. Deze strategische bedrijfseenheden bieden verschillende producten en diensten, en worden afzonderlijk beheerd, omdat ze verschillende strategieën vereisen. Voor ieder van de strategische bedrijfseenheden beoordeelt de Raad van Bestuur tenminste per kwartaal de interne management rapportages. De volgende samenvatting beschrijft de activiteiten per operationeel segment:

- **Baggeren & Grondverzet**

Het voornaamste operationeel segment wordt gevormd door Baggeren & Grondverzet, waaronder ook havenontwikkeling en activiteiten op het gebied van pijpleidinginterventie, landaanwinning en kust- en rivieroeverbescherming vallen. Dit segment is wereldwijd verspreid en kan qua markten worden opgesplitst in thuismarkten (binnen en buiten Europa), internationale projecten markten en specialistische niche markten. De medio december 2011 verworven onderneming MNO Vervat BV ("MNO Vervat") is vooralsnog volledig opgenomen in het operationele segment Baggeren & Grondverzet.

- **Salvage, Transport & Heavy Lift**

Dit operationeel segment verleent transport diensten door middel van verschillende zeewaardige transportvaartuigen, waarvan een deel zelf-aangedreven is. Heavy Lift voert wereldwijd gespecialiseerde takel activiteiten uit met behulp van drijvende 'bokken', op basis van gespecialiseerde technische kennis. Binnen dit segment vallen ook de activiteiten 'Marine Projects' (verschillende soorten van transport, hijs- en installatiewerkzaamheden op het water) en Subsea (onderwater activiteiten met duikers en op afstand bestuurbare apparatuur). Tenslotte bevat dit segment de bergingsactiviteiten, die bestaan uit dienstverlening aan vaartuigen in nood ('emergency response') en het verwijderen en bergen van wrakken ('wreck removal').

- **Harbour Towage**

Het derde operationeel segment waar de Groep werkzaam is, is Harbour Towage. De activiteiten betreffen het assisteren van binnenkomende en vertrekkende zeeschepen en andere vaartuigen, bijvoorbeeld grote containerschepen, 'roll-on roll-off' schepen, tankers met olie of chemicaliën, andere bulk carriers en cargo schepen en 'offshore' olie- en gas boortorens.

- **Terminaldiensten**

Het vierde operationeel segment waar de Groep werkzaam is, is Terminaldiensten. Binnen dit segment is de onderneming wereldmarktleider op het gebied van maritieme en terminaldiensten voor de olie- en gassector, enerzijds via haar eigen terminalactiviteiten en anderzijds via een 50% belang in Lamnalco. Na de verkoop van de SMIT terminalactiviteiten in het vierde kwartaal 2011 aan Lamnalco, bestaat vanaf dat moment dit segment nage-noeg volledig een 50% belang in Lamnalco.

- **Maritieme Infrastructuur**

Het vijfde operationeel segment is Maritieme Infrastructuur, waarin de Groep actief is middels een 40% belang in Archirodon, een toonaangevend aannemersbedrijf in deze sector.

De operationele segmenten worden beoordeeld op basis van het segmentresultaat vòòr financieringsbaten en -lasten en winstbelastingen. Het segmentresultaat wordt gehanteerd als maatstaf om de financiële prestaties van de operationele segmenten te beoordelen, zowel onderling als ook met andere aanbieders die opereren in deze markten. Leveringen tussen operationele segmenten, voor zover daar sprake van is, vinden plaats op zakelijke basis. Gedurende de verslagperiode hebben geen materiële transacties tussen de operationele segmenten plaatsgevonden.

4.1 OPERATIONELE SEGMENTEN

2011	BAGGEREN & GROND- VERZET	SALVAGE, TRANSPORT & HEAVY LIFT	HARBOUR TOWAGE	TERMINAL DIENSTEN	MARITIEME INFRA- STRUCTUUR	HOLDING & ELIMINATIES	GROEP
Netto-omzet	1.835.386	375.949	233.331	155.690	196.568	4.113	2.801.037
Segmentresultaat	266.930	43.187	29.360	24.977	30.364	- 40.725	354.093
Bedrijfsresultaat							354.093
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen	- 322	1.161	- 27	1.208	—	—	2.020
Niet-gealloceerde financieringsbaten en -lasten							- 40.368
Niet-gealloceerde winstbelastingen							- 54.735
Netto groepswinst							261.010
Segmentactiva	2.351.336	776.393	838.069	495.089	164.840	- 32.831	4.592.896
Geassocieerde deelnemingen	9.354	954	9.123	3.541	—	456	23.428
Niet-gealloceerde activa							57.346
Totaal activa							4.673.670
Segment schulden	1.564.915	200.940	111.856	89.114	56.656	- 179.372	1.844.109
Niet-gealloceerde schulden							1.082.246
Totaal schulden							2.926.355
Investerings in materiële vaste activa	151.351	56.712	32.379	27.489	13.892	10.072	291.895
Afschrijvingen op materiële vaste activa	96.317	41.303	40.751	27.705	11.963	1.079	219.118
Amortisaties op immateriële activa	—	1.225	4.564	2.123	—	2.927	10.839
(Terugname van) bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa	- 759	7.190	—	—	—	—	6.431
							236.388

2010	BAGGEREN & GROND- VERZET	SALVAGE, TRANSPORT & HEAVY LIFT	HARBOUR TOWAGE	TERMINAL DIENSTEN	MARITIEME INFRA- STRUCTUUR	HOLDING & ELIMINATIES	GROEP
Netto-omzet	1.801.082	296.533	155.451	147.543	264.690	9.140	2.674.439
Segmentresultaat	320.468	42.986	23.177	22.340	28.851	- 35.952	401.870
Bedrijfsresultaat							401.870
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen	3.475	323	74	227	—	20.874	24.973
Niet-gealloceerde financieringsbaten en -lasten							- 36.836
Niet-gealloceerde winstbelastingen							- 77.125
Netto groepswinst							312.882
Segmentactiva	2.145.717	790.357	765.090	533.891	220.623	- 207.842	4.247.836
Geassocieerde deelnemingen	8.002	1.851	8.121	2.187	—	456	20.617
Niet-gealloceerde activa							46.800
Totaal activa							4.315.253
Segment schulden	972.255	207.923	359.246	65.881	114.774	- 125.313	1.594.766
Niet-gealloceerde schulden							1.121.193
Totaal schulden							2.715.959
Investerings in materiële vaste activa	183.856	46.902	20.906	41.616	6.684	30.383	330.347
Afschrijvingen op materiële vaste activa	103.371	31.964	27.608	22.861	18.006	915	204.725
Amortisaties op immateriële activa	—	1.138	2.296	2.238	—	478	6.150
Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa	8.729	—	—	—	—	—	8.729
							219.604

De niet-gealloceerde activa betreffen de uitgestelde belastingvorderingen, te vorderen winstbelastingen en afgeleide financiële instrumenten. De niet-gealloceerde schulden bestaan uit uitgestelde belastingverplichtingen, te betalen winstbelastingen, afgeleide financiële instrumenten, leningen en overige financieringsverplichtingen.

5. WIJZIGINGEN VAN DOCHTERONDERNEMINGEN EN VERWERFING VAN MINDERHEIDSBELANG

5.1 BEDRIJFSCOMBINATIE REBRAS

Op 3 maart 2011 heeft de Groep beslissende zeggenschap verkregen over Rebras Rebocadores do Brasil S.A. ("Rebras") door verkrijging van de resterende 50% van de uitstaande aandelen en stemrechten. De participatie bedraagt nu 100%. Rebras is een Braziliaanse maritieme dienstverlener in het operationeel segment Harbour Towage. De voornaamste klanten bevinden zich in de sectoren rederijen, scheepsagenten en de olie- en gasindustrie. Het verkrijgen van beslissende zeggenschap over Rebras stelt de Groep beter in staat om in Brazilië het volledige dienstenpakket van de Groep aan te bieden en voor andere groepsmaatschappijen ondersteuning te bieden bij het uitvoeren van opdrachten aldaar. Ook kan Rebras verdergaand worden geïntegreerd in het operationeel segment Harbour Towage. Gedurende 2011 heeft Rebras voor € 41,6 miljoen bijgedragen aan de netto-omzet van de Groep en € 0,1 miljoen negatief aan de nettogroepswinst na de verantwoording van € 4,7 miljoen aan ongerealiseerde koersverliezen op US dollar financieringen.

Overgedragen vergoeding en transacties samengaan met de overname

De vergoeding voor de aankoop van de 50% in Rebras bedraagt € 27 miljoen (US dollar 38 miljoen) in contanten. Er zijn geen materiële met deze transactie samenhangende kosten geweest.

Identificeerbare verworven activa en aangegane verplichtingen (op acquisitiedatum)

(in € 1.000, op basis van 100%)	
Materiele vaste activa	99.746
Voorraden	779
Handels- en overige vorderingen	5.704
Liquide middelen en rekening-courantkredieten	4.097
Leningen en overige financieringsverplichtingen	- 59.091
Voorzieningen	- 4.100
Uitgestelde belastingverplichtingen	- 5.986
Handelsschulden en overige te betalen posten	- 4.343
Saldo van identificeerbare activa en verplichtingen	36.806

De handels- en overige vorderingen op overnamedatum bestonden uit bruto contractuele vorderingen van € 5,9 miljoen, waarvan op overnamedatum € 0,2 miljoen naar verwachting oninbaar was.

Goodwill

Uit hoofde van de overname is als volgt Goodwill opgenomen:

(in € 1.000)	
Totaal overgedragen vergoeding	26.967
Reële waarde van reeds bestaand belang in Rebras	18.403
	45.370
Af: saldo van identificeerbare activa en verplichtingen	36.806
Goodwill	8.564

De naar aanleiding van de overname opgenomen Goodwill is voornamelijk toe te rekenen aan de synergievoordelen die naar verwachting zullen voortvloeien uit de integratie van de onderneming met de bestaande activiteiten van de Groep. De opgenomen Goodwill is naar verwachting grotendeels fiscaal aftrekbaar.

De herwaardering naar reële waarde van het bestaande belang van de Groep in Rebras heeft niet geleid tot materiële boekresultaten. De aanpassingen in de reële waarde van het reeds bestaande belang zijn in belangrijke mate verwerkt als aanpassing (€ 3,6 miljoen) op de voorlopige Goodwill zoals deze is verantwoord bij de overname van SMIT in 2010.

5.2 BEDRIJFSCOMBINATIE MNO VERVAT

Op 14 december 2011 heeft de Groep beslissende zeggenschap verkregen over MNO Vervat door verkrijging van alle uitstaande aandelen en stemrechten. MNO Vervat heeft een vooraanstaande positie in de Nederlandse civiele infrastructuur markt en is gespecialiseerd in wegen, beton- en overige civiele constructies in met name Nederland en in Suriname. De belangrijkste opdrachtgevers zijn veelal (semi) overheidsorganen. Met de overname van MNO Vervat versterkt Boskalis de civiele infra competenties en activiteiten op nationaal en internationaal niveau.

Gedurende 2011 heeft MNO Vervat voor € 12,1 miljoen bijgedragen aan de netto-omzet van de Groep en € 0,1 miljoen aan de nettogroepswinst (exclusief de aan de overname gerelateerde kosten). Als de overname primo 2011 had plaatsgevonden, is het de inschatting dat de geconsolideerde netto-omzet over dit jaar € 3.090 miljoen zou hebben bedragen en de geconsolideerde nettogroepswinst € 264,6 miljoen. Bij de bepaling van deze bedragen is uitgegaan van dezelfde reële-waardecorrecties op overnamedatum als wanneer de overname primo 2011 had plaatsgevonden.

Overgedragen vergoeding en transacties samengaand aan de overname

De vergoeding voor de aankoop van de 100% in MNO Vervat bedraagt € 77,9 miljoen in contanten. De Groep heeft aan de overname gerelateerde externe kosten verantwoord van € 0,3 miljoen in verband met adviseurs, due diligence onderzoek en overige kosten welke in de geconsolideerde jaarrekening zijn verantwoord onder Grondstoffen, materialen en diensten en in het overzicht Operationele segmenten in Holding & Eliminaties.

Identificeerbare verworven activa en aangeane verplichtingen (op acquisitiedatum)

(in € 1.000)	
Immateriële activa	1.172
Materiële vaste activa	32.707
Geassocieerde deelnemingen	2.307
Uitgestelde belastingvorderingen	156
Voorraden	2.416
Te vorderen van opdrachtgevers	25.177
Handels- en overige vorderingen	72.553
Liquide middelen en rekening-courantkredieten	- 2.483
Leningen en overige financieringsverplichtingen	- 9.598
Voorzieningen	- 835
Uitgestelde belastingverplichtingen	- 2.447
Handelsschulden en overige te betalen posten	- 84.788
Saldo van identificeerbare activa en verplichtingen	36.337

Door de korte tijdsperiode tussen overnamedatum en rapportagedatum zijn bij de waardering van (alle categorieën) identificeerbare verworven activa en aangeane verplichtingen reële waarden vastgesteld op hoofdlijnen en op voorlopige basis verantwoord. Deze waarden worden nader uitgewerkt voor de volgende rapportagedatum. Deze en eventuele andere nadere inzichten in de twaalf maanden na overnamedatum kunnen tot een aanpassing van de gehanteerde reële waarden en de hierna te noemen Goodwill leiden. De handels- en overige vorderingen op overnamedatum bestonden bruto uit contractuele vorderingen van € 74,0 miljoen, waarvan op overnamedatum € 1,4 miljoen naar verwachting oninbaar was.

Goodwill

Uit hoofde van de overname is als volgt Goodwill opgenomen:

(in € 1.000)	
Totaal overgedragen vergoeding	77.852
Af: saldo van identificeerbare activa en verplichtingen	36.337
Goodwill	41.515

De naar aanleiding van de overname opgenomen goodwill is voornamelijk toe te rekenen aan de expertise en technische kwaliteiten van het personeel van MNO Vervat en de synergievoordelen die naar verwachting zullen voortvloeien uit de integratie van de onderneming met de bestaande activiteiten van de Groep. De opgenomen goodwill is niet fiscaal aftrekbaar.

5.3 OVERNAME VAN MINDERHEIDSBELANG SMIT

In januari 2011 heeft de Groep de resterende 1,81% van alle uitstaande aandelen van en stemrechten in SMIT Internationale N.V. ("SMIT") verkregen na afronding van de uitkoopprocedure. Met de aankoop van het resterende belang was € 20 miljoen gemoeid, hetgeen heeft geresulteerd in een afname van Minderheidsbelangen met dezelfde omvang (ultimo 2010 was het resterende belang gewaardeerd op reële waarde).

5.4 VERKOOP VAN EIGEN TERMINALACTIVITEITEN AAN LAMNALCO (50%)

Begin oktober 2011 heeft Lamnalco, een joint venture waarin de Groep voor 50% participeert, een belangrijk deel van de terminalactiviteiten van SMIT voor US dollar 434 miljoen verworven. De Groep heeft ter financiering van een deel van deze transactie, evenals de joint venture partner, een kapitaalstorting in Lamnalco gedaan (US dollar 114 miljoen) en daarnaast een rentedragende lening van US dollar 206 miljoen aan Lamnalco verstrekt (zie toelichting 17). De transactie is primo oktober verwerkt in de consolidatie en met ingang van deze datum zijn deze terminalactiviteiten via Lamnalco proportioneel geconsolideerd. Dit heeft geresulteerd in een afname van de activa en verplichtingen van deze activiteiten, welke in de afzonderlijke toelichtingen bij de jaarrekeningen als 'in / (uit) consolidatie' zijn vermeld. Het boekresultaat samenhangend met deze transactie bedraagt € 1,4 miljoen.

6. NETTO-OMZET

De netto-omzet met betrekking tot opbrengsten uit hoofde van onderhanden werken wordt hoofdzakelijk gerealiseerd in de segmenten Baggeren & Grondverzet en Maritieme Infrastructuur. Mutaties in de waarde van de onderhanden werken, bestaande uit cumulatief bestede kosten plus naar rato van de voortgang genomen winst minus voorzieningen voor verliezen, vormen tezamen met de opbrengsten uit in het boekjaar uitgevoerd en tevens opgeleverd werk de netto-omzet van deze segmenten. De netto-omzet uit verleende diensten aan derden is hoofdzakelijk gerealiseerd in de overige operationele segmenten.

Voor zover er sprake is van samenwerking op gemeenschappelijke projecten in de vorm van joint ventures, wordt door de segmenten uitsluitend het eigen aandeel in de netto-omzet en het resultaat verantwoord, waardoor geen sprake is van materiële onderlinge leveringen die voor eliminatie in aanmerking komen.

De netto-omzet per regio kan als volgt worden gespecificeerd:

	NETTO-OMZET	
	2011	2010
Nederland	633.181	517.238
Rest van Europa	494.231	585.283
Australië / Azië	689.503	625.566
Midden-Oosten	318.026	371.005
Afrika	295.696	227.534
Noord- en Zuid-Amerika	370.400	347.813
	2.801.037	2.674.439

Een belangrijk deel van de door de Groep gerealiseerde netto-omzet wordt op projectbasis uitgevoerd voor een brede groep van opdrachtgevers in diverse landen en geografische gebieden. Door het veelal incidentele karakter en de spreiding van de opdrachten kwalificeert geen van de opdrachtgevers zich structureel als een belangrijke cliënt in relatie tot het totaal van de netto-omzet van de Groep.

In de netto-omzet zijn mutaties in de waarde van onderhanden werken van € 960,2 miljoen (2010: € 145,3 miljoen) begrepen.

7. OVERIGE OPBRENGSTEN

De overige opbrengsten bestaan voornamelijk uit opbrengsten uit de afwikkeling van claims (€ 4,5 miljoen; 2010: € 4,2 miljoen), boekresultaten op de verkoop van materieel (€ 4,5 miljoen; 2010: € 4,7 miljoen) en de verkoop van de SMIT terminalactiviteiten. In 2010 waren hierin ook verzekeringsresultaten ten bedrage van € 29,4 miljoen begrepen.

8. GRONDSTOFFEN, MATERIALEN, DIENSTEN EN UITBESTEED WERK

In de post Grondstoffen, materialen, diensten en uitbesteed werk is € 5,2 miljoen (2010: € 6,7 miljoen) begrepen die betrekking heeft op schepen die via CV-constructies zijn geleased. De Groep heeft het recht om deze schepen acht jaar na aanvang van de huurperiode tegen een vaste optieprijs te verwerven. Uit hoofde van overige operationele leaseovereenkomsten is € 38,2 miljoen in de winst- en verliesrekening opgenomen (2010: € 45,3 miljoen).

9. PERSONEELSLASTEN

	2011	2010
Lonen en salarissen	- 469.641	- 430.921
Sociale lasten	- 44.716	- 38.132
Pensioenlasten uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen	- 17.427	- 11.456
Pensioenlasten uit hoofde van toegezegde-bijdrageregelingen	- 17.877	- 15.943
	- 549.661	- 496.452

Voor de kosten van personeelsbeloningen van leden van de Raad van Bestuur en leden van de Raad van Commissarissen wordt verwezen naar toelichting 30.2.

10. FINANCIERINGSBATEN EN -LASTEN

	2011	2010
Rentebaten op kortlopende deposito's	8.324	5.005
Reële waardeaanpassingen (inzake afdekkingsinstrumenten op) leningen	14.663	18.233
Financieringsbaten	22.987	23.238
Rentelasten	- 39.528	- 28.833
Reële waardeaanpassingen (inzake afdekkingsinstrumenten op) leningen	- 17.672	- 18.233
Overige financieringslasten	- 6.155	- 13.008
Financieringslasten	- 63.355	- 60.074
Nettofinancieringslasten in de geconsolideerde winst- en verliesrekening	- 40.368	- 36.836

De overige financieringslasten betreffen in 2011 voor € 3,0 miljoen afwikkelingskosten van afgeleide instrumenten welke, door de verkoop van de terminalactiviteiten, niet meer effectief waren. In 2010 is hierin opgenomen de afwikkeling van een forward start interest rate swap (€ 9,6 miljoen). Voor het overige betreft dit met name bereidstellingsprovisies.

11. WINSTBELASTINGEN

	2011	2010
Acute belastinglast		
Boekjaar	- 77.686	- 82.470
Correcties met betrekking tot voorgaande boekjaren	9.706	12.197
Herrubricering van uitgestelde belastingen met betrekking tot voorgaande boekjaren	3.196	- 13.718
	- 64.784	- 83.991
Uitgestelde belastinglast		
Ontstaan en afwikkeling van tijdelijke verschillen dit boekjaar	10.532	- 5.124
Effect veranderingen van belastingtarieven op uitgestelde belastingen	- 380	- 38
Herrubricering van uitgestelde belastingen met betrekking tot voorgaande boekjaren	- 3.196	13.718
Mutatie verrekenbare fiscale verliezen	3.093	- 1.690
	10.049	6.866
Winstbelastingen volgens de geconsolideerde winst- en verliesrekening	- 54.735	- 77.125

De operationele bedrijfsactiviteiten van de Groep zijn onderworpen aan verschillende winstbelastingregimes met wettelijke belastingtarieven die variëren van 0% tot 42% (2010: 0% tot 42%). Deze verschillende tarieven, tezamen met fiscale faciliteiten in diverse landen en de behandeling van fiscale verliezen, resultaten vrij van belastingheffing alsmede niet-afrekbare kosten, leidden in het verslagjaar tot een gemiddelde effectieve belastingdruk van 17,3% (2010: 19,8%). De effectieve belastingdruk is de winstbelasting gedeeld door de winst vóór belastingen volgens de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

De aansluiting tussen het Nederlandse nominale belastingtarief en de effectieve belastingdruk is als volgt:

	2011	2010
Nominaal belastingtarief in Nederland	25,0%	25,5%
Toepassing van lokale nominale belastingtarieven	- 9,3%	- 4,7%
Fiscaal niet-afrekbare posten	1,0%	3,0%
Effect van niet-gewaardeerde fiscale verliezen en tijdelijke verschillen	4,6%	0,7%
Effect van niet eerder gewaardeerde verrekenbare fiscale verliezen	-0,3%	-0,3%
Bijzondere fiscale regimes	-0,5%	-0,2%
Correcties met betrekking tot voorgaande boekjaren	- 3,1%	- 3,1%
Effect van aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen	-0,1%	- 1,1%
Effectieve belastingdruk	17,3%	19,8%

12. BELASTINGVORDERINGEN EN –VERPLICHTINGEN

De lopende (acute) belastingvorderingen en –schulden hebben betrekking op de fiscale posities van de betreffende groepsonderdelen, bestaande uit nog niet afgewikkelde fiscale boekjaren onder aftrek van voorheffingen of voorlopige teruggaven.

13. UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN

	PER 1 JANUARI 2011		MUTATIES IN TIJDELIJKE VERSCHILLEN GEDURENDE HET JAAR					PER 31 DECEMBER 2011	
	Vordering	Verplichting	Ten laste (-) / ten gunste van nettowinst	Verantwoord in groepsvermogen	Bedrijfscombinatie	In / Uit Consolidatie	Koersomrekeningsverschillen	Vordering	Verplichting
Immateriële activa	—	- 26.890	2.886	—	—	70	- 20	—	- 23.954
Materiële vaste activa	7.508	- 65.224	672	—	- 5.941	1.827	5.112	4.628	- 60.674
Te vorderen van en verschuldigd aan opdrachtgevers	—	- 7.751	1.036	—	—	—	- 158	—	- 6.873
Debiteuren en overige vorderingen	239	- 153	76	—	- 626	—	- 3	172	- 639
Afdekkingsreserve	645	- 887	- 6	- 921	—	—	- 4	701	- 1.874
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioenverplichtingen op toegezegd-pensioenregelingen	10.287	—	—	9.882	—	—	—	20.169	—
Personeelsbeloningen	950	- 6.704	2.201	- 345	—	—	- 111	1.718	- 5.727
Voorzieningen	7.648	- 644	- 1.416	—	1.349	—	34	7.409	- 438
Leningen en overige financieringsverplichtingen	550	- 1.840	65	—	1.081	—	199	55	—
Crediteuren en overige schulden	2.237	- 130	- 683	—	—	—	31	1.593	- 138
Overige activa en passiva	476	- 2.007	848	2.231	- 1.147	- 774	- 691	973	- 2.037
Fiscale reserves	—	- 1.194	212	—	—	708	—	—	- 274
Resultaten in buitenlandse vaste inrichtingen	—	- 4.202	1.065	—	—	—	—	—	- 3.137
Verrekenbare fiscale verliezen	1.659	- 2	3.093	—	—	—	- 1.073	3.677	—
	32.199	- 117.628	10.049	10.847	- 5.284	1.831	3.316	41.095	- 105.765
Saldering uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	- 13.493	13.493						- 12.282	12.282
Netto in de geconsolideerde balans	18.706	- 104.135						28.813	- 93.483

	PER 1 JANUARI 2010		MUTATIES IN TIJDELIJKE VERSCHILLEN GEDURENDE HET JAAR					PER 31 DECEMBER 2010	
	Vordering	Verplichting	Ten laste (-) / ten gunste van nettowinst	Verantwoord in groepsvermogen	Bedrijfscombinatie	In / Uit Consolidatie	Koersomrekeningsverschillen	Vordering	Verplichting
Immateriële activa	—	—	980	—	- 27.082	—	- 788	—	- 26.890
Materiële vaste activa	1.832	- 13.073	9.869	—	- 57.053	—	709	7.508	- 65.224
Te vorderen van en verschuldigd aan opdrachtgevers	—	- 6.298	- 146	—	- 815	—	- 492	—	- 7.751
Debiteuren en overige vorderingen	67	—	- 197	—	211	—	5	239	- 153
Afdekkingsreserve	—	- 2.282	- 2.708	938	3.808	—	2	645	- 887
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioenverplichtingen op toegezegd-pensioenregelingen	5.234	—	- 305	5.358	—	—	—	10.287	—
Personeelsbeloningen	982	- 5.230	- 2.564	- 235	1.448	—	- 155	950	- 6.704
Voorzieningen	1.929	- 568	310	—	5.164	—	169	7.648	- 644
Leningen en overige financieringsverplichtingen	—	—	23	—	- 1.212	—	- 101	550	- 1.840
Crediteuren en overige schulden	914	- 4.775	5.761	—	—	—	207	2.237	- 130
Overige activa en passiva	3.446	- 878	- 3.983	563	2.852	—	- 3.531	476	- 2.007
Fiscale reserves	—	—	- 407	—	- 787	—	—	—	- 1.194
Resultaten in buitenlandse vaste inrichtingen	—	- 6.125	1.923	—	—	—	—	—	- 4.202
Verrekenbare fiscale verliezen	2.306	—	- 1.690	—	519	—	522	1.659	- 2
	16.710	- 39.229	6.866	6.624	- 72.947	—	- 3.453	32.199	- 117.628
Saldering uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	- 9.997	- 9.997						- 13.493	13.493
Netto in de geconsolideerde balans	6.713	- 29.232						18.706	- 104.135

Uitgestelde belastingvorderingen worden niet gewaardeerd zolang het niet waarschijnlijk is dat daar in de toekomst economische voordelen uit zijn te verwachten. Uitgestelde belastingvorderingen en –schulden binnen fiscale eenheden worden in de balans gesaldeerd gepresenteerd.

In het groepsvermogen zijn de volgende niet-gerealiseerde resultaten met bijbehorende mutaties in de (uitgestelde) belastingvorderingen en –verplichtingen, inclusief geldende tariefwijzigingen, verwerkt:

	2011		
	Vòòr belasting	Belasting-bate (-last)	Na belasting
Koersomrekeningsverschillen buitenlandse activiteiten	- 823	2.231	1.408
Reële waarde van kasstroomafdekkingen	6.074	- 921	5.153
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioenvorderingen op toegezegd-pensioenregelingen	- 58.789	9.537	- 49.252
	<u>- 53.538</u>	<u>10.847</u>	<u>- 42.691</u>

	2010		
	Vòòr belasting	Belasting-bate (-last)	Na belasting
Koersomrekeningsverschillen buitenlandse activiteiten	37.864	563	38.427
Reële waarde van kasstroomafdekkingen	- 11.554	938	- 10.616
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioenvorderingen op toegezegd-pensioenregelingen	- 28.593	5.123	- 23.470
	<u>- 2.283</u>	<u>6.624</u>	<u>4.341</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN

De niet in de balans opgenomen uitgestelde belastingvorderingen met betrekking tot fiscaal compensabele verliezen en verrekenbare tijdelijke verschillen bij dochterondernemingen bedragen € 86,5 miljoen (2010: € 58,8 miljoen). Daarvan vervalt binnen één jaar € 0,0 miljoen (2010: € 1,4 miljoen), binnen één tot vijf jaar € 12,4 miljoen (2010: € 17,3 miljoen) en over 5 jaar en later € 74,1 miljoen (2010: € 40,1 miljoen). Deze uitgestelde belastingvorderingen zijn niet in de balans opgenomen omdat realisatie door middel van belastbare winst of verrekenbare tijdelijke verschillen binnen de gestelde termijnen niet waarschijnlijk is.

14. IMMATERIËLE ACTIVA

	GOODWILL	OVERIGE	TOTAAL
Balans per 1 januari 2011			
Aanschafwaarde	461.978	137.849	599.827
Cumulatieve amortisaties	—	- 6.150	- 6.150
Boekwaarde	461.978	131.699	593.677
Mutaties			
Verworven via bedrijfscombinatie	50.079	1.172	51.251
In / (uit) consolidatie	- 35.697	- 8.936	- 44.633
Amortisatie	—	- 10.839	- 10.839
Koersomrekeningsverschillen en overige mutaties	4.866	1.274	6.140
	19.248	- 17.329	1.919
Balans per 31 december 2011			
Aanschafwaarde	481.226	131.359	612.585
Cumulatieve amortisaties	—	- 16.989	- 16.989
Boekwaarde	481.226	114.370	595.596

	GOODWILL	OVERIGE	TOTAAL
Balans per 1 januari 2010			
Aanschafwaarde	13.595	—	13.595
Cumulatieve amortisaties	—	—	—
Boekwaarde	13.595	—	13.595
Mutaties			
Verworven via bedrijfscombinatie	448.383	128.091	576.474
Amortisatie	—	- 6.150	- 6.150
Koersomrekeningsverschillen en overige mutaties	—	9.758	9.758
	448.383	131.699	580.082
Balans per 31 december 2010			
Aanschafwaarde	461.978	137.849	599.827
Cumulatieve amortisaties	—	- 6.150	- 6.150
Boekwaarde	461.978	131.699	593.677

14.1 GOODWILL

De in 2011 geactiveerde goodwill heeft betrekking op de bedrijfscombinaties met Rebras en MNO Vervat (zie toelichting 5); in 2010 betreft dit de bedrijfscombinatie met SMIT. De in/(uit)consolidatie in 2011 betreft de mutatie uit hoofde van de verkoop van de (SMIT) terminalactiviteiten aan Lamnalco.

De Goodwill is, conform 2010, voor de jaarlijkse toets op bijzondere waardevermindering aan de volgende kasstroomgenererende eenheden toegerekend:

	2011	2010
Smit Harbour Towage	198.266	186.435
Smit Salvage, Transport & Heavy Lift	156.096	178.965
Smit Terminals	—	82.983
Lamnalco	71.754	—
MNO Vervat	41.515	—
Thuismarkt 'Mexico'	13.595	13.595
Totaal	481.226	461.978

Bij de toetsing op bijzondere waardevermindering van goodwill is de bedrijfswaarde van de kasstroom-genererende eenheid bepaald door discontering van de verwachte toekomstige kasstromen, voortvloeiend uit voortgezette exploitatie van deze eenheid. Het management heeft de geprojecteerde kasstromen gebaseerd op ontwikkelingen in het verleden en inschattingen van de marktontwikkelingen. De berekening bestaat uit kasstroomprojecties voor een periode van vijf jaar, waarna de kasstromen worden geëxtrapoleerd met een veronderstelde groeivoet van 2% (2010: 2%) per jaar voor de omzet en een gelijkblijvend operationeel rendement. Deze groeivoet overschrijdt niet de langjarig gemiddelde groeivoet welke verwacht mag worden voor de activiteiten van de kasstroomgenererende eenheid. De gehanteerde gemiddelde disconteringsvoet reflecteert de specifieke risico's van de kasstroomgenererende eenheden en bedraagt 8,3% (2010: 8,2%) voor SMIT Harbour Towage en 10,4% (2010: 10,3%) voor SMIT Salvage, Transport & Heavy Lift.

Na het uitvoeren van de beoordeling is gebleken dat geen bijzondere waardevermindering noodzakelijk is, aangezien de realiseerbare waarde hoger is dan de tot waardering gebrachte goodwill en de boekwaarde van de aan de kasstroomgenererende eenheid toe te rekenen activa en passiva. Ook leiden redelijke mogelijke aanpassingen in de uitgangspunten van de berekening van de realiseerbare waarde per jaar-einde, zoals een toename van de disconteringsvoet met 1% of een afname van de groeivoet met 1%, niet tot bijzondere waardeverminderingen.

De boekwaarden van de overige (proportioneel geconsolideerde) kasstroomgenererende eenheden, waaraan Goodwill is toegerekend, zijn in 2011 getoetst aan de bedrijfswaarde op basis van verwachte kasstromen. Hierbij is gebruik gemaakt van een disconteringsvoet variërend van 8,3% tot 11,2%. Op basis van deze beoordelingen is gebleken dat geen bijzondere waardeverminderingen noodzakelijk zijn.

14.2 OVERIGE IMMATERIËLE ACTIVA

De Overige immateriële activa bestaan voornamelijk uit immateriële activa welke tot waardering zijn gebracht bij acquisities. De post bestaat met name uit bij de bedrijfscombinatie met SMIT gewaardeerde klantportefeuilles en merknamen.

15. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	BEDRIJFS- GEBOUWEN EN TERREINEN	DRIJVEND EN ANDER AANNEMINGS- MATERIEEL	ANDERE VASTE BEDRIJFS- MIDDELEN	MATERIËLE VASTE ACTIVA IN AANBOUW	TOTAAL
Balans per 1 januari 2011					
Aanschafwaarde	71.611	3.205.416	57.504	147.252	3.481.783
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	- 22.798	- 1.236.089	- 32.689	- 11.582	- 1.303.158
Boekwaarde	48.813	1.969.327	24.815	135.670	2.178.625
Mutaties					
Investeringen, inclusief geactiveerde financieringskosten	417	93.412	6.320	191.746	291.895
Verworven via bedrijfscombinatie	6.502	74.225	1.755	98	82.580
In / (uit) consolidatie	- 95	- 101.282	- 490	- 391	- 102.258
Inbedrijfnemingen	552	89.261	155	- 89.968	—
(Terugname van) bijzondere waardeverminderingen	—	- 10.475	—	4.044	- 6.431
Afschrijvingen	- 2.488	- 210.724	- 5.906	—	- 219.118
Desinvesteringen en overige mutaties	- 1.155	- 3.090	- 8.166	- 3.668	- 16.079
Koersomrekeningsverschillen	- 539	- 4.472	- 66	1.901	- 3.176
	3.194	- 73.145	- 6.398	103.762	27.413
Balans per 31 december 2011					
Aanschafwaarde	76.289	3.156.649	41.525	246.970	3.521.433
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	- 24.282	- 1.260.467	- 23.108	- 7.538	- 1.315.395
Boekwaarde	52.007	1.896.182	18.417	239.432	2.206.038

	BEDRIJFS- GEBOUWEN EN TERREINEN	DRIJVEND EN ANDER AANNEMINGS- MATERIEEL	ANDERE VASTE BEDRIJFS MIDDELEN	MATERIËLE VASTE ACTIVA IN AANBOUW	TOTAAL
Balans per 1 januari 2010					
Aanschafwaarde	66.512	1.815.358	34.926	257.945	2.174.741
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	- 22.974	- 1.053.867	- 26.552	- 11.560	- 1.114.953
Boekwaarde	43.538	761.491	8.374	246.385	1.059.788
Mutaties					
Investeringen	7.918	92.743	4.472	225.214	330.347
Verworven via bedrijfscombinatie	3.015	823.596	25.407	130.398	982.416
Inbedrijfnemingen	279	482.210	- 7.456	- 475.033	—
Bijzondere waardeverminderingen	—	- 8.393	- 336	—	- 8.729
Afschrijvingen	- 3.477	- 194.952	- 6.296	—	- 204.725
Desinvesteringen en overige mutaties	- 2.656	- 27.462	242	1.032	- 28.844
Koersomrekeningsverschillen	196	40.094	408	7.674	48.372
	5.275	1.207.836	16.441	- 110.715	1.118.837
Balans per 31 december 2010					
Aanschafwaarde	71.611	3.205.416	57.504	147.252	3.481.783
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	- 22.798	- 1.236.089	- 32.689	- 11.582	- 1.303.158
Boekwaarde	48.813	1.969.327	24.815	135.670	2.178.625

Jaarlijks beoordeelt de Groep de belangrijkste eenheden van de vloot op (verwachte) inzet en operationele resultaten. In 2011 heeft dit geresulteerd in het toetsen van een beperkt aantal specifieke eenheden op duurzame waardeverminderingen en is per saldo een bijzondere waardevermindering verantwoord van € 6,4 miljoen (2010: € 8,7 miljoen). Dit betreft afwaarderingen naar bedrijfswaarde voor € 9,3 miljoen, afwaarderingen naar directe opbrengstwaarde voor € 2,0 miljoen en terugname van afwaarderingen naar directe opbrengstwaarde voor € 4,9 miljoen. De directe opbrengstwaarde is onder aftrek van verkoop- danwel sloopkosten.

Ook is per jaareinde 2011 de verwachte levensduur van (componenten van) eenheden geëvalueerd en voor een deel van de eenheden prospectief aangepast. Het per saldo effect van deze aanpassingen op de netto-groeps winst voor zowel de verslagperiode als toekomstige jaren is niet materieel.

De Groep leest een aantal activa via financiële-leaseovereenkomsten. Per 31 december 2011 bedraagt de boekwaarde van het geleaste materieel €10,6 miljoen (2010: € 5,5 miljoen).

De tot zekerheid van verstrekte financieringen hypothecair bezwaarde materiële vaste activa staan vermeld in toelichting 23.

Het karakter van de activiteiten van de Groep brengt met zich mee dat de materiële vaste activa gedurende de verslagperiode wereldwijd (kunnen) worden ingezet. Specificatie van materiële vaste activa naar gebieden zou daarom arbitrair zijn en derhalve geen relevante informatie bieden.

16. GEASSOCIEERDE DEELNEMINGEN

	2011	2010
Balans per 1 januari	20.617	298.674
Verworven via bedrijfscombinatie	2.307	17.843
Ontvangen dividend	- 729	- 17.611
Investering Smit Internationale N.V.	—	56.061
Overige (des)investeringen	- 1.772	- 5.678
Aandeel in resultaat	2.020	7.657
Herwaardering aanwezig belang voorafgaande aan bedrijfscombinatie	—	17.316
	2.020	24.973
Afname door uitbreiding belang waarbij zeggenschap over de deelneming is verkregen	—	- 349.571
Koersverschillen en overige mutaties	985	- 4.074
Balans per 31 december	23.428	20.617

Primo 2010 had de Groep een belang van 26,76% in Smit Internationale N.V. waarbij de groep per 1 april 2010 beslissende zeggenschap verkreeg. De mutaties in 2010 betreffen in belangrijke mate deze bedrijfscombinatie.

De belangrijkste geassocieerde deelnemingen van de Groep zijn:

VENNOOTSCHAP	LAND VAN VESTIGING	Aandelenbelang	
		2011	2010
IRSHAD	Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten	20%	20%
RW Aggregates Ltd	Verenigd Koninkrijk	50%	50%
Dafeng Smit Towage Company Ltd	China	40%	40%
Taizhou Smit Towage Services Co Ltd	China	40%	40%
Damietta for Maritime Services Company S.A.E.	Egypte	31%	31%
Fleetcare Services Pte Ltd	Singapore	45%	45%

De stemrechten in de geassocieerde deelnemingen zijn gelijk aan de direct gehouden aandelenbelangen. Onderstaand is het groepsaandeel in de activa, de passiva, de omzet en het resultaat van bovenstaande geassocieerde deelnemingen weergegeven:

	2011	2010
Activa	23.696	26.932
Passiva	- 14.828	- 18.153
Eigen Vermogen	8.868	8.779
Omzet	11.777	53.963
Aandeel in resultaat	2.020	7.657

17. LANGLOPENDE VORDERINGEN

	2011	2010
Balans per 1 januari	40.373	6.019
Verworven via bedrijfscombinatie	–	10.990
In / (uit) consolidatie	77.651	–
Overige mutaties	-5.537	23.022
Koersomrekeningsverschillen	- 423	342
Balans per 31 december	112.064	40.373

De langlopende vorderingen bevatten leningen aan strategische joint-ventures, geassocieerde deelnemingen, langlopende voorschotten aan leveranciers en langlopende vorderingen en retenties van opdrachtgevers, die vervallen binnen overeengekomen termijnen. Hierin zijn ook begrepen overlopende activa welke over perioden van langer dan een jaar worden toegerekend aan het resultaat.

In/(uit) consolidatie betreft voor een in oktober 2011 aan de strategische joint-venture Lamnalco versterkte achtergestelde lening, na eliminatie van ons proportionele aandeel, waarvan verwacht wordt dat deze binnen 18 maanden na verstrekking wordt afgelost. De rente bedraagt 6%.

18. VOORRADEN

	2011	2010
Brandstof en materialen	37.108	29.686
Reserveonderdelen	56.575	54.585
Overige voorraden	4.034	2.635
	97.717	86.906

19. TE VORDEREN VAN EN VERSCHULDIGD AAN OPDRACHTGEVERS

	2011	2010
Cumulatief bestede kosten plus naar rato van de voortgang genomen winst minus voorzieningen voor verliezen	4.741.275	3.781.111
Gefactureerde termijnen	4.843.683	3.984.425
Vooruitbetalingen	152.120	78.780
Gefactureerde termijnen en vooruitbetalingen	4.995.803	4.063.205
Saldo	- 254.528	- 282.094
Te vorderen van opdrachtgevers	234.353	197.170
Verschuldigd aan opdrachtgevers	- 488.881	- 479.264
Saldo	- 254.528	- 282.094

Ultimo 2011 zijn in Gefactureerde termijnen posten van in totaal € 26,3 miljoen (2010: € 11,6 miljoen) begrepen die pas worden voldaan indien met betrekking tot contracten voor onderhanden projecten in opdracht van derden bepaalde voorwaarden zijn vervuld (retenties). De bepaling van de naar rato van de voortgang genomen winst en de voorzieningen voor verliezen is gebaseerd op de inschattingen van de kosten en de opbrengsten van de betreffende projecten. Deze schattingen zijn door onzekerheden omgeven.

20. DEBITEUREN EN OVERIGE VORDERINGEN

	2011	2010
Handelsdebiteuren	518.164	550.080
Vorderingen op geassocieerde deelnemingen	22.973	9.672
Overige vorderingen en overlopende activa	408.034	233.587
	949.171	793.339

21. LIQUIDE MIDDELEN

	2011	2010
Banktegoeden en contanten	243.474	200.018
Kortlopende deposito's	154.483	157.726
Liquide middelen	397.957	357.744
Rekening-courantkredieten	- 15.364	- 1.475
Saldo liquide middelen in kasstroomoverzicht	382.593	356.269

In de liquide middelen zijn begrepen geldmiddelen van projectgedreven aannemingscombinaties ten bedrage van € 65,9 miljoen (2010: € 59,2 miljoen) en geldmiddelen van strategische allianties ten bedrage van € 85,8 miljoen (2010: € 93,8 miljoen) waarover gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend. De overige liquide middelen stonden ter vrije beschikking.

22. GROEPSVERMOGEN

22.1 GEPLAATST KAPITAAL EN AGIORESERVE

Het maatschappelijk kapitaal van € 240 miljoen is verdeeld in 150.000.000 gewone aandelen van elk nominaal € 0,80 per aandeel en 50.000.000 cumulatief beschermingspreferente aandelen van elk nominaal € 2,40 per aandeel.

Het verloop van het geplaatst kapitaal is als volgt:

(in aantallen stukken)	2011	2010
Uitgegeven per 1 januari	100.974.263	98.651.289
Stockdividend	2.497.479	2.322.974
Dividendgerechtigd per 31 december	103.471.742	100.974.263

Per 31 december 2011 bestaat het geplaatste kapitaal uit 103.471.742 gewone aandelen van nominaal € 0,80 per aandeel, in totaal derhalve € 82,8 miljoen (ultimo 2010: € 80,8 miljoen).

Als gevolg van de uitkering van stockdividend is gedurende het boekjaar 2011 het geplaatst kapitaal uitgebreid met 2.497.479 gewone aandelen. Van het geplaatst kapitaal per 31 december 2011 zijn 120 gewone aandelen in bezit van de Groep.

Aan de Stichting Continuïteit KBW is een, overigens niet uitgeoefend, optierecht toegekend tot het nemen van cumulatief beschermingspreferente aandelen in Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

De agioreserve bestaat uit het boven nominale waarde op aandelen gestort kapitaal. De agioreserve is volledig belastingvrij uitkeerbaar.

22.2 RESERVE INGEHOUDEN WINSTEN

De reserve ingehouden winsten muteert als gevolg van winstbestemmingsbesluiten, stelselwijzigingen en mutaties in de wettelijke reserve deelnemingen. Het saldo staat ter beschikking van de aandeelhouders. Daarnaast is in de reserve ingehouden winsten de winst over het lopend boekjaar opgenomen waarover nog geen bestemmingsbesluit is genomen. Voorstellen dienaangaande zijn opgenomen onder gebeurtenissen na balansdatum in toelichting 29.

22.3 DIVIDENDEN

De onderstaande dividenden zijn door Koninklijke Boskalis Westminster N.V. aangekondigd en uitgekeerd aan houders van gewone aandelen:

	2011	2010
Dividend voorgaand jaar € 1,24 respectievelijk € 1,19 per in aanmerking komend gewoon aandeel	125.208	117.395
Totaal aangekondigd en uitgekeerd dividend	125.208	117.395
Dividend in de vorm van aandelen	80.522	73.258
Contant dividend	44.686	44.137
Totaal uitgekeerd dividend	125.208	117.395

22.4 WINST PER AANDEEL

De winst per aandeel over 2011 bedraagt € 2,48 (2010: € 3,11). Vanwege het ontbreken van verwateringseffecten bedroeg de verwaterde winst per aandeel eveneens € 2,48 (2010: € 3,11). De berekening van de winst per aandeel is gebaseerd op de nettowinst toerekenbaar aan aandeelhouders, € 254,3 miljoen (2010: € 310,5 miljoen) en het gewogen gemiddeld aantal over 2011 uitstaande gewone aandelen, 102.390.642 (2010: 99.962.337). Dit aantal is als volgt bepaald:

(in aantallen stukken)	2011	2010
Uitgegeven gewone aandelen per 1 januari	100.974.263	98.651.289
Gewogen effect van uitgegeven gewone aandelen als gevolg van keuzedividend	1.416.379	1.311.048
Gewogen gemiddeld aantal over het jaar uitstaande gewone aandelen	102.390.642	99.962.337

22.5 OVERIGE RESERVES

De mutaties in de overige reserves zijn als volgt:

(in € 1.000)	Wettelijke reserves					TOTAAL OVERIGE RESERVES
	RESERVE DEELNEMINGEN	AFDEKKINGS-RESERVE	HER-WAARDERINGS-RESERVE	KOERS-OMREKENINGS-RESERVE	ACTUARIËLE RESERVE	
Toelichting	[22.5.1]	[22.5.2]	[22.5.3]	[22.5.4]	[22.5.5]	
Stand per 1 januari 2011	203.524	- 2.354	3.834	- 633	- 53.568	150.803
Koersomrekeningsverschillen buitenlandse activiteiten	—	—	—	2.373	—	2.373
Kasstroomafdekkingen, na belasting	—	5.153	—	—	—	5.153
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioen-vorderingen op toegezegd-pensioenregelingen, na belasting	—	—	—	—	- 49.252	- 49.252
Herwaardering aanwezig belang voorafgaande aan bedrijfscombinatie met SMIT	—	—	17.316	—	—	17.316
Mutatie reserve deelnemingen	103.782	—	—	—	—	103.782
Totaal mutaties	103.782	5.153	17.316	2.373	- 49.252	79.372
Stand per 31 december 2011	307.306	2.799	21.150	1.740	- 102.820	230.175

Wettelijke reserves

(in € 1.000)	RESERVE DEELNEMINGEN	AFDEKKINGS- RESERVE	HER- WAARDERINGS- RESERVE	KOERS- OMREKENINGS- RESERVE	ACTUARIËLE RESERVE	TOTAAL OVERIGE RESERVES
Toelichting	[22.5.1]	[22.5.2]	[22.5.3]	[22.5.4]	[22.5.5]	
Stand per 1 januari 2010	132.725	8.262	3.834	- 37.542	- 30.098	77.181
Koersomrekeningsverschillen buitenlandse activiteiten	—	—	—	36.909	—	36.909
Kasstroomafdekkingen, na belasting	—	- 10.616	—	—	—	- 10.616
Actuariële winsten en verliezen en limitering nettopensioen-vorderingen op toegezegd-pensioenregelingen, na belasting	—	—	—	—	- 23.470	- 23.470
Mutatie reserve deelnemingen	70.799	—	—	—	—	70.799
Totaal mutaties	70.799	- 10.616	—	36.909	- 23.470	73.622
Stand per 31 december 2010	203.524	- 2.354	3.834	- 633	- 53.568	150.803

22.5.1 RESERVE DEELNEMINGEN (WETTELIJKE RESERVE)

Met betrekking tot de verschillen tussen de kostprijs en de vermogenswaarde van zowel op proportionele basis geconsolideerde entiteiten als op basis van de 'equity'-methode gewaardeerde geassocieerde deelnemingen wordt vanwege het ontbreken van feitelijke beslissende zeggenschap een reserve deelnemingen aangehouden voor zover deze verschillen niet begrepen zijn in de cumulatieve koersomrekeningsverschillen op buitenlandse activiteiten.

22.5.2 AFDEKKINGSRESERVE (WETTELIJKE RESERVE)

De afdekkingsreserve bestaat, rekening houdend met belastingen, uit de reële waarde van effectieve kasstroomafdekkingen die op balansdatum nog niet zijn gerealiseerd, inclusief gerealiseerde tussentijdse resultaten op het doorrollen van bestaande afdekkingen als gevolg van afwijkende looptijden van de betreffende afdekkingen en de onderliggende kasstromen. De mutaties in de afdekkingsreserve worden uiteengezet in toelichting 27.2.

22.5.3 HERWAARDERINGSRESERVE (WETTELIJKE RESERVE)

Deze reserve betreft ultimo 2010 de herwaarderingen van het bestaande belang inzake de bedrijfscombinatie Dragamex SA de CV en Codramex SA de CV uit 2008. Dit deel van de reserve wordt gerealiseerd door afschrijvingen, eventuele duurzame waardevermindering of verkoop van het actief. In 2011 is de interpretatie van de Nederlandse verslaggevingregels veranderd waardoor er in 2011 ook een herwaarderingsreserve gevormd dient te worden voor de herwaarderingswinst op het minderheidsbelang dat werd gehouden in Smit Internationale N.V. voordat de bedrijfscombinatie per 1 april 2010 werd geëffectueerd.

22.5.4 KOERSOMREKENINGSRESERVE (WETTELIJKE RESERVE)

De koersomrekeningsreserve omvat alle cumulatieve koersomrekeningsverschillen die ontstaan bij het omrekenen van investeringen in buitenlandse activiteiten in andere rapporteringsvaluta dan die van de Groep, inclusief de daarmee samenhangende intragroep financieringen. Deze koersomrekeningsverschillen worden vanaf de transitiedatum naar IFRS (1 januari 2004) gecumuleerd. Realisatie van deze cumulatieve koersomrekeningsverschillen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening vindt plaats bij beëindiging van de betreffende buitenlandse activiteiten.

22.5.5 ACTUARIËLE RESERVE

De actuariële reserve heeft betrekking op de limitering van nettopensioenvorderingen op toegezegd pensioenregelingen en de actuariële winsten en verliezen, bestaande uit het verschil tussen de werkelijke en de verwachte mutaties in toegezegd-pensioenverplichtingen en beleggingsresultaten op de fondsbeleggingen.

23. LENINGEN EN OVERIGE FINANCIERINGSVERPLICHTINGEN

	2011	2010
Langlopende schulden		
Hypothecaire leningen	146.417	181.451
Overige rentedragende leningen	533.279	523.552
	679.696	705.003
Kortlopende schulden		
Hypothecaire leningen (kortlopend deel)	52.060	35.173
Overige rentedragende leningen (kortlopend deel)	60.512	67.593
	112.572	102.766
Totaal rentedragende leningen	792.268	807.769

In maart 2010 heeft de Groep een combinatie van drie- en vijfjarige bankfinancieringen (€ 350 miljoen respectievelijk € 300 miljoen) met een groep van banken afgesloten.

In juli 2010 heeft de Groep een inaugurale onderhandse plaatsing (US Private Placement) ter grootte van US dollar 433 miljoen en GBP 11 miljoen afgerond en geplaatst bij 26 institutionele beleggers in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. De plaatsing bestaat uit drie tranches met een looptijd van respectievelijk 7, 10 en 12 jaar. De opbrengst in US dollars en Britse ponden is door middel van cross currency swaps omgewisseld in Euro's voor een totaalbedrag van € 354 miljoen.

Terzake van de hypothecaire leningen, luidende voor een deel in andere valuta dan de euro, zijn rechten van hypotheek gevestigd op materiële vaste activa, overwegend schepen, met een boekwaarde van € 326,0 miljoen (2010: € 333,6 miljoen). In een aantal gevallen zijn ook opbrengsten uit hoofde van verhuurcontracten aan derden en opbrengsten uit verzekeringen op betreffende materiële vaste activa tot meerdere zekerheid verstrekt.

Aan geldende financiële ratio's en negatieve zekerheidsverklaringen wordt per 31 december 2011 voldaan.

Een nadere uiteenzetting van de effectieve rentepercentages, resterende looptijden en de valuta waarin de rentedragende leningen luiden, is opgenomen in de toelichting op financiële instrumenten in de paragraaf over renterisico's. Het gewogen gemiddelde rentepercentage op 31 december 2011 van het langlopende deel van de hypothecaire leningen en overige rentedragende leningen bedraagt respectievelijk 5,33% (2010: 5,04%) en 3,91% (2010: 3,65%). Van het langlopende deel van de hypothecaire leningen en overige rentedragende leningen vervalt respectievelijk € 59,1 miljoen (2010: € 53,8 miljoen) en € 348,4 miljoen (2010: € 348,7 miljoen) over meer dan vijf jaar.

24. VERPLICHTINGEN UIT HOOFDE VAN PERSONEELSBELONINGEN

De verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen bestaan uit toegezegd-pensioenregelingen en overige verplichtingen ter zake van een aantal toegezegde-bijdrage pensioenregelingen in het buitenland en jubileumuitkeringen. Het totaal bedraagt:

	Toelichting	2011	2010
Pensioenverplichtingen uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen	[24.1]	76.386	26.861
Overige verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen		7.478	9.035
Verplichtingen uit hoofde van personeelsbeloningen		83.864	35.896

24.1 PENSIOENVERPLICHTINGEN UIT HOOFDE VAN TOEGEZEGD-PENSIOENREGELINGEN

	TOEGEZEGD- PENSIOEN- VERPLICHTINGEN	REËLE WAARDE FONDS- BELEGGINGEN	NETTO PENSIOEN- VORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN	ONGEDEKTE TOEGEZEGD- PENSIOEN VERPLICHTINGEN	TOTAAL	TEN LASTE VAN DE WINST- EN VERLIES- REKENING	RECHTSTREEKS VERWERKT IN HET GROEPS- VERMOGEN
Balans per 1 januari 2011	586.570	580.157	- 6.413	- 9.157	- 15.570		
Toegerekende pensioenkosten dienstjaar	14.687	—	- 14.687	- 461	- 15.148	- 15.148	—
Rentekosten	28.774	—	- 28.774	- 401	- 29.175	- 29.175	—
Ontvangen bijdragen	—	25.468	25.468	—	25.468	—	—
Verwacht rendement op fonds-beleggingen	—	26.896	26.896	—	26.896	26.896	—
Actuariële winsten en verliezen	65.949	4.858	- 61.091	- 214	- 61.305	—	61.305
Betaalde pensioenuitkeringen	- 28.304	- 28.304	—	1.257	1.257	—	—
Verworven via bedrijfscombinatie	18.500	18.500	—	—	—	—	—
Koersomrekeningsverschillen	1.484	1.608	124	- 158	- 34	—	—
Totaal mutaties	101.090	49.026	- 52.064	23	- 52.041	- 17.427	61.305
Balans per 31 december 2011	687.660	629.183	- 58.477	- 9.134	- 67.611	- 17.427	61.305
Toepassing limiet waardering netto pensioenvorderingen per 1 januari					- 11.291		
Mutatie toepassing limiet waardering netto pensioenvorderingen					2.516	—	- 2.516
Toepassing limiet waardering netto pensioenvorderingen per 31 december					- 8.775		
Balans per 31 december 2011 na toepassing limiet					- 76.386		
Totaalresultaat toegezegd-pensioenregelingen					76.216	17.427	58.789

	TOEGEZEGD- PENSIOEN- VERPLICHTINGEN	REËLE WAARDE FONDS- BELEGGINGEN	NETTO PENSIOEN- VORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN	ONGEDEKTE TOEGEZEGD- PENSIOEN VERPLICHTINGEN	TOTAAL	TEN LASTE VAN DE WINST- EN VERLIES- REKENING	RECHTSTREEKS VERWERKT IN HET GROEPS- VERMOGEN
Balans per 1 januari 2010	327.872	327.935	63	- 8.288	- 8.225		
Toegerekende pensioenkosten dienstjaar	10.318	—	- 10.318	- 790	- 11.108	11.108	—
Rentekosten	24.289	—	- 24.289	- 431	- 24.720	24.720	—
Ontvangen bijdragen	—	22.576	22.576	—	22.576	—	—
Verwacht rendement op fonds-beleggingen	—	24.372	24.372	—	24.372	- 24.372	—
Actuariële winsten en verliezen	35.936	18.770	- 17.166	- 289	- 17.455	—	17.455
Betaalde pensioenuitkeringen	- 25.170	- 25.170	—	969	969	—	—
Overige mutaties	1.084	—	- 1.084	—	- 1.084	—	—
Verworven via bedrijfscombinatie	209.740	209.155	- 585	- 44	- 629	—	—
Koersomrekeningsverschillen	2.501	2.519	18	- 284	- 266	—	—
Totaal mutaties	258.698	252.222	- 6.476	- 869	- 7.345	11.456	17.455
Balans per 31 december 2010	586.570	580.157	- 6.413	- 9.157	- 15.570	11.456	17.455
Toepassing limiet waardering netto pensioenvorderingen per 1 januari					- 153		
Mutatie toepassing limiet waardering netto pensioenvorderingen					- 11.138	—	11.138
Toepassing limiet waardering netto pensioenvorderingen per 31 december					- 11.291		
Balans per 31 december 2010 na toepassing limiet					- 26.861		
Totaalresultaat toegezegd-pensioenregelingen					40.049	11.456	28.593

Een deel van het Nederlandse personeel is aangesloten bij een zestal bedrijfstakpensioenfondsen. Deze regelingen kwalificeren onder IFRS als toegezegd-pensioenregeling. De fondsen hebben aangegeven geen gegevens ter beschikking te kunnen stellen op basis waarvan een berekening in overeenstemming met IFRS kan worden gemaakt omdat er geen betrouwbare en consistente basis is om de pensioenverplichtingen, de fondsbeleggingen en de inkomsten en uitgaven toe te rekenen aan de individuele bij het fondsen aangesloten ondernemingen. Dientengevolge zijn deze regelingen behandeld als toegezegde bijdrageregeling.

De gedekte toegezegd-pensioenregelingen betreffen de ondernemingspensioenfondsen in Nederland, België, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Canada en Zuid-Afrika. De ongedekte toegezegd-pensioenregelingen bestaan uit kleinere regelingen bij een tweetal Duitse dochterondernemingen en Archirodon. De overige pensioenregelingen binnen de Groep zijn niet aan te merken als toegezegd-pensioenregelingen.

De samenstelling van de fondsbeleggingen is als volgt:

	2011	2010
Aandelen	134.474	140.104
Obligaties	462.421	419.317
Vastgoed	2.136	21.237
Liquiditeiten (niet-rentedragend)	32.429	3.628
Overige bezittingen en schulden	- 2.277	- 4.129
	629.183	580.157

De fondsbeleggingen per 31 december 2011 en 31 december 2010 bevatten geen aandelen van Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

In onderstaand overzicht is weergegeven hoe de pensioenlasten uit toegezegd-pensioenregelingen in de geconsolideerde jaarrekening zijn verwerkt:

	2011	2010
Totaalresultaat toegezegd-pensioenregelingen	76.216	40.049
Pensioenlasten uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen ten laste van de winst- en verliesrekening	- 17.427	- 11.456
Rechtstreeks in het groepsvermogen verwerkte resultaten	58.789	28.593
Belastingen	- 9.537	- 5.123
Rechtstreeks in het groepsvermogen verwerkte actuariële winsten en verliezen na belastingen	49.252	23.470
Effectief rendement op fondsbeleggingen	31.754	43.142

De cumulatieve actuariële winsten en verliezen en de stand van de limitering van de nettopensioenvorderingen bedragen:

	2011	2010
Cumulatieve actuariële winsten en verliezen per 31 december	- 113.869	- 52.564
Limitering nettopensioenvorderingen per 31 december	- 8.775	- 11.291
	- 122.644	- 63.855

De Groep verwacht in 2012 € 66,5 miljoen bij te dragen aan gedekte toegezegd-pensioenregelingen en € 1,2 miljoen aan ongedekte pensioenregelingen.

Het verwachte rendement op fondsbeleggingen is het gewogen gemiddelde van actuariëel getoetste, mede op externe bronnen gebaseerde, verwachte rendementen op vastrentende waarden en aandelen. De voornaamste gehanteerde actuariële veronderstellingen die zijn gehanteerd voor bovenstaande berekeningen zijn:

	2011	2010
Disconteringsvoet	4,40% - 6,00%	4,70% - 6,75%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	4,00% - 5,50%	4,70% - 5,70%
Verwachte toekomstige reële loonsverhogingen	0,50% - 2,00%	0,50% - 2,00%
Verwachte toekomstige inflatie	1,00% - 3,30%	1,00% - 3,40%
Verwachte pensioenstijging actieve deelnemers	1,90% - 3,00%	0,20% - 3,50%
Verwachte pensioenstijging inactieve deelnemers	0,20% - 2,70%	0,20% - 3,50%

Historische informatie:

	2011	2010	2009	2008	2007
Toegezegd-pensioenverplichtingen	-687.660	-586.570	-327.872	-301.853	-314.186
Reële waarde fondsbeleggingen	629.183	580.157	327.935	287.007	345.014
Nettopensioenvorderingen en -verplichtingen	-58.477	-6.413	63	-14.846	30.828
Ongedekte toegezegd-pensioenverplichtingen	-9.134	-9.157	-8.288	-7.598	-6.931
Totaal netto pensioenvorderingen en -verplichtingen	-67.611	-15.570	-8.225	-22.444	23.897
Ervaringsaanpassingen ontstaan op verplichtingen van de regeling	-10.922	-16.512	-1.264	7.929	-25.747
Ervaringsaanpassingen ontstaan op fondsbeleggingen	4.858	18.770	27.081	-56.011	-10.165

Aanpassingen op basis van ervaring worden gedefinieerd als alle winsten / verliezen (-) die niet worden veroorzaakt door veranderingen in de disconteringsvoet.

25. VOORZIENINGEN

	ONGUNSTIGE EN VERLIESLATENDE CONTRACTEN	CLAIMS	GARANTIE- VERPLICHTINGEN	BODEM- VERONTREINIGING	OVERIGE	TOTAAL	2010
Balans per 1 januari 2011	30.381	10.309	5.618	4.086	7.099	57.493	8.148
Verworven via bedrijfscombinatie	2.050	—	835	—	—	2.885	45.423
In / (uit) consolidatie	- 1.247	—	—	—	- 342	- 1.589	—
Dotaties gedurende het jaar	—	1.000	1.415	216	2.669	5.300	19.997
Onttrekkingen gedurende het jaar	- 14.151	- 34	- 763	—	- 2.106	- 17.054	- 13.748
Vrijgevallen gedurende het jaar	- 3.754	- 67	—	—	- 390	- 4.211	- 2.504
Overige mutaties	- 4.466	—	—	—	- 1.001	- 5.467	—
Koersomrekeningsverschillen	- 255	—	179	—	- 17	- 93	204
Oprenting	—	948	27	—	—	975	- 27
Balans per 31 december 2011	8.558	12.156	7.311	4.302	5.912	38.239	57.493
Langlopend	3.956	12.156	4.425	4.302	2.157	26.996	42.986
Kortlopend	4.602	—	2.886	—	3.755	11.243	14.507
Balans per 31 december 2011	8.558	12.156	7.311	4.302	5.912	38.239	57.493

De voorziening voor ongunstige en verlieslatende contracten betreft hoofdzakelijk voorzieningen welke bij bedrijfscombinaties zijn gevormd voor projecten of klantencontracten welke bij waardering op reële waarde als ongunstig zijn gekwalificeerd. De andere voorzieningen hebben voornamelijk betrekking op garantieverplichtingen, verwachte kosten voor het opruimen van bodemverontreiniging en in het verslagjaar en in voorgaande jaren ontvangen claims met betrekking tot uitgevoerde projecten. De Groep bestrijdt deze claims en heeft een voorziening getroffen voor haar beste schatting van de verwachte lasten die uit deze claims voortvloeien. De uitkomsten van de claims zijn onzeker en kunnen afwijken van de hiervoor opgenomen voorzieningen.

26. CREDITEUREN EN OVERIGE SCHULDEN

	2011	2010
Crediteuren	238.039	214.182
Belastingen en sociale premies	81.286	69.418
Schulden aan geassocieerde deelnemingen	11.308	343
Overige schulden en overlopende passiva	902.492	738.170
	1.233.125	1.022.113

Deze kortlopende schulden zijn niet-rentedragend.

27. FINANCIËLE INSTRUMENTEN

ALGEMEEN

Op basis van een door de Raad van Bestuur vastgesteld beleid maakt de Groep in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van verschillende financiële instrumenten. Het beleid met betrekking tot financiële instrumenten is in het jaarverslag in het hoofdstuk "Corporate Governance" uitgebreid toegelicht. Financiële instrumenten van de Groep omvatten liquide middelen, debiteuren en overige vorderingen, rentedragende leningen en rekening-courantkredieten, crediteuren en overige schulden en afgeleide financiële instrumenten. De Groep gaat transacties aan in afgeleide financiële instrumenten, voornamelijk valutatermijncontracten en renteswaps, teneinde de gerelateerde risico's af te dekken. Afgeleide financiële instrumenten worden niet voor handelsdoeleinden aangehouden.

27.1 FINANCIEEL RISICOBEBEER

De Groep is uit hoofde van het gebruik van financiële instrumenten blootgesteld aan de volgende risico's:

- Kredietrisico
- Liquiditeitsrisico
- Marktrisico, bestaande uit: valutarisico, renterisico en prijsrisico

27.1.1 KREDIETRISICO

Met betrekking tot kredietrisico's die voortvloeien uit politieke en betalingsrisico's, hanteert de Groep een strikt acceptatie- en dekkingsbeleid. Tenzij sprake is van eerste klas kredietwaardige debiteuren, worden risico's in principe afgedekt door middel van verzekeringen, bankgaranties, vooruitbetaling, en dergelijke. Deze procedures en de (geografische) spreiding van de activiteiten van de dochterondernemingen beperken de blootstelling aan het risico verbonden aan kredietconcentraties.

Blootstelling aan kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financieel verlies voor de Groep indien een afnemer of tegenpartij van een financieel instrument de aangegane contractuele verplichtingen niet nakomt. Kredietrisico's vloeien met name voort uit vorderingen op opdrachtgevers. De blootstelling aan kredietrisico van de Groep wordt hoofdzakelijk bepaald door de individuele kenmerken van de afzonderlijke afnemers en het land van vestiging van de afnemers. Een groot deel van de onderhanden projecten binnen Baggeren & Grondverzet en Maritieme Infrastructuur wordt direct of indirect uitgevoerd in opdracht van overheidsinstellingen en (aannemers van) olie- en gasproducenten in diverse landen en geografische gebieden.

Activiteiten met betrekking tot havensleepactiviteiten worden veelal uitgevoerd voor grote reders en lokale haven agenten. Vorderingen met betrekking tot Transport, Terminaldiensten en Heavy Lift activiteiten staan veelal uit bij olie- en gasproducenten waardoor de desbetreffende debiteuren voor een belangrijk deel aan deze branches zijn gerelateerd. Vorderingen voor bergingsactiviteiten staan voor het belangrijkste gedeelte uit bij rederijen, hun casco-assuradeuren en aansprakelijkheidsverzekeraars (Protection & Indemnity Associations: onderlinge verzekeringsmaatschappijen van reders, ofwel "P&I Clubs"). Over het algemeen is sprake van diversificatie van uitstaande vorderingen bij afzonderlijke klanten in de diverse landen waar de Groep actief is. Continue bewaking van het kredietrisico vormt onderdeel van het debiteurenbeheer. De afboekingen op debiteuren zijn niet materieel vergeleken met het activiteitsniveau van de laatste jaren. Derhalve is het management van mening dat het kredietrisico op adequate wijze wordt beheerst door middel van de huidige van toepassing zijnde procedures.

Het maximale kredietrisico op balansdatum, zonder rekening te houden met de hiervoor genoemde risicoafdekkingsinstrumenten en -beleid, bestaat uit de boekwaarden van de financiële activa zoals hieronder vermeld:

	31 december	
	2011	2010
Langlopende vorderingen	112.064	40.373
Handelsdebiteuren	518.164	550.080
Vorderingen op geassocieerde deelnemingen	22.973	9.672
Overige vorderingen en overlopende activa	408.034	233.587
Afgeleide financiële instrumenten (te vorderen)	7.235	5.036
Te vorderen winstbelastingen	21.298	23.060
Liquide middelen	397.957	357.744
	1.487.725	1.219.552

Het maximale kredietrisico op handelsdebiteuren bedroeg op verslagdatum per operationeel segment:

	2011	2010
Baggeren & Grondverzet	316.468	398.082
Salvage, Transport & Heavy Lift	61.439	65.340
Harbour Towage	37.455	26.926
Terminaldiensten	41.397	41.781
Maritieme Infrastructuur	67.611	21.613
Holding	- 6.206	- 3.662
	518.164	550.080

De ouderdomsopbouw van de handelsdebiteuren per 31 december 2011 is als volgt:

	2011		2010	
	BRUTO	BIJZ. WAARDE VERMINDERING	BRUTO	BIJZ. WAARDE- VERMINDERING
Niet vervallen	276.884	—	323.935	—
0- 90 dagen vervallen	102.340	4.872	148.690	2.806
90- 180 dagen vervallen	27.407	8.448	23.577	4.504
180- 360 dagen vervallen	24.419	3.672	13.382	2.416
Meer dan 360 dagen vervallen	114.121	10.015	60.884	10.662
	545.171	27.007	570.468	20.388
Bijzondere waardevermindering	- 27.007		- 20.388	
Boekwaarde debiteuren	518.164		550.080	

Met betrekking tot de vorderingen die niet zijn vervallen en niet zijn afgewaardeerd, bestaan er per balansdatum geen indicaties dat deze niet zullen worden voldaan.

Mutaties in de voorziening voor bijzondere waardeverminderingen met betrekking tot handelsdebiteuren gedurende het jaar waren als volgt:

	2011	2010
Stand per 1 januari	20.388	4.435
Verworven via bedrijfscombinatie	1.508	15.555
In / (uit) consolidatie	- 668	—
Dotaties gedurende het jaar	7.168	3.738
Onttrekkingen gedurende het jaar	- 70	- 4.058
Vrijgevallen voorzieningen gedurende het jaar	- 1.459	- 88
Koersomrekeningsverschillen	140	806
	6.619	15.953
Stand per 31 december	27.007	20.388

Concentratierisico handelsdebiteuren

Per balansdatum is er geen sprake van concentratie van kredietrisico's bij bepaalde partijen.

27.1.2 LIQUIDITEITSRISICO

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de Groep op enig moment niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Het uitgangspunt voor het managen van het liquiditeitsrisico is dat er voldoende liquiditeiten worden aangehouden dan wel kredietfaciliteiten beschikbaar zijn om te kunnen voldoen aan de huidige en toekomstige financiële verplichtingen, onder zowel normale als moeilijke omstandigheden. Liquiditeitsprognoses, inclusief beschikbare kredietfaciliteiten, vormen onderdeel van de reguliere managementinformatie ten behoeve van de Raad van Bestuur. De focus bij het managen van het liquiditeitsrisico ligt op de nettofinancieringsruimte, bestaande uit vrij beschikbare liquide middelen en beschikbare kredietfaciliteiten, in relatie tot de financiële verplichtingen. Op basis van financiële ratio's kan worden geconcludeerd dat

de Groep over een substantiële financieringsruimte beschikt onder handhaving van haar (veronderstelde) "investment grade"-kredietprofiel.

Hieronder volgen de contractuele looptijden van de financiële verplichtingen, inclusief de geschatte rente-betalingen en exclusief het effect van saldocompensatie-overeenkomsten:

	Boekwaarde	Contractuele kasstromen	Minder dan een jaar	1 - 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Per 31 december 2011					
Hypothecaire leningen	- 198.477	- 244.316	- 62.503	- 110.501	- 71.312
Overige rentedragende leningen	- 593.791	- 717.241	- 83.490	- 251.617	- 382.134
Rekening-courantkredieten banken	- 15.364	- 15.364	- 15.364	—	—
Crediteuren en overige schulden	- 1.233.125	- 1.233.125	- 1.233.125	—	—
Te betalen winstbelastingen	- 149.816	- 149.816	- 149.816	—	—
Afgeleide financiële instrumenten	- 31.315	- 31.315	- 20.853	2.202	- 12.664
	- 2.221.888	- 2.391.177	- 1.565.151	- 359.916	- 466.110

	Boekwaarde	Contractuele kasstromen	Minder dan een jaar	1 - 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Per 31 december 2010					
Hypothecaire leningen	- 216.624	- 265.515	- 46.030	- 152.931	- 66.554
Overige rentedragende leningen	- 591.145	- 738.900	- 89.211	- 238.570	- 411.119
Rekening-courantkredieten banken	- 1.475	- 1.564	- 1.564	—	—
Crediteuren en overige schulden	- 1.022.113	- 1.022.113	- 1.022.113	—	—
Te betalen winstbelastingen	- 163.107	- 163.107	- 163.107	—	—
Afgeleide financiële instrumenten	- 44.707	- 44.707	- 23.213	- 1.235	- 20.259
	- 2.039.171	- 2.235.906	- 1.345.238	- 392.736	- 497.932

27.1.3 MARKTRISICO

Marktrisico betreft het risico dat de inkomsten van de Groep of de waarde van de beleggingen in financiële instrumenten nadelig worden beïnvloed door veranderingen in marktprijzen, zoals valutakoersen en rentetarieven. Het beheer van het marktrisico heeft tot doel de marktriscopositie binnen aanvaardbare grenzen te houden bij een optimaal rendement.

Valutarisico

Een groot deel van de opdrachten wordt gecontracteerd in vreemde valuta. Hierdoor staan de gerapporteerde financiële resultaten en kasstromen bloot aan risico's als gevolg van gewijzigde valutakoersen. De Raad van Bestuur heeft een beleid ter beheersing van valutarisico vastgesteld met als uitgangspunt dat valutarisico's voortkomend uit transacties in de bedrijfsvoering, onmiddellijk moeten worden afgedekt, in de meeste gevallen door middel van valutatermijncontracten. Afgeleide financiële instrumenten worden uitsluitend gebruikt voorzover sprake is van hiermee samenhangende reële transacties, voornamelijk toekomstige kasstromen uit gecontracteerde projecten. Op kasstroomafdekkingen wordt overwegend "hedge accounting" toegepast.

Blootstelling aan valutarisico

Het beleid van de Groep terzake beheersing van valutarisico is in 2011 overeenkomstig uitgevoerd en heeft geleid tot een niet-materiële gevoeligheid van de Groep voor valutatransactierisico.

De belangrijkste wisselkoersen gedurende het verslagjaar luiden als volgt:

Euro	Gemiddelde koers		Koers per balansdatum	
	2011	2010	2011	2010
US dollar	1,383	1,334	1,298	1,342
Arab Emirates Dirham	5,091	4,901	4,768	4,928
Singaporese dollar	1,738	1,814	1,680	1,720
Zuid-Afrikaanse Rand	9,995	9,716	10,480	8,880
Australische dollar	1,339	1,450	1,270	1,310
Braziliaanse real	2,316	2,514	2,420	2,230

Valutatransactierisico

Het valutatransactierisico per balansdatum kan als volgt worden samengevat:

	2011	2010
Verwachte kasstromen in US Dollars	162.875	139.626
Verwachte kasstromen in Australische Dollars	2.835	39.061
Verwachte kasstromen in Singaporese Dollars	- 2.363	55.573
Verwachte kasstromen in overige valuta's	72.435	97.243
Verwachte kasstromen in vreemde valuta's	235.782	331.503
Kasstroomafdekkingen	223.716	325.970
Netto positie	12.066	5.533

Door de min of meer vaste koppeling van de wisselkoersverhouding tussen een aantal valuta en de US Dollars zijn deze valuta deels afgedekt door middel van US Dollar-kasstroomafdekkingen.

Valutatranslatierisico en financiering

Het valutatranslatierisico betreft het valutakoersrisico op de netto vermogenspositie van dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en joint ventures, waarvan de functionele valuta een andere is dan de presentatievaluta van de Groep. Deze deelnemingen worden gezien vanuit een langetermijnvisie. Wisselkoersrisico's die samenhangen met de investeringen in deze deelnemingen worden niet afgedekt. Er wordt vanuit gegaan dat valutakoersschommelingen, rente- en inflatieontwikkelingen elkaar op lange termijn zullen compenseren. Posten op de winst- en verliesrekeningen van deze deelnemingen worden omgerekend tegen de gemiddelde wisselkoers. Koersomrekeningsverschillen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het groepsvermogen gebracht.

Per balansdatum is de netto vermogenspositie van de belangrijkste groepsmaatschappijen, deelnemingen en joint ventures in de belangrijkste functionele valuta's als volgt:

Euro	2011	2010
US dollar	365.357	215.395
Singaporese dollar	272.259	243.250
Zuid-Afrikaanse rand	30.174	39.644
Braziliaanse real	56.669	23.074
Totaal netto vermogen	724.459	521.363

Daarnaast is een lening verstrekt van US Dollar 206,2 miljoen aan Lamnalco. Deze lening is middels afgeleide financiële instrumenten omgewisseld naar euro's.

Gevoeligheidsanalyse

De Groep is in belangrijke mate gefinancierd met bankfinanciering luidende in euro's en een US Private Placement luidende in US dollars en Britse ponden (zie toelichting 23). Deze laatste financiering is middels cross currency swaps omgewisseld naar euro's en daarmee is er per saldo geen koersgevoeligheid in de winst- en verliesrekening. De SMIT activiteiten in Brazilië hebben onderliggend deels een US Dollar kasinstroom welke lokaal is ingedekt met een kasuitstroom op de US Dollar financiering (uitstaande financiering: US dollar 54,2 miljoen). Een verzwakking van de US dollar ten opzichte van de Braziliaanse real van 5% resulteert in een koerswinst van € 2,1 miljoen en vice versa waarbij is aangenomen dat de koersverhouding met de Euro niet wijzigt. Deze koersomrekeningsverschillen terzake worden verantwoord in de winst- en verliesrekening. De overige US dollarleningen dienen voornamelijk ter financiering van materiële vaste activa van proportioneel meegeconsolideerde strategische joint ventures.

Over 2011 zou de winst voor belasting, exclusief het effect op niet effectieve kasstroomafdekkingen, € 4,1 miljoen hoger (2010: € 2,6 miljoen hoger) zijn geweest indien sprake zou zijn van een toename van 5% van de hiervoor genoemde niet in Euro luidende belangrijkste functionele valuta's ten opzichte van de Euro. Hierbij wordt aangenomen dat alle andere variabelen, met name de rentetarieven, constant blijven. Het totaleffect op de koersomrekeningsreserve bedraagt circa € 36 miljoen (2010: circa € 26 miljoen).

Een verzwakking met 5% van de hiervoor genoemde niet in Euro luidende belangrijkste functionele valuta's ten opzichte van de Euro per jaareinde zou een vergelijkbaar maar tegengesteld effect hebben gehad, aangenomen dat alle andere variabelen constant blijven.

Renterisico

De verplichtingen van de Groep kennen zowel variabele als vaste rentevoeten. Het uitgangspunt bij het beheersen van renterisico's is dat de rentes met betrekking tot opgenomen langlopende leningen in beginsel voor de gehele looptijd worden gefixeerd. Dit wordt gerealiseerd door het opnemen van leningen met een vaste rente of door gebruik te maken van derivaten zoals renteswaps.

De effectieve rentevoet en looptijdprofielen van de leningen, deposito's en banktegoeden en contanten zijn als volgt:

	Effectieve rentevoet	Minder dan een jaar	1 - 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Per 31 december 2011					
Banktegoeden en contanten	0,46%	243.474	—	—	243.474
Kortlopende deposito's	0,39%	154.483	—	—	154.483
Hypothecaire leningen (euro)	4,28%	- 6.543	- 25.337	- 9.447	- 41.327
Hypothecaire leningen (US\$)	5,01%	- 42.237	- 48.622	- 35.373	- 126.232
Hypothecaire leningen (overig)	7,60%	- 3.280	- 13.404	- 14.234	- 30.918
Overige rentedragende leningen (euro)	3,95%	- 50.606	- 177.248	- 348.121	- 575.975
Overige rentedragende leningen (overig)	1,27%	- 9.906	- 7.652	- 258	- 17.816
Rekening-courantkredieten (euro)	4,00%	- 7.041	—	—	- 7.041
Rekening-courantkredieten (US\$)	3,30%	- 8.094	—	—	- 8.094
Rekening-courantkredieten (overig)	3,96%	- 229	—	—	- 229
		270.021	- 272.263	- 407.433	- 409.675

	Effectieve rentevoet	Minder dan een jaar	1 - 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Per 31 december 2010					
Banktegoeden en contanten	0,41%	200.018	—	—	200.018
Kortlopende deposito's	0,60%	157.726	—	—	157.726
Hypothecaire leningen (euro)	4,47%	- 8.167	- 29.459	- 18.522	- 56.148
Hypothecaire leningen (US\$)	4,80%	- 25.480	- 91.377	- 25.216	- 142.073
Hypothecaire leningen (overig)	8,30%	- 1.526	- 6.800	- 10.077	- 18.403
Overige rentedragende leningen (euro)	3,72%	- 66.071	- 170.944	- 333.969	- 570.984
Overige rentedragende leningen (overig)	1,87%	- 1.522	- 3.884	- 14.755	- 20.161
Rekening-courantkredieten (overig)	6,00%	- 1.475	—	—	- 1.475
		253.503	- 302.464	- 402.539	- 451.500

Kortlopende banktegoeden, deposito's en rekening-courantkredieten en de overige bankleningen zijn niet vastrentend.

Gevoeligheidsanalyse

De beheersing van renterisico heeft ten doel het effect van korte termijn renteschommelingen op de groepsresultaten te beperken. Op de lange termijn echter zullen blijvende wijzigingen in rentepercentages van invloed zijn op het resultaat.

Op de verslagdatum zag het renteprofiel van de rentedragende financiële instrumenten van de Groep, rekening houdend met de aan deze instrumenten gekoppelde effectieve afdekkingsinstrumenten, er als volgt uit:

	2011	2010
Instrumenten met een vaste rente		
Financiële activa	209.862	88.343
Financiële passiva	- 651.253	- 661.778
	- 441.391	- 573.435
Instrumenten met een variabele rente		
Financiële activa	267.517	269.401
Financiële passiva	- 156.371	- 147.466
	111.146	121.935

Door een daling van 100 basispunten in de rentestanden per 31 december 2011 zou het groepsresultaat voor belastingen met € 1,1 miljoen (2010: € 1,2 miljoen) zijn afgenomen. Aangenomen wordt dat alle andere variabelen, met name de valutakoersen, constant blijven.

Prijrisico's

Met risico's ten aanzien van prijsontwikkelingen aan de inkoopzijde, zoals lonen, materiaalkosten, kosten van onderaannemers, brandstoffen en dergelijke, die in het algemeen voor rekening van de Groep zijn, wordt rekening gehouden bij het opstellen van de kostprijscalculaties en offertes. Daar waar mogelijk worden, vooral bij projecten met een lange uitvoeringsduur, met opdrachtgevers prijsindexeringsclausules overeengekomen.

Met betrekking tot brandstofprijrisico's heeft de Raad van Bestuur een beleid ter beheersing van brandstofprijrisico's vastgesteld waarin uiteengezet wordt welke instrumenten ter beheersing van het brandstofprijrisico's zijn toegestaan. Deze instrumenten omvatten: levering van brandstof door de opdrachtgever, prijsindexeringsclausules, vaste-prijs leveringscontracten en afgeleide financiële instrumenten (termijncontracten, futures en swaps).

27.2 IN DE BALANS OPGENOMEN FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN REËLE WAARDE

Onder de activa en passiva verantwoorde financiële instrumenten zijn onder meer financiële vaste activa, liquide middelen, vorderingen en kort- en langlopende schulden. De afgeleide financiële instrumenten betreffen voornamelijk door middel van valutatermijncontracten afgedekte toekomstige kasstromen waarop "hedge accounting" wordt toegepast. Daarnaast lopen er een aantal renteswaps. Deze zijn verantwoord onder de post Afgeleide financiële instrumenten.

De reële waarde van de meeste financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde met uitzondering van, lang- en kortlopende, leningen en overige schulden met een vaste rente. De reële waarde van deze schulden is € 15,0 miljoen hoger dan de boekwaarde (2010: € 7,7 miljoen)

Hiërarchie reële waarde

Conform IFRS 7 wordt voor de bepaling van de reële waarde van de opgenomen financiële instrumenten een aantal waarderingsniveaus gedefinieerd:

- Niveau 1: genoteerde marktprijzen (niet gecorrigeerd) in actieve markten voor identieke activa of verplichtingen.
- Niveau 2: input die geen onder niveau 1 vallende genoteerde marktprijs betreft en die waarneembaar is voor het actief of de verplichting, hetzij rechtstreeks (in de vorm van een prijs) hetzij indirect (dat wil zeggen, afgeleid van een prijs).
- Niveau 3: input voor het actief dat of de verplichting die niet op waarneembare marktgegevens is gebaseerd (niet-waarneembare input).

De groep heeft de reële waarde van de financiële instrumenten, de enige voor deze bepaling kwalificerende categorie, bepaald op basis van niveau 2 (2010: niveau 2).

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten is ontleend aan de termijntkoersen op afwikkelingsdatum, per einde van het boekjaar (niet gecorrigeerde marktprijzen in actieve markten voor identieke

activa of verplichtingen). De reële waarde van de overige financiële instrumenten is gebaseerd op de actuele rente op balansdatum rekening houdende met de looptijd en condities. De effectieve renten wijken niet materieel af van de huidige markrenten. De reële waarde van niet-rentedragende financiële instrumenten met een looptijd korter dan een jaar is gelijk gesteld aan de boekwaarde.

Afgeleide financiële instrumenten

De samenstelling van de uitstaande afgeleide financiële instrumenten op balansdatum is onderstaand weergegeven.

2011	BINNEN ÉÉN JAAR	MEER DAN ÉÉN JAAR	TOTAAL
USD verkopen op termijn (in US\$)	338.798	18.871	357.669
USD aankopen op termijn (in US\$)	70.389	—	70.389
Overige valuta verkopen op termijn (gemiddelde contractkoers in euro)	81.355	10.818	92.173
Overige valuta aankopen op termijn (gemiddelde contractkoers in euro)	53.668	—	53.668
Fuel hedges (in US\$)	- 66	- 115	- 181
Interest Rate Swaps (in US\$)	- 763	- 1.893	- 2.656
Interest Rate Swaps (in EUR)	1.788	- 5.311	- 3.523

2010	BINNEN ÉÉN JAAR	MEER DAN ÉÉN JAAR	TOTAAL
USD verkopen op termijn (in US\$)	223.418	30.069	253.487
USD aankopen op termijn (in US\$)	43.136	2.450	45.586
Overige valuta verkopen op termijn (gemiddelde contractkoers in euro)	217.278	32.985	250.263
Overige valuta aankopen op termijn (gemiddelde contractkoers in euro)	87.232	10.415	97.647
Fuel hedges (in US\$)	- 2.690	—	- 2.690
Overige financiële instrumenten (in US\$)	- 58	- 18	- 76
Interest Rate Swaps (in US\$)	- 1.441	- 4.550	- 5.991
Interest Rate Swaps (in EUR)	- 334	- 17.020	- 17.354

De resterende looptijden van deze afgeleide financiële instrumenten hebben een directe relatie met de resterende looptijd van de betreffende onderliggende contracten in de orderportefeuille.

De kasstromen uit valuta aan- en verkopen op termijn kunnen op basis van afwijkingen met de onderliggende kasstromen op afwikkeldatum worden doorgerold.

De resultaten op effectieve kasstroomafdekkingen zijn als volgt in het groepsvermogen verwerkt:

	2011	2010
Stand afdekkingsreserve per 1 januari	- 2.354	8.262
In het groepsvermogen opgenomen mutatie reële waarde effectieve kasstroomafdekkingen	2.937	- 4.380
Overgebracht naar de winst- en verliesrekening	3.137	- 7.174
Totaal direct verwerkt in het groepsvermogen	6.074	- 11.554
Belastingen	- 921	938
Direct ten laste van de afdekkingsreserve (na belastingen)	5.153	- 10.616
Stand afdekkingsreserve per 31 december	2.799	- 2.354

De resultaten op niet-effectieve kasstroomafdekkingen zijn verantwoord in de grondstoffen, materialen en diensten en bedragen over 2011 € 0,9 miljoen negatief (2010: € 6,2 miljoen negatief).

27.3 KAPITAALBEHEER

Het beleid van de Raad van Bestuur is gericht op de handhaving van een sterke vermogenspositie waarmee het vertrouwen van opdrachtgevers, beleggers, crediteuren en de markten kan worden behouden en de toekomstige ontwikkeling van de bedrijfsactiviteiten kan worden gestimuleerd. De Raad van Bestuur bewaakt het rendement op het eigen vermogen, dat door de Groep wordt gedefinieerd als het nettogroepsresultaat gedeeld door het eigen vermogen, exclusief minderheidsbelangen. De Raad van Bestuur bewaakt tevens het niveau van het aan gewone aandeelhouders uit te keren dividend. Voor het dividendbeleid wordt verwezen naar Aandeelhoudersinformatie in het Jaarverslag.

De Raad van Bestuur streeft naar een evenwicht tussen een hoger rendement dat mogelijk zou zijn met een hoger niveau aan vreemd vermogen enerzijds en de voordelen van een solide vermogenspositie anderzijds. Het doel van de Groep is een langetermijnrentabiliteit van het eigen vermogen van tenminste 12%; in 2011 bedroeg deze rentabiliteit 15,4% (2010: 21,7%).

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. beschikt niet over een vastomlijnde regeling voor de inkoop van eigen aandelen. Er zijn het afgelopen jaar geen wijzigingen aangebracht in de kapitaalbeheerbenadering van de Groep. De vennootschap noch haar dochterondernemingen zijn onderworpen aan van buitenaf opgelegde kapitaalvereisten.

De verhouding tussen vreemd vermogen (€ 2.926 miljoen; 2010: € 2.716 miljoen) en groepsvermogen (€ 1.747 miljoen; 2010: € 1.599 miljoen) aan het einde van de verslagperiode bedraagt 1,67 (2010: 1,70).

27.4 OVERIGE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De Stichting Continuïteit KBW (hierna te noemen de Stichting) heeft ter uitvoering van het besluit van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders d.d. 9 mei 2001 het recht verkregen tot het nemen van cumulatief beschermingspreferente aandelen in Koninklijke Boskalis Westminster N.V. voor een nominaal bedrag dat gelijk is aan het nominale bedrag van de ten tijde van plaatsing van bedoelde aandelen uitstaande gewone aandelen. Dit optierecht kwalificeert als een afgeleide financiële verplichting, met de volgende belangrijke condities. Plaatsing bij de Stichting geschiedt a pari tegen een 25%-storting in contanten, restant volstorting geschiedt na opraging in overleg met Koninklijke Boskalis Westminster N.V. door de Stichting. Na plaatsing is Koninklijke Boskalis Westminster N.V. verplicht de aandelen op verzoek van de Stichting te kopen of in te trekken. Het preferente dividendrecht bedraagt Euribor met een opslag van maximaal 4%. Het rente- en kredietrisico is beperkt. De reële waarde van het optierecht bedraagt nihil.

28. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Operationele lease verplichtingen

De operationele leaseverplichtingen betreffen in hoofdzaak de operationele lease van een sleephopper-zuiger (ultimo 2010), auto's en kantoorgebouwen. Met additionele clausules, zoals indexatie, wordt geen rekening gehouden zolang deze niet onvoorwaardelijk zijn. Niet-opzegbare operationele leaseovereenkomsten zijn opgenomen tegen nominale bedragen en hebben het volgende looptijdprofiel:

	2011	2010
Binnen één jaar	27.152	22.563
Tussen één en vijf jaar	32.592	33.663
Meer dan vijf jaar	5.741	7.068
	65.485	63.294

Garanties

De garantieverplichtingen ultimo 2011 belopen € 960 miljoen (2010: € 812 miljoen) en kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2011	2010
Afgegeven garanties betrekking hebbend op:		
Geassocieerde deelnemingen	10.000	8.000
Aannemingscombinaties en eigen werken	948.000	804.000
Lease- en overige financieringsverplichtingen	2.000	—
	960.000	812.000

Voor bovengenoemde garanties ultimo 2011 zijn tot een bedrag van circa € 958 miljoen contragaranties verstrekt aan financiële instellingen (2010: circa € 804 miljoen). Binnen de Groep hebben negentien belangrijke vennootschappen zich hoofdelijk aansprakelijk gesteld met betrekking tot krediet- en garantie-faciliteiten verstrekt aan diverse dochterondernemingen. Ten aanzien van deze faciliteiten is overeengekomen dat het verstrekken van verdere zekerheden op thans aanwezige materiële vaste activa is gelimiteerd. Dochterondernemingen zijn mede hoofdelijk aansprakelijk voor de niet in de consolidatie opgenomen schulden van door hen aangegane projectgedreven aannemingscombinaties, die in totaal € 150 miljoen (2010: € 189 miljoen) bedragen. Daarnaast zijn zij mede hoofdelijk aansprakelijk voor

leveringsverplichtingen uit hoofde van contracten met derden in projectgedreven aannemingscombinaties. Voorts bestaan nog zekere regresverplichtingen jegens bij de financiering van projecten betrokken instellingen en inzetgaranties met betrekking tot materieel. Voor zover noodzakelijk geacht zijn hiervoor voorzieningen getroffen.

Aangegane investeringsverplichtingen

Ultimo 2011 zijn er investeringsverplichtingen ter hoogte van € 193 miljoen (ultimo 2010: € 93 miljoen).

Overige

Er lopen enige gerechtelijke procedures en onderzoeken jegens (onderdelen van) Koninklijke Boskalis Westminster N.V. Voor zover noodzakelijk geacht en een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van eventuele uitgaande toekomstige kasstromen zijn hiervoor voorzieningen getroffen.

Nederlandse vennootschappen maken deel uit van een Nederlandse fiscale eenheid van Koninklijke Boskalis Westminster. Op grond daarvan zijn de vennootschappen aansprakelijk voor belastingschulden van de fiscale eenheid als geheel.

29. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Winstbestemmingsvoorstel 2011

Aan de reserve ingehouden winsten zal € 126,0 miljoen worden toegevoegd.

Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal worden voorgesteld het restant, een bedrag van € 128,3 miljoen, te bestemmen voor uitkering van een dividend van € 1,24 per gewoon aandeel. Het dividend zal worden uitgekeerd in gewone aandelen ten laste van de belastingvrije agioreserve of de overige reserves, tenzij een aandeelhouder aangeeft een uitkering in contanten te willen ontvangen.

30. VERBONDEN PARTIJEN

30.1 IDENTITEIT VAN VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partijen van de Groep zijn te onderscheiden: dochterondernemingen, joint ventures, geassocieerde deelnemingen (zie toelichting 16), aandeelhouders met invloed van betekenis, pensioenfondsen welke in overeenstemming met IAS 19 worden geclassificeerd als gedekte toegezegd-pensioenregelingen en leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur.

DOCHTERONDERNEMINGEN

Hierna volgen de belangrijkste actieve dochterondernemingen.

VENNOOTSCHAP	PLAATS VAN VESTIGING	LAND VAN VESTIGING	2011	2010
Baggermaatschappij Boskalis B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Baggermaatschappij Holland B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Finance B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Holding B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis International B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Maritime Investments B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Offshore B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Westminster Dredging B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Westminster International B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Westminster Shipping B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Zinkcon B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
BW Marine B.V.	Papendrecht	Nederland	100%	100%
BW Soco B.V.	Sliedrecht	Nederland	100%	100%
Hydronic B.V.	Sliedrecht	Nederland	100%	100%
Boskalis Dolman B.V.	Dordrecht	Nederland	100%	100%
A.H. Breijts & Zonen B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
Boskalis B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
Rotterdam Tug B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
SMIT Harbour Towage Rotterdam B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
SMIT Heavy Lift Europe B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
Smit Internationale Beheer B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
Smit Internationale N.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
Smit Internationale Overseas B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
SMIT Marine Projects B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
Smit Nederland B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%

VENNOOTSCHAP	PLAATS VAN VESTIGING	LAND VAN VESTIGING	2011	2010
SMIT Salvage B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
SMIT Subsea Europe B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
SMIT Transport Europe B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
Smit Vessel Management Services B.V.	Rotterdam	Nederland	100%	100%
Cofra B.V.	Amsterdam	Nederland	100%	100%
Aannemingsmaatschappij Markus B.V.	Halfweg	Nederland	100%	100%
MNO Vervat - International B.V.	Nieuw Vennep	Nederland	100%	—
MNO Vervat B.V.	Nieuw Vennep	Nederland	100%	—
URS Nederland B.V.	Terneuzen	Nederland	100%	100%
J. van Vliet B.V.	Wormerveer	Nederland	100%	100%
SMIT Transport Belgium N.V.	Antwerpen	België	100%	100%
Unie van Redding- en Sleepdienst België N.V.	Antwerpen	België	100%	100%
Unie van Redding- en Sleepdienst N.V.	Antwerpen	België	100%	100%
Dredging & Contracting Belgium N.V.	Overijse	België	100%	100%
Heinrich Hirdes GmbH	Hamburg	Duitsland	100%	100%
Heinrich Hirdes Kampfmittelräumung GmbH	Duisburg	Duitsland	100%	100%
Rock Fall Company Ltd	Ayrshire	Verenigd Koninkrijk	100%	100%
Boskalis Westminster Ltd	Fareham	Verenigd Koninkrijk	100%	100%
Cofra Ltd	Fareham	Verenigd Koninkrijk	100%	—
Westminster Dredging (Overseas) Ltd	Fareham	Verenigd Koninkrijk	100%	100%
Westminster Dredging Company Ltd	Fareham	Verenigd Koninkrijk	100%	100%
Westminster Gravels Ltd	Fareham	Verenigd Koninkrijk	100%	100%
Smit Subsea Africa Ltd.	Isle of Man	Verenigd Koninkrijk	100%	100%
Smit Harbour Towage (U.K.) Ltd.	Londen	Verenigd Koninkrijk	100%	100%
Irish Dredging Company Ltd.	Cork	Ierland	100%	100%
Atlantique Dragage SARL	Nanterre	Frankrijk	100%	100%
Sociedad Española de Dragados SA	Madrid	Spanje	100%	100%
Dragapor Dragagens de Portugal SA	Alcochete	Portugal	100%	100%
Boskalis Italia S.r.l.	Rome	Italië	100%	100%
Terramare Oy	Helsinki	Finland	100%	100%
Boskalis Offshore A/S	Randaberg	Noorwegen	100%	100%
Boskalis Sweden AB	Gothenburg	Zweden	100%	100%
Boskalis Polska Sp. z O.O.	Szczecin	Polen	100%	100%
Terramare Eesti Osaühing	Tallinn	Estland	100%	100%
UAB Boskalis Baltic	Klaipeda	Litouwen	100%	100%
OOO Bolmorstroy	Sint Petersburg	Rusland	100%	100%
Boskalis Westminster Dredging and Contracting Ltd	Nicosia	Cyprus	100%	100%
Boskalis Westminster Dredging Ltd	Nicosia	Cyprus	100%	100%
Boskalis Westminster Middle East Ltd	Nicosia	Cyprus	100%	100%
BW Marine (Cyprus) Ltd	Nicosia	Cyprus	100%	100%
Boskalis do Brasil Dragagem e Serviços Marítimos Ltda	Rio de Janeiro	Brazilië	100%	100%
Rebras Rebocadores do Brasil S.A.	Rio de Janeiro	Brazilië	100%	50%
Boskalis Canada Dredging & Marine Service Ltd.	Vancouver	Canada	100%	100%
Smit Marine Canada Inc.	Whitehorse	Canada	100%	100%
Stuyvesant Dredging Co.	Metairie	Verenigde Staten van Amerika	100%	100%
Stuyvesant Projects Realization Inc.	Metairie	Verenigde Staten van Amerika	100%	100%
Boskalis Westminster Inc.	Wilmington	Verenigde Staten van Amerika	100%	100%
Stuyvesant Environmental Contracting LLC	Wilmington	Verenigde Staten van Amerika	100%	100%
Dragamex S.A. de CV	Coatzacoalcos	Mexico	100%	100%
Boskalis Panama S.A.	Ancon	Panama	100%	100%
Smit Harbour Towage (Panama), Inc.	Panama City	Panama	100%	100%
Smit Caribbean Ltd.	Dominica	Dominica	100%	100%
Boskalis Westminster St. Lucia Ltd	Castries	St. Lucia	100%	100%
Boskalis Guyana Inc.	Georgetown	Guyana	100%	100%
Riovia S.A.	Montevideo	Uruguay	100%	100%
Boskalis International Uruguay S.A.	Montevideo	Uruguay	100%	100%
Dravensa C.A.	Caracas	Venezuela	100%	100%
BKI Egypt for Marine Contracting S.A.E.	Cairo	Egypte	49%	49%
Nigerian Westminster Dredging and Marine Ltd	Lagos	Nigeria	60%	60%
Adreco - Serviços de Dragagem Ltda	Luanda	Angola	49%	49%
BKI Gabon S.A.	Libreville	Gabon	100%	100%
Smit Amandla Marine (Pty) Ltd.	Kaapstad	Zuid Afrika	70%	70%
Smit Marine South Africa (Pty) Ltd.	Kaapstad	Zuid Afrika	100%	100%
Boskalis Westminster (Oman) LLC	Seeb	Oman	49%	49%
Boskalis Westminster Al Rushaid Co Ltd	Dhahran	Saoedi-Arabië	49%	49%
SMIT Subsea Middle East L.L.C.	Dubai	Verenigde Arabische Emiraten	49%	49%
Boskalis Australia Pty Ltd	Chatswood	Australië	100%	100%

VENNOOTSCHAP	PLAATS VAN VESTIGING	LAND VAN VESTIGING	2011	2010
Smit Marine Australia Pty Ltd	Sydney	Australië	100%	100%
Boskalis International (S.) Pte Ltd	Singapore	Singapore	100%	100%
Zinkcon Marine Singapore Pte Ltd	Singapore	Singapore	100%	100%
Koon Zinkcon Pte Ltd	Singapore	Singapore	50%	50%
Smit Shipping Singapore Private Ltd.	Singapore	Singapore	100%	100%
Smit Singapore Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	100%	100%
Smit Holding Singapore Private Ltd.	Singapore	Singapore	100%	100%
Smit Tak Heavy Lift (S) Pte. Ltd.	Singapore	Singapore	100%	100%
P.T. Boskalis International Indonesia	Jakarta	Indonesië	100%	100%
Boskalis International (M) Sdn Bhd	Kuala Lumpur	Malysië	30%	30%
Boskalis Dredging India Pvt Ltd.	Mumbai	India	100%	100%
Beijing Boskalis Dredging Technology co Ltd.	Beijing	China	100%	100%
Boskalis Taiwan Ltd	Taipei	Taiwan	100%	100%
Smit Taiwan Investments Holding Co. Ltd.	Taipei	Taiwan	100%	100%

JOINT VENTURES

Hierna volgen de belangrijkste actieve joint ventures.

Strategische allianties:

ENTITEIT	LAND VAN VESTIGING	2011	2010
Archirodon Group N.V.	Nederland	40%	40%
Deeprock CV	Nederland	50%	50%
Overseas Contracting & Chartering Services B.V.	Nederland	50%	50%
Rock Braz B.V.	Nederland	50%	50%
Adriatic Towage S.r.l.	Italië	50%	50%
Lamnalco Ltd	Sharjah, Verenigde Arabische Emiraten	50%	50%
Ocean Marine Egypt S.A.E	Egypte	50%	50%
Asian Lift Pte. Ltd.	Singapore	50%	50%
Keppel Smit Towage Pte. Ltd.	Singapore	49%	49%
Maju Maritime Pte. Ltd.	Singapore	49%	49%
Donjon-SMIT LLC	Verenigde Staten van Amerika	50%	50%

Projectgedreven aannemingscombinaties:

ENTITEIT	LAND VAN VESTIGING	2011	2010
Combinatie Haarijnse Plas	Nederland	25%	25%
Combinatie Bowegro vof	Nederland	50%	50%
Consortium N11	Nederland	17%	17%
Bouwcombinatie Hollandse Meren	Nederland	9%	9%
Bouwcombinatie Brabant Noord	Nederland	9%	9%
Combinatie HSL 1 Grond & Wegen	Nederland	20%	20%
Combinatie HSL 5 Noord Grond & Wegen	Nederland	15%	15%
Combinatie Smink BKD vof	Nederland	50%	50%
Combinatie BVNN Boskalis Dolman vof	Nederland	50%	50%
Oosterhof Holman Boskalis	Nederland	50%	50%
N201 Aalsmeer - Uithoorn	Nederland	15%	15%
Projectorganisatie Uitbreiding Maasvlakte (PUMA) vof	Nederland	50%	50%
Combinatie Grond & Wegen N201	Nederland	50%	50%
Combinatie KWS - Markus	Nederland	50%	50%
Bouwcombinatie Volgermeer	Nederland	50%	50%
Combinatie A2 HoMa	Nederland	38%	38%
Combinatie de Keent	Nederland	50%	50%
Stemat/Boskalis vof	Nederland	50%	50%
Combinatie KWS/Boskalis Westrandweg GWW	Nederland	50%	50%
Combinatie Westpoort vof	Nederland	15%	15%
Vinkeveen-Haarijn	Nederland	25%	25%
Combinatie Opperduit	Nederland	33%	33%
Trajectum Novum Grond & Wegen	Nederland	33%	33%
Combinatie Trajectum Novum vof	Nederland	13%	13%
Markus - Transverko	Nederland	50%	50%
Combinatie Van Kessel - Boskalis Gouwe Park	Nederland	50%	50%
Combinatie KWS Infra - Boskalis N23	Nederland	30%	30%
CV Projectbureau Grensmaas	Nederland	17%	17%

ENTITEIT	LAND VAN VESTIGING	2011	2010
Infrateam N50 Ramspol	Nederland	18%	18%
A4all	Nederland	10%	—
Combinatie Amschberg	Nederland	33%	—
Boskalis Offshore AS - Tideway vof	Nederland	50%	50%
Joint Venture Boskalis - Jac. Rijk	Nederland	50%	50%
Boskalis Offshore/Rohde Nielsen vof	Nederland	50%	50%
Tideway - Boskalis Offshore L9 vof	Nederland	50%	50%
Lago Wirense CV	Nederland	50%	50%
Boskalis International - Dredging International CV	Nederland	50%	50%
BOFF-TID NL vof	Nederland	50%	50%
Vof BKO-TID	Nederland	50%	50%
Offshorebasis Cuxhaven LP8	Duitsland	50%	50%
Weserunterhaltungsbaggerung Bremerhaven	Duitsland	50%	50%
Binnenhafenkaje Kiel	Duitsland	50%	50%
Swinoujście Breakwater	Polen	60%	60%
Britannia Satellites	Verenigd Koninkrijk	50%	50%
UTE Dragado Gijón	Spanje	50%	50%
OOO Mortechnika	Rusland	50%	50%
Jurong and Tuas Rock Contractors JV	Singapore	75%	75%
Penta-Ocean Koon DI Boskalis Ham JV (Jurong 4)	Singapore	17%	17%
Ras Laffan Port Expansion	Qatar	50%	50%
Khalifa Port Marine Consortium	Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten	43%	43%
Port Rashid	Dubai, Verenigde Arabische Emiraten	50%	50%
Boskalis International - DISC JV	Angola	50%	50%
Boskalis Jan de Nul Ltda	Angola	50%	50%
Boscampo	Kameroen	50%	50%
Bahia Blanca	Argentinië	50%	50%
Quequen	Argentinië	50%	50%

Geassocieerde deelnemingen

De belangrijkste actieve geassocieerde deelnemingen zijn opgenomen in toelichting 16.

Pensioenfondsen, welke in overeenstemming met IAS 19 worden geclassificeerd als gedekte toegezegd-pensioenregelingen

Voor informatie omtrent de pensioenfondsen, welke in overeenstemming met IAS 19 worden geclassificeerd als gedekte toegezegd-pensioenregelingen, wordt verwezen naar toelichting 24.1. Er is geen sprake van overige materiële transacties met deze pensioenfondsen.

Leden van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

Leidinggevende functionarissen die sleutelposities bekleden in de zin van verbonden partijen zijn alleen de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen.

30.2 TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Joint ventures

Begin oktober 2011 heeft Lamnalco, een joint venture waar de Groep voor 50% in participeert, een belangrijk deel van de terminalactiviteiten van SMIT verworven. De Groep heeft aan Lamnalco ter financiering van een deel van deze transactie een kapitaalstorting gedaan en een lening verstrekt. Verder verwijzen wij naar de toelichting 5.4. Gedurende de boekjaren 2011 en 2010 hebben verder geen andere materiële transacties met strategische allianties en joint ventures plaatsgevonden anders dan in gezamenlijke zeggenschap en overwegend in verhouding tot het percentage van deelname in de activiteiten in projectgebonden aannemingscombinaties. Transacties met projectgedreven aannemingscombinaties vinden vanwege de aard van de bedrijfsactiviteiten op grote schaal plaats. In joint venture overeenkomsten terzake wordt gelijkwaardigheid van de individuele partners bewerkstelligd door onder meer overeengekomen vergoedingen voor ingebracht personeel en materieel. De gezamenlijke dochtermaatschappijen van de Groep hebben ultimo 2011 vorderingen op en schulden aan projectgedreven aannemingscombinaties uitstaan ter hoogte van respectievelijk € 106 miljoen en € 286 miljoen (2010: respectievelijk € 106 miljoen en € 295 miljoen).

Het proportionele aandeel van de Groep in de activa, passiva, omzet en kosten van joint ventures is onderstaand weergegeven

	2011	2010
Vaste activa	565.633	437.534
Vlottende activa	463.064	482.329
Totaal activa	1.028.697	919.863
Langlopende schulden en voorzieningen	105.338	163.527
Kortlopende schulden en voorzieningen	509.281	414.758
Totaal schulden en voorzieningen	614.619	578.285
Vermogen	414.078	341.578
Omzet	908.691	988.641
Kosten	- 738.222	- 824.847
Nettowinst	170.469	163.794

Geassocieerde deelnemingen

Transacties met geassocieerde deelnemingen hebben geen materiële omvang anders dan toegelicht onder toelichting 16.

Transacties met leden van de Raad van Bestuur en leden van de Raad van Commissarissen

De vergoedingen aan de leden van de Raad van Bestuur en de leden van de Raad van Commissarissen van de vennootschap in 2011 en 2010 kunnen als volgt worden weergegeven:

	VASTE BELONINGEN EN VERGOEDINGEN	PENSIOEN- PREMIES	KORTE- EN LANGETERMIJN VARIABELE BELONINGEN	OVERIGE VERGOEDINGEN	TOTAAL	2010
Leden Raad van Bestuur						
dr. P.A.M. Berdowski	659	167	750	7	1.583	1.535
T.L. Baartmans	477	121	495	7	1.100	1.009
J.H. Kamps	477	121	535^{*)}	7	1.140	1.037
	1.613	409	1.780	21	3.823	3.581 ^{**)}
Leden Raad van Commissarissen						
J.M. Hessels (vanaf 17 augustus 2011)	20			1	21	—
H.J. Hazewinkel (vanaf 27 maart 2010)	41			2	43	28
H. Heemskerk (tot 22 maart 2011)	15			1	16	62
M.P. Kramer	39			2	41	41
M. Niggebrugge	44			2	46	46
M. van der Vorm (tot 12 mei 2011)	14			1	15	39
J. van Wiechen (vanaf 12 mei 2011)	26			2	28	—
C. van Woudenberg	42			2	44	43
	241			13	254	259
Totaal 2011	1.854	409	1.780	34	4.077	
Totaal 2010	1.651	300	1.860	29		3.840

^{*)} inclusief jubileumuitkering

^{**)} Het totaal van de vergoedingen aan Leden van de Raad van Bestuur inclusief gewezen bestuurders bedroeg € 4.244 duizend in 2010.

De variabele beloning die in 2011 is toegekend, is gerelateerd aan het behalen van bepaalde doelstellingen in het verslagjaar 2010 (kortetermijn variabele beloningen) en het behalen van bepaalde doelstellingen over de periode 2008- 2010 (langetermijn variabele beloningen).

Er zijn geen leningen of garanties afgegeven ten behoeve van bestuurders en commissarissen.

Langetermijnbeloningsregeling

De leden van de Raad van Bestuur nemen deel aan een lange termijn beloningsregeling (3 jaar) welke bestaat uit een deel dat is gekoppeld aan de koersontwikkeling van het gewone aandeel Boskalis en een deel dat afhankelijk is van de mate van de realisatie van een aantal doelstellingen zoals deze zijn bepaald door de Raad van Commissarissen en welke zijn afgeleid van de strategische agenda en in lijn met de doelstellingen van Boskalis voor de onderliggende perioden.

Per 31 december 2011 is een verplichting van € 2,1 miljoen (2010: € 1,9 miljoen) terzake de bovenstaande lange termijn beloningsregeling voor de perioden 2009/2011, 2010/2012 en 2011/2013 opgenomen onder de Overige schulden en overlopende passiva.

Meerjarenoverzicht variabele beloningen

Met betrekking tot jaren 2010 tot en met 2012 zijn aan de huidige leden van de Raad van Bestuur de volgende totale variabele beloningen toegekend:

	Jaar van uitbetaling		
	2012	2011	2010
dr. P.A.M. Berdowski	1.089	750	830
T.L. Baartmans	682	495	501
J.H. Kamps	682	495	529
Totaal	2.453	1.740	1.860

VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST- EN VERLIESREKENING

(in € 1.000)	Toelichting	2011	2010
Resultaat deelnemingen	[3]	254.254	310.517
Overige resultaten na winstbelastingen		—	—
Nettowinst		254.254	310.517

VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS VOOR WINSTBESTEMMING

(in € 1.000)	Toelichting	2011	2010
ACTIVA			
Vaste activa			
Deelnemingen in dochterondernemingen	[3]	1.728.694	1.556.166
		1.728.694	1.556.166
Vlottende activa			
Te vorderen winstbelastingen		—	907
Vorderingen op dochterondernemingen		3.225	7.954
Overige vorderingen		950	—
		4.175	8.861
TOTAAL ACTIVA		1.732.869	1.565.027
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal	[4]	82.777	80.779
Agioreserve	[4]	230.360	231.335
Wettelijke reserve deelnemingen	[5]	307.306	203.524
Afdekkingsreserve	[5]	2.799	- 2.354
Herwaarderingsreserve	[5]	21.150	3.834
Koersomrekeningsreserve	[5]	1.740	- 633
Actuariële reserve	[5]	- 102.820	- 53.568
Reserve ingehouden winsten	[5]	935.246	791.536
Onverdeelde winst	[6]	254.254	310.517
		1.732.812	1.564.970
Kortlopende schulden			
Crediteuren en overige schulden		57	57
		57	57
TOTAAL PASSIVA		1.732.869	1.565.027

VERMOGENSMUTATIE- OVERZICHT

(in € 1.000)	Toelichting	Balans per 1 januari 2011	Contant dividend	Dividend in aandelen	Toevoeging aan reserve ingehouden winsten	Mutatie wettelijke reserve	Totaal- resultaat	Balans per 31 december 2011
Geplaatst kapitaal	[4]	80.779		1.998				82.777
Agioreserve	[4]	231.335		- 975				230.360
		<u>312.114</u>		<u>1.023</u>				<u>313.137</u>
Wettelijke reserve deelnemingen	[5]	203.524			—	103.782	—	307.306
Afdekkingsreserve	[5]	- 2.354			—	—	5.153	2.799
Herwaarderingsreserve	[5]	3.834			—	17.316	—	21.150
Koersomrekeningsreserve	[5]	- 633			—	—	2.373	1.740
Actuariële reserve	[5]	- 53.568			—	—	- 49.252	- 102.820
Reserve ingehouden winsten	[5]	791.536			264.808	- 121.098	—	935.246
		<u>942.339</u>			<u>264.808</u>	<u>—</u>	<u>- 41.726</u>	<u>1.165.421</u>
Winstbestemming 2010		310.517	- 44.686	- 1.023	- 264.808		—	—
Nettowinst 2011			—	—	—		254.254	254.254
Onverdeelde winst	[6]	<u>310.517</u>	<u>- 44.686</u>	<u>- 1.023</u>	<u>- 264.808</u>		<u>254.254</u>	<u>254.254</u>
Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders		<u>1.564.970</u>	<u>- 44.686</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>212.528</u>	<u>1.732.812</u>

(in € 1.000)	Toelichting	Balans per 1 januari 2010	Contant dividend	Dividend in aandelen	Toevoeging aan reserve ingehouden winsten	Mutatie wettelijke reserve	Totaal- resultaat	Balans per 31 december 2010
Geplaatst kapitaal	[4]	78.921		1.858				80.779
Agioreserve	[4]	232.076		- 741				231.335
		<u>310.997</u>		<u>1.117</u>				<u>312.114</u>
Wettelijke reserve deelnemingen	[5]	132.725			—	70.799	—	203.524
Afdekkingsreserve	[5]	8.262			—	—	- 10.616	- 2.354
Herwaarderingsreserve	[5]	3.834			—	—	—	3.834
Koersomrekeningsreserve	[5]	- 37.542			—	—	36.909	- 633
Actuariële reserve	[5]	- 30.098			—	—	- 23.470	- 53.568
Reserve ingehouden winsten	[5]	679.737			182.598	- 70.799	—	791.536
		<u>756.918</u>			<u>182.598</u>	<u>—</u>	<u>2.823</u>	<u>942.339</u>
Winstbestemming 2009		227.852	- 44.137	- 1.117	- 182.598		—	—
Nettowinst 2010			—	—	—		310.517	310.517
Onverdeelde winst	[6]	<u>227.852</u>	<u>- 44.137</u>	<u>- 1.117</u>	<u>- 182.598</u>		<u>310.517</u>	<u>310.517</u>
Totaal eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders		<u>1.295.767</u>	<u>- 44.137</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>313.340</u>	<u>1.564.970</u>

TOELICHTING BIJ DE VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING

1. ALGEMEEN

De jaarrekening van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. ('de vennootschap') is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

2. BELANGRIJKSTE GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

2.1 GEHANTEERDE GRONDSLAGEN

Op grond van artikel 362 lid 8 Titel 9 Boek 2 BW is de vennootschappelijke jaarrekening opgemaakt op basis van de voor de geconsolideerde jaarrekening gehanteerde grondslagen, met uitzondering van de deelnemingen in dochterondernemingen. De geconsolideerde jaarrekening is op grond van artikel 362 lid 1 Titel 9 Boek 2 BW opgesteld op basis van de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie. De voor de geconsolideerde jaarrekening gehanteerde grondslagen zijn opgenomen in toelichting 3 van de geconsolideerde jaarrekening.

2.2 OPMAAK VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING

Alle bedragen in de cijferopstellingen in deze toelichting zijn in duizenden euro's, tenzij anders is vermeld. De vennootschappelijke balans is vóór winstbestemming opgesteld. De vennootschappelijke winst- en verliesrekening is beperkt op grond van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW.

2.3 DEELNEMINGEN IN DOCHTERONDERNEMINGEN

De deelnemingen in dochterondernemingen worden gewaardeerd volgens de 'equity'-methode, zoals deze is vermeld in de grondslagen voor financiële verslaggeving met betrekking tot geassocieerde deelnemingen in de geconsolideerde jaarrekening.

2.4 VORDERINGEN OP DOCHTERONDERNEMINGEN

Vorderingen op dochterondernemingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde; na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentevoet minus duurzame waardeverminderingen.

2.5 SCHULDEN AAN DOCHTERONDERNEMINGEN

Schulden op dochterondernemingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde; na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentevoet.

2.6 RESULTAAT DEELNEMINGEN

Het resultaat deelnemingen bestaat uit het aandeel dat de vennootschap heeft in de resultaten na winstbelastingen van deelnemingen in dochterondernemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de vennootschap en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

3. DEELNEMINGEN IN DOCHTERONDERNEMINGEN

Dit betreft de 100%-deelneming in Boskalis Westminster Dredging B.V., Papendrecht. Het verloop van de waarde van deze deelneming is als volgt:

	2011	2010
Balans per 1 januari	1.556.166	1.294.826
Ontvangen dividenden	- 40.000	- 52.000
Resultaat boekjaar	254.254	310.517
Directe vermogensmutatie deelneming	- 41.726	2.823
Balans per 31 december	1.728.694	1.556.166

Voor een overzicht van de belangrijkste directe en indirecte deelnemingen van de vennootschap wordt verwezen naar de toelichtingen 16 en 30.1 bij de geconsolideerde jaarrekening 2011.

4. GEPLAATST KAPITAAL EN AGIORESERVE

Het maatschappelijk kapitaal van € 240 miljoen is verdeeld in 150.000.000 gewone aandelen van elk nominaal € 0,80 per aandeel en 50.000.000 cumulatief beschermingspreferente aandelen van elk nominaal € 2,40 per aandeel.

Als gevolg van de uitkering van stockdividend is gedurende het boekjaar 2011 het geplaatst kapitaal uitgebreid met 2.497.479 gewone aandelen.

(in aantallen stukken)	2011	2010
Uitgegeven per 1 januari	100.974.263	98.651.289
Stockdividend	2.497.479	2.322.974
Dividendgerechtigd per 31 december	103.471.742	100.974.263

Per 31 december 2011 bestaat het geplaatste kapitaal uit 103.471.742 gewone aandelen van nominaal € 0,80 per aandeel, in totaal derhalve € 82,8 miljoen (ultimo 2010: € 80,8 miljoen).

Van het geplaatst kapitaal per 31 december 2011 zijn zes gewone aandelen in bezit van Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Aan de Stichting Continuïteit KBW is een, overigens niet uitgeoefend, optierecht toegekend tot het nemen van cumulatief beschermingspreferente aandelen in Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

De agioreserve bestaat uit het boven nominale waarde op aandelen gestort kapitaal. De agioreserve is volledig belastingvrij uitkeerbaar.

5. RESERVES

Met betrekking tot de verschillen tussen de kostprijs en de vermogenswaarde van zowel op proportionele basis geconsolideerde entiteiten als op basis van de 'equity'-methode gewaardeerde geassocieerde deelnemingen wordt vanwege het ontbreken van feitelijke beslissende zeggenschap een reserve deelnemingen aangehouden voor zover deze verschillen niet begrepen zijn in de cumulatieve koersomrekeningsverschillen op buitenlandse activiteiten. Deze wettelijke reserve voor niet-uitkeerbare winsten van deelnemingen bedroeg ultimo 2011 € 307,3 miljoen (2010: € 203,5 miljoen). De reserve deelnemingen wordt op individuele basis bepaald. Voor een toelichting op de overige in de balans opgenomen wettelijke reserves wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans (toelichting 22.5).

6. ONVERDEELDE WINST

Aan de reserve ingehouden winsten zal € 126,0 miljoen worden toegevoegd. Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal worden voorgesteld het restant, een bedrag van € 128,3 miljoen, te bestemmen voor uitkering van een dividend van € 1,24 per gewoon aandeel.

Het dividend zal worden uitgekeerd in gewone aandelen ten laste van de belastingvrije agioreserve of de overige reserves, tenzij een aandeelhouder aangeeft een uitkering in contanten te willen ontvangen.

7. FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Algemeen

De Groep is uit hoofde van het gebruik van financiële instrumenten blootgesteld aan kredietrisico, liquiditeitsrisico en marktrisico. In de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening wordt informatie gegeven over de blootstelling van de Groep aan elk van de hierboven genoemde risico's, de doelstellingen, grondslagen en procedures van de Groep voor het beheeren en meten van deze risico's alsmede het kapitaalbeheer van de Groep. Deze risico's, doelstellingen, grondslagen en procedures voor het beheeren en meten van deze risico's alsmede het kapitaalbeheer zijn van overeenkomstige toepassing op de enkelvoudige jaarrekening van Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

8. BEZOLDIGINGEN VAN LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR EN LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en de leden van de Raad van Commissarissen is in de geconsolideerde jaarrekening toegelicht onder transacties met verbonden partijen (toelichting 30.2).

9. HONORARIA ACCOUNTANTS

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW:

	2011	2010
Onderzoek van de jaarrekening	816	980
Andere controleopdrachten	92	132
	908	1.112

Het totaal aan honoraria accountants, inclusief andere dan KPMG Accountants N.V., terzake de controle van de jaarrekening bedraagt € 1,6 miljoen (2010: € 1,4 miljoen).

10. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Koninklijke Boskalis Westminster N.V. staat aan het hoofd van een fiscale eenheid. Op grond daarvan is de vennootschap aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid als geheel.

De vennootschap heeft overeenkomsten afgesloten met derden, waaronder banken en pensioenfondsen. Deze overeenkomsten zijn afgesloten ten behoeve van haar dochterondernemingen. Omdat de risico's en beloningen bij de dochterondernemingen liggen worden de lasten daar in rekening gebracht en de verplichtingen in de dochterondernemingen verantwoord. De vennootschap is juridisch medeverantwoordelijk om de verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomsten na te komen.

Door de vennootschap zijn garanties afgegeven ten behoeve van projectgedreven aannemingscombinaties en eigen werken van dochterondernemingen, die ultimo 2011 € 1 miljoen (2010: € 1 miljoen) bedroegen. Voorts bestaan nog zekere regresverplichtingen jegens bij financiering van projecten betrokken instellingen. Voor zover noodzakelijk geacht zijn hiervoor voorzieningen getroffen.

Er lopen enige gerechtelijke procedures en onderzoeken jegens (onderdelen van) Koninklijke Boskalis Westminster N.V. Voor zover noodzakelijk geacht zijn hiervoor voorzieningen getroffen.

Papendrecht / Sliedrecht, 14 maart 2012

Raad van Commissarissen
 mr. J.M. Hessels, voorzitter
 H.J. Hazewinkel RA
 mr. M.P. Kramer
 drs. M. Niggebrugge
 drs. J. van Wiechen
 mr. C. van Woudenberg

Raad van Bestuur
 dr. P.A.M. Berdowski, voorzitter
 ing. T.L. Baartmans
 drs. J.H. Kamps

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALINGEN OMTRENT RESULTAATBESTEMMING

ARTIKEL 28.

1. Uit de winst die in enig boekjaar is behaald, wordt allereerst, zo mogelijk, op de cumulatief beschermingspreferente aandelen uitgekeerd het hierna te noemen percentage van het verplicht op die aandelen, per de aanvang van het boekjaar waarover de uitkering geschiedt, gestorte bedrag. Het hiervoor bedoelde percentage is gelijk aan het gemiddelde van de Euribor-rente berekend voor leningen met een looptijd van één jaar – gewogen naar het aantal dagen waarvoor deze rente gold – gedurende het boekjaar waarover de uitkering geschiedt, verhoogd met maximaal vier procent punten; deze laatst bedoelde verhoging wordt telkens voor vijf jaar vastgesteld door de Raad van Bestuur onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen. Indien in het boekjaar waarover de hiervoor bedoelde uitkering plaatsvindt, het verplicht op de cumulatief beschermingspreferente aandelen gestorte bedrag is verlaagd of, ingevolge een besluit tot verdere storting, is verhoogd, zal de uitkering worden verlaagd respectievelijk, zo mogelijk, worden verhoogd met een bedrag gelijk aan het hiervoor bedoelde percentage van het bedrag van de verlaging respectievelijk verhoging, berekend vanaf het tijdstip van de verlaging respectievelijk vanaf het tijdstip waarop de verdere storting verplicht is geworden. Indien in de loop van enig boekjaar uitgifte van cumulatief beschermingspreferente aandelen heeft plaatsgevonden, zal voor dat jaar het dividend op die cumulatief beschermingspreferente aandelen naar rato tot de dag van uitgifte worden verminderd, waarbij een gedeelte van een maand voor een volle maand zal worden gerekend.
2. Indien en voorzover de winst niet voldoende is om de in lid 1 bedoelde uitkering volledig te doen, zal het tekort worden uitgekeerd ten laste van de reserves met inachtneming van de wettelijke bepalingen.
3. Indien in enig boekjaar de in lid 1 bedoelde winst niet toereikend is om de hiervoor in dit artikel bedoelde uitkeringen te doen, en voorts geen uitkering of slechts ten dele een uitkering uit de reserves, als bedoeld in lid 2, geschiedt, zodanig dat het tekort niet of niet volledig is uitgekeerd, vindt in de daarop volgende boekjaren het hiervoor in dit artikel bepaalde en het bepaalde in de volgende leden eerst toepassing nadat het tekort is ingehaald. Na de toepassing van de leden 1, 2 en 3 zal geen verdere uitkering geschieden op de cumulatief beschermingspreferente aandelen.
4. Van de resterende winst wordt jaarlijks een zodanig bedrag gereserveerd als de Raad van Bestuur onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen zal vaststellen. Hetgeen na reservering, als bedoeld in de vorige zin, van de winst overblijft, staat ter vrije beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en komt bij uitkering toe aan de houders van gewone aandelen, naar verhouding van hun bezit aan gewone aandelen.

ARTIKEL 29.

1. Dividenden worden betaalbaar gesteld dertig dagen na vaststelling daarvan of zoveel eerder als de Raad van Bestuur bepaalt.
2. Dividenden, welke vijf jaar, nadat zij betaalbaar zijn, niet in ontvangst zijn genomen, vervallen aan de vennootschap.
3. Indien de Raad van Bestuur onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen zulks bepaalt, wordt een interim-dividend uitgekeerd, met inachtneming van de preferentie van de cumulatief beschermingspreferente aandelen en het bepaalde in artikel 2:105 Burgerlijk Wetboek.
4. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders kan, mits op voorstel van de Raad van Bestuur, besluiten dat dividenden geheel of gedeeltelijk in de vorm van aandelen in de vennootschap of certificaten daarvan zullen worden uitgekeerd.
5. De vennootschap kan aan de aandeelhouders slechts uitkeringen doen, voorzover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het geplaatste kapitaal, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
6. Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd, voorzover de wet dat toestaat.

VOORSTEL WINSTBESTEMMING

Aan de reserve ingehouden winsten zal € 126,0 miljoen worden toegevoegd. Aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal worden voorgesteld het restant, een bedrag van € 128,3 miljoen, te bestemmen voor uitkering van een dividend van € 1,24 per gewoon aandeel.

Het dividend zal worden uitgekeerd in gewone aandelen ten laste van de belastingvrije agioreserve of de overige reserves, tenzij een aandeelhouder aangeeft een uitkering in contanten te willen ontvangen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de jaarrekening 2011 van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. te Sliedrecht, zoals opgenomen op pagina 61 tot en met 118, gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de vennootschappelijke jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2011, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, kasstroomoverzicht en mutatieoverzicht eigen vermogen over 2011 en de toelichting waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen. De vennootschappelijke jaarrekening bestaat uit de vennootschappelijke balans per 31 december 2011 en de vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

OORDEEL BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. per 31 december 2011 en van het resultaat en de kasstromen over 2011 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

OORDEEL BETREFFENDE DE VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING

Naar ons oordeel geeft de vennootschappelijke jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE BIJ OF KRACHTENS DE WET GESTELDE EISEN

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, zoals opgenomen op pagina 33 tot en met 57, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 14 maart 2012

KPMG Accountants N.V.
D.J. Randeraad RA

OVERIGE INFORMATIE

124 TIEN JAREN OVERZICHT

125 STICHTING CONTINUÏTEIT KBW

**126 TOEZICHT,
BESTUUR & MANAGEMENT**

130 JURIDISCHE STRUCTUUR

**131 MEDEDELINGEN IN HET KADER
VAN BESLUIT ARTIKEL 10 EU
OVERNAMERICHTLIJN**

133 BEGRIPPENLIJST

134 MATERIEELOVERZICHT

TIEN JAREN OVERZICHT ⁽¹⁾(14)

(in € 1 miljoen, tenzij anders vermeld)		2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Omzet		2.801	2.674	2.175	2.094	1.869	1.354	1.156	1.020	1.046	1.035
Orderportefeuille (nog te verrichten werk)	(3)	3.489	3.248	2.875	3.354	3.562	2.543	2.427	1.244	1.202	1.273
EBIT	(5)	354,1	401,9	249,3	339,1	245,5	150,3	82,3	47,5	69,6	99,6
EBITDA	(6)	590,5	621,5	444,9	454,6	348,1	236,8	162,5	136,5	148,9	166,2
Nettoresultaat		254,3	310,5	227,9	249,1	204,4	116,6	62,7	33,9	70,9	82,1
Nettogroepswinst	(7)	261,0	312,9	229,2	250,1	207,1	117,0	63,3	34,1	70,9	82,1
Afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen		236,4	219,6	195,7	115,4	102,5	86,6	80,2	89,0	79,3	66,6
Cashflow		497,4	532,5	424,8	365,6	309,6	203,6	143,5	123,1	150,2	148,7
Eigen vermogen	(3)	1.732,8	1.565,0	1.295,8	860,1	768,1	618,6	542,9	467,9	455,2	413,0
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen (x 1.000)	(8)	102.391	99.962	88.372	85.799	85.799	85.799	85.254	83.307	79.890	77.847
Aantal uitstaande aandelen (x 1.000)	(9)	103.472	100.974	98.651	85.799	85.799	85.799	85.799	84.522	81.768	77.910
Aantal medewerkers	(4)	13.935	13.832	10.514	10.201	8.577	8.151	7.029	7.033	3.186	3.285
Kengetallen (in procenten)											
Bedrijfsresultaat in % van de omzet		12,6	15,0	11,5	16,2	13,1	11,1	7,1	4,7	6,7	8,9
Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen	(10)	12,1	18,1	20,2	29,1	27,7	19,1	12,0	7,0	16,0	20,3
Rentabiliteit eigen vermogen	(11)	15,4	21,7	21,1	30,6	29,5	20,1	12,4	7,2	16,3	20,8
Solvabiliteit	(3) (12)	37,4	37,1	46,5	34,0	35,3	39,4	41,3	38,1	42,5	41,6
Gegevens per aandeel (bedragen x € 1,00)											
Winst	(8) (13)	2,48	3,11	2,58	2,90	2,38	1,36	0,74	0,41	0,89	1,05
Cashflow	(8)	4,86	5,30	4,81	4,26	3,61	2,37	1,68	1,48	1,88	1,91
Dividend		1,24	1,24	1,19	1,19	1,19	0,68	0,37	0,25	0,35	0,42
Laagste / hoogste koers (bedragen x € 1,00)											
(Certificaten van) gewone aandelen		20,67	23,16	13,25	15,30	21,06	14,67	8,58	6,02	5,50	5,93
		38,46	36,58	28,45	42,45	46,25	25,48	18,75	8,33	7,72	11,85

(1) Ontleend aan de desbetreffende jaarrekeningen. Met ingang van 2004 zijn de cijfers gebaseerd op EU-IFRS.

(2) Resultaten op onderhanden werken met ingang van 2003 op basis van verricht werk, 2002 op basis van opgeleverd werk.

(3) Per 31 december 2003 gecorrigeerd voor EU-IFRS

(4) Per 31 december 2004 gecorrigeerd voor EU-IFRS

(5) Bestaat uit het resultaat voor het aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen, interest en belastingen.

(6) Bestaat uit het resultaat voor het aandeel in resultaat van geassocieerde deelnemingen, interest, belastingen, afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

(7) Met ingang van 2004: Nettoresultaat + Nettoresultaat toerekenbaar aan Minderheidsbelangen

(8) Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen onder aftrek van de voorraad ingekochte eigen aandelen.

(9) Aantal uitstaande gewone aandelen onder aftrek van de voorraad ingekochte eigen aandelen per 31 december.

(10) Nettoresultaat + rentelasten langlopende leningen in % van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen (eigen vermogen + langlopende leningen).

(11) Nettoresultaat in % van het gemiddeld eigen vermogen.

(12) Groepsvermogen in % van balanstotaal (vaste activa + vlottende activa).

(13) Tot en met het boekjaar 2011 is het verwateringseffect vrijwel nihil.

(14) Op 21 mei 2007 splitste Koninklijke Boskalis Westminster N.V. het gewone aandeel Boskalis in de verhouding 3:1 (drie nieuwe aandelen voor één oud aandeel) om de verhandelbaarheid van het aandeel te vergroten. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de gegevens met betrekking tot het aantal aandelen en de gegevens per aandeel voor alle perioden omgerekend tot de situatie na splitsing van de gewone aandelen in 2007.

STICHTING CONTINUÏTEIT KBW

VERSLAG

De Stichting Continuïteit KBW heeft ter uitvoering van het besluit van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders d.d. 9 mei 2001 het recht verkregen tot het nemen van cumulatief beschermingspreferente aandelen in Koninklijke Boskalis Westminster N.V. voor een nominaal bedrag dat gelijk is aan het nominale bedrag van de ten tijde van plaatsing van bedoelde aandelen uitstaande gewone aandelen. De optie tot het plaatsen van de cumulatief beschermingspreferente aandelen is in de verslagperiode niet uitgeoefend.

Het Bestuur van de Stichting Continuïteit KBW bestaat uit drie leden:

ir. J.A. Dekker – voorzitter
drs. J.F. van Duyne
mr. P.N. Wakkie

ONAFHANKELIJKHEIDSVERKLARING

Het Bestuur van de Stichting Continuïteit KBW en de Raad van Bestuur van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. verklaren hiermede dat naar hun oordeel de Stichting Continuïteit KBW een van Koninklijke Boskalis Westminster N.V. onafhankelijke rechtspersoon is als bedoeld in artikel 5:71, eerste lid, onder c van de Wet op het financieel toezicht.

Papendrecht/Sliedrecht, 14 maart 2012
Koninklijke Boskalis Westminster N.V.
Raad van Bestuur

`s-Graveland, 14 maart 2012
Stichting Continuïteit KBW
Het Bestuur

TOEZICHT, BESTUUR EN MANAGEMENT

LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

DE HEER MR. J.M. HESSELS (1942), VOORZITTER

- datum van eerste benoeming 17 augustus 2011, lopende termijn tot 2015
- voormalig voorzitter Raad van Bestuur Koninklijke Vendex KBB N.V.
- voorzitter Board NYSE Euronext, Inc.
- lid Raad van Commissarissen Heineken N.V.
- lid Raad van Commissarissen S.C. Johnson & Son, Inc.
- voorzitter Centraal Plan Commissie

DE HEER H.J. HAZEWINKEL RA (1949), VICEVOORZITTER

- datum van eerste benoeming 27 maart 2010, lopende termijn tot 2014
- voormalig voorzitter Raad van Bestuur Koninklijke Volker Wessels Stevin N.V.
- voorzitter Raad van Commissarissen TKH Groep N.V., Heisterkamp Beheer II B.V. en Reggefiber B.V.
- lid Raad van Commissarissen Zeeman Groep B.V., Zorgpunt Holding B.V., SOWECO N.V. en Schiphol Group N.V.
- lid Raad van Toezicht Nederlands Symfonie Orkest
- lid Bestuur Stichting ING Aandelen
- lid Bestuur Stichting Slagheek

DE HEER MR. M.P. KRAMER (1950)

- datum van eerste benoeming 19 augustus 2009, lopende termijn tot 2012
- voormalig hoofddirecteur N.V. Nederlandse Gasunie
- Chief Executive Officer South Stream project
- voorzitter Bestuur Koninklijke Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland (KVGNI)

DE HEER DRS. M. NIGGEBRUGGE (1950)

- datum van eerste benoeming 30 augustus 2006, lopende termijn tot 2013
- voormalig lid Raad van Bestuur N.V. Nederlandse Spoorwegen
- lid Raad van Commissarissen SPF Beheer B.V.
- lid Raad van Toezicht Diaconessenhuis Utrecht

DE HEER DRS. J. VAN WIECHEN (1972)

- datum van eerste benoeming 12 mei 2011, lopende termijn tot 2015
- directeur HAL Investments B.V.
- non-executive Director Raad van Bestuur Dockwise Ltd.
- voorzitter Raad van Commissarissen N.V. Nationale Borgmaatschappij
- lid Raad van Commissarissen Atlas Services Group Holding B.V., Mercurius Groep B.V., FD Mediagroep B.V., InVesting B.V. en Orthopedie Investments Europe B.V.

DE HEER MR. C. VAN WOUDENBERG (1948)

- datum van eerste benoeming 9 mei 2007, lopende termijn tot 2015
- voormalig lid Executive Committee Air France-KLM
- lid Raad van Commissarissen Koninklijke Grolsch N.V., Mercurius Groep B.V., MN Services N.V. en Kamer van Koophandel Nederland
- lid Raad van Toezicht Het Gelders Orkest

Alle leden van de Raad van Commissarissen hebben de Nederlandse nationaliteit en bezitten geen aandelen Koninklijke Boskalis Westminster N.V. of hierop betrekking hebbende optierechten.

Secretaris: Mevrouw mr. F.E. Buijs (1969)

LEDEN VAN DE RAAD VAN BESTUUR

DE HEER DR. P.A.M. BERDOWSKI (1957), VOORZITTER

- voorzitter Raad van Bestuur sinds 2006
- lid Raad van Bestuur sinds 1997
- voorzitter Raad van Commissarissen Amega Holding B.V. en N.V. Holding Westland Infra
- lid Raad van Commissarissen Van Gansewinkel Groep B.V.

DE HEER ING. T.L. BAARTMANS (1960)

- lid Raad van Bestuur sinds 2007
- voorzitter Vereniging van Nederlandse Aannemers met Belangen in het Buitenland (NABU)
- lid Bestuur International Association of Dredging Companies (IADC) en Mutual Insurance Association (Munis)

DE HEER DRS. J.H. KAMPS (1959), CHIEF FINANCIAL OFFICER

- lid Raad van Bestuur sinds 2006
- lid Bestuur Stichting Fondsenbeheer Waterbouw en Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen Waterbouw
- voorzitter Bestuur Stichting Pensioenfondsen Boskalis

Alle leden van de Raad van Bestuur hebben de Nederlandse nationaliteit en bezitten geen aandelen Koninklijke Boskalis Westminster N.V. of hierop betrekking hebbende optierechten.

Secretaris: Mevrouw mr. F.E. Buijs (1969)

Van links naar rechts:
drs. J.H. Kamps,
dr. P.A.M. Berdowski
en ing. T.L. Baartmans

GROEPSDIRECTIE

dr. P.A.M. Berdowski
ing. T.L. Baartmans
drs. J.H. Kamps
ir. F.A. Verhoeven
ing. P. van der Linde

voorzitter Raad van Bestuur
 lid Raad van Bestuur, groepsdirecteur Internationaal
 lid Raad van Bestuur, Chief Financial Officer
 voorzitter Directie SMIT
 groepsdirecteur Thuismarkten Europa

CORPORATE STAF

IR & Corporate Communications	drs. M.L.D. Schuttevâer
Group Controlling	drs. J.O.B. Goslings RC
Fiscale Zaken	mr. R.J. Selij
Treasury & Verzekeringen	drs. F.A.J. Rousseau
Secretaris Raad van Bestuur	mr. F.E. Buijs
ICT	ir. M.J. Krijger
SHE-Q	ir. W. Haaijer
Strategy & Business Development	drs. T.R. Bennema

OPERATIONELE STAF

Personeel & Organisatie	J. den Hartog
Research & Development	dr. ir. A.C. Steenbrink
Bedrijfsbureau	ir. H. Postma
Centrale Technische Dienst	E.C. Holman
Rock Department	ir. J. de Reus
	ir. S.G. van Keulen

**BAGGEREN &
GRONDVERZET**

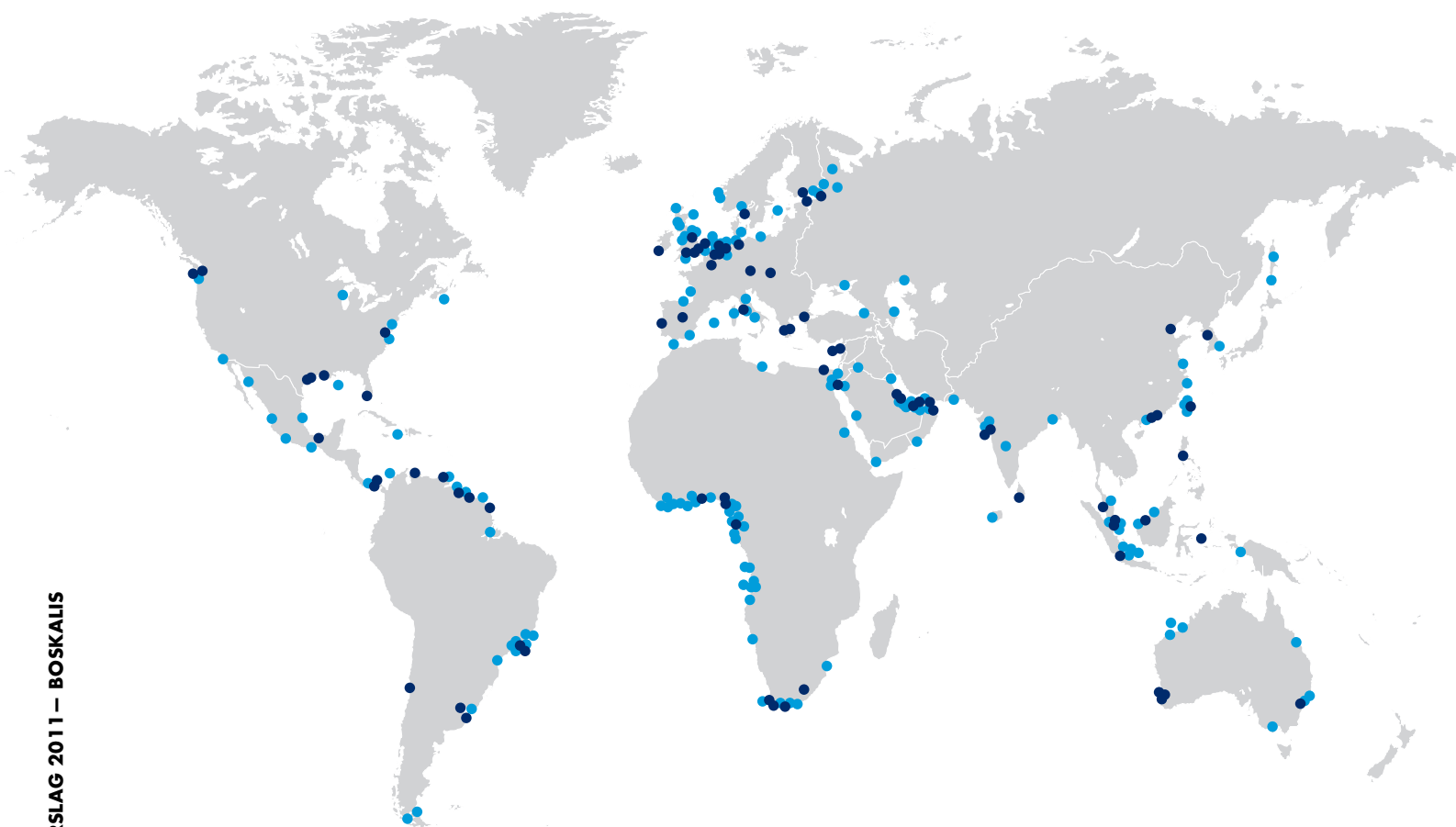
**HARBOUR
TOWAGE**

**SALVAGE,
TRANSPORT &
HEAVY LIFT**

**TERMINAL
DIENSTEN**

**MARITIEME
INFRASTRUCTUUR**

OVERIGE INFORMATIE

● Kantoren
 ● Projecten en locatiegeboden activiteiten

BAGGEREN & GRONDVERZET

INTERNATIONALE PROJECTENMARKT

Area Europa

ir. M. Siebinga, ir. J.M.L.D. Dieteren

Area Midden

P.G.R. Devinck, B. Fresel,
J.H. Wiersma, M. van der A

Area Midden-Oosten

ir. J. Boender, K.A. Vakanas

Area Oost

L. Slinger, P.M. de Jong, N.A. Haworth

Area West

P. Klip

THUISMARKTEN

Nederland

Boskalis B.V.:

ing. P. van der Knaap, ir. B.J.H. Pröpper

Verenigd Koninkrijk

Westminster Dredging Company Ltd:

H.H.A.G. Wevers, J. Verdoorn

Duitsland

Heinrich Hirdes GmbH:

H.G. Peistrup

Nordic (Finland en Zweden)

Terramare Oy en Boskalis Sweden AB:

J.K. Yletyinen, H. Lindström

Mexico

Dragamex S.A. de C.V.:

A. Landewee

Nigeria

Nigerian Westminster Dredging & Marine Ltd:

F.J. Buitenhuis

SPECIALISTISCHE NICHEDIENSTEN

Offshore-diensten

Boskalis Offshore B.V.:

ing. J.F.A. de Blaeij, ir. S.G.M. van Bemmelen

Milieu-activiteiten

Boskalis Dolman B.V.:

J.A. Dolman

Grondverbeteringstechnieken

Cofra B.V.:

J.K. van Eijk

Rotsfragmentatie onder water

Rock Fall Company Ltd:

C. Fergusson

DIRECTIE SMIT

ir. F.A. Verhoeven

voorzitter en directeur Salvage, Transport & Heavy Lift

ing. L.F.J. Kullberg

directeur Harbour Towage en Terminals

drs. H.J. Hilhorst RA

financieel directeur

HARBOUR TOWAGE

Noordwest-Europa

P. Vierstraete

ir. M.J. van den Akker (VK)

Amerika (Noord/Zuid)

ir. F.J. Tjallingii (Canada)

drs. P.J.G. van Stein (Brazilië)

W.M. van der Dussen (Panama)

Azië

M. Wong (Singapore)

P. Zhang (China)

V. Tsai (Taiwan)

B. Chew Chin Heng, J. Wong (Keppel SMIT Towage)

Australië

F.N.R. Rutgers

SALVAGE, TRANSPORT & HEAVY LIFT

SALVAGE

J. Halfweeg

D. Martin (VS)

D. Main (Zuid-Afrika)

mr. R.Th. Peek (Singapore)

TRANSPORT & HEAVY LIFT

Europa

M. Meeuwisse (Transport & Heavy Lift Europe)

ing W.B. Vogelaar (SMIT Marine Projects)

ing. S. Korte (SMIT Subsea)

Afrika

P. Maclons (SMIT Amandla Marine)

P.D. Murray (SMIT Transport)

J. Wengrowe (SMIT Subsea Africa)

M. Shilbaya (Ocean Marine Egypt)

Azië

J. Bruinsma (SMIT Transport Asia)

J. Chua Bee Hin (Asian Lift)

VAE

P. Cottrell (SMIT Subsea Middle East)

TERMINALDIENSTEN

Smit Lamnalco

D.M. Koornneef, R.F.P. van 't Hof, ir. M.A.A. de Jonge

ONDERNEMINGSRAAD

T.A. Scheurwater (voorzitter), C.C. Brijder,
W.G. Burger, C.A. van Dam, J.C. Elenbaas,
A.D. Groeneveld, A. Kastelein, A.M.W. Kruithof,
S. van der Land, B.A.J. Mes (vicevoorzitter),
F. Pronk, J.G. Roos, W.L. Stander, F.R. Timmer,
M. Treffers, D.A. van Uiter, M.F. van Wijk (secretaris),
P.E. den Otter-Bakker (ambtelijk secretaris)

JURIDISCHE STRUCTUUR

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Boskalis Westminster Dredging B.V.

Houdster- en dienstverlenende vennootschappen.

Een selectie van werkmaatschappijen en deelnemingen

Boskalis Holding B.V.

MNO Vervat B.V.

MNO Vervat – International B.V.

Baggermaatschappij Boskalis B.V.

Boskalis Dolman B.V.

Cofra B.V.

Hydronamic B.V.

Boskalis B.V.

Annemingsmaatschappij Markus B.V.

A.H. Breijjs & Zonen B.V.

J. van Vliet B.V.

Boskalis Westminster International B.V.

Heinrich Hirdes GmbH

Heinrich Hirdes Kampfmittelräumung GmbH

Atlantique Dragage SARL

OOO Bolmorstroy

OOO Mortekhnika (50%)

UAB Boskalis Baltic

BKW Dredging & Contracting Ltd.

Sociedad Española de Dragados S.A.

Boskalis Dredging India Pvt Ltd.

Boskalis Polska Sp. z O.O.

Boskalis Italia S.r.l.

Dragapor Dragagens de Portugal S.A.

Boskalis Sweden AB

Terramare Oy

Terramare Eesti Osühing

Boskalis Westminster (Oman) LLC (49%)

Nigerian Westminster Dredging & Marine Ltd. (60%)

Boskalis Westminster Ltd.

Westminster Dredging Company Ltd.

Rock Fall Company Ltd.

Westminster Dredging (Overseas) Ltd.

Irish Dredging Company Ltd.

Westminster Gravels Ltd.

RW Aggregates Ltd. (50%)

Cofra Ltd.

Boskalis International B.V.

Adreco – Serviços de Dragagem Ltda (49%)

Boskalis Taiwan Ltd.

Beijing Boskalis Dredging Technology co Ltd.

Boskalis Panama S.A.

BKI Gabon S.A.

Boskalis Australia Pty. Ltd.

Dragamex S.A. de CV

Riovia S.A.

Dravensa C.A.

Boskalis Westminster St. Lucia Ltd.

Boskalis International Uruguay S.A.

Boskalis Guyana Inc.

Boskalis International (S) Pte Ltd.

Koon Zinkcon Pte Ltd. (50%)

P.T. Boskalis International Indonesia

Rock Braz B.V. (50%)

Boskalis Zinkcon B.V.

Boskalis International (M) Sdn Bhd (30%)

Zinkcon Marine Singapore Pte Ltd.

Overseas Contracting & Chartering Services B.V. (50%)

Boskalis do Brasil Dragagem e Serviços Marítimos Ltda.

Boskalis International Egypt for Marine Contracting S.A.E. (49%)

Overige

Archirodon Group N.V. (40%)

Boskalis Westminster Inc.

Stuyvesant Dredging Company

Stuyvesant Projects Realization Inc

Stuyvesant Environmental Contracting LLC

Dredging & Contracting Belgium N.V.

Boskalis Canada Dredging & Marine Services Ltd

Boskalis Offshore B.V.

Boskalis Offshore A.S.

Boskalis Westminster Middle East Ltd.

Lamnalco Ltd. (50%)

Lamnalco (Sjarjah) Ltd. (35%)

Lamnalco LLC (50%)

Boskalis Westminster Al-Rushaid Ltd. (49%)

BW Marine (Cyprus) Ltd.

Boskalis Finance B.V.

Boskalis Maritime Investments B.V.

BW Marine B.V.

Smit Internationale N.V.

Smit International Overseas B.V.

Adriatic Towage S.R.L. (50%)

Ocean Marine Egypt S.A.E. (50%)

Rebras Rebocadores Do Brasil S.A.

Rotterdam Tug B.V.

Smit Marine Canada Inc.

Smit Caribbean Ltd.

Smit Harbour Towage (U.K.) Ltd.

Smit Harbour Towage (Panama) Inc.

Smit Subsea Middle East L.L.C. (49%)

Smit Subsea Africa Ltd.

Smit Taiwan Investments Holding Co. Ltd.

Smit Marine Australia Pty Ltd.

Unie van Redding- en Sleepdienst N.V.

Unie van Redding- en Sleepdienst België N.V.

Smit Transport Belgium N.V.

Smit Internationale Beheer B.V.

Smit Harbour Towage Rotterdam B.V.

Smit Heavy Lift Europe B.V.

Smit Subsea Europe B.V.

Smit Nederland B.V.

Smit Salvage B.V.

Smit Holding Singapore Private Ltd

Smit Shipping Singapore Private Ltd

Smit Singapore Pte Ltd

Keppel SMIT Towage Pte. Ltd. (49%)

Asian Lift Pte. Ltd. (50%)

Smit Marine Projects B.V.

Smit Maritime Contractors B.V.

Smit Transport Europe B.V.

Smit Vessel Management Services B.V.

MEDEDELINGEN IN HET KADER VAN BESLUIT ARTIKEL 10 EU OVERNAMERICHTLIJN

Op grond van het Besluit artikel 10 EU overnamerichtlijn dienen vennootschappen, waarvan effecten zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt, in hun jaarverslagen informatie te verschaffen over onder meer de kapitaalstructuur van de vennootschap en de aanwezigheid van aandeelhouders met bijzondere rechten. In het kader hiervan doet Boskalis de volgende mededelingen:

- a. Voor wat betreft de kapitaalstructuur van de vennootschap, de samenstelling van het geplaatste kapitaal en het bestaan van verschillende soorten aandelen wordt verwezen naar bladzijde 93 van de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening in dit jaarverslag. Wat betreft de aan deze aandelen verbonden rechten wordt verwezen naar de statuten van de vennootschap, zoals geplaatst op de website van de vennootschap. Kort samengevat bestaan deze rechten ten aanzien van gewone aandelen uit een voorkeursrecht bij uitgifte van gewone aandelen, de bevoegdheid om de vergadering van aandeelhouders bij te wonen, daarin het woord te voeren en het stemrecht uit te oefenen en het recht op uitkering van hetgeen, na reservering, van de winst van de vennootschap overblijft. Per 31 december 2011 bestaat het geplaatste kapitaal geheel uit gewone aandelen (op naam en aan toonder). Deze zijn tegen volstorting uitgegeven.
- b. De vennootschap heeft geen beperkingen opgelegd aan de overdracht van gewone aandelen. Voor de cumulatief preferente aandelen geldt een statutaire blokkeringsregeling. Er zijn geen certificaten van aandelen met medewerking van de vennootschap uitgegeven.
- c. Voor wat betreft deelnemingen in de vennootschap waarvoor een meldingsplicht bestaat (in overeenstemming met de artikelen 5:34, 5:35 en 5:43 van de Wet op het financieel toezicht), wordt verwezen naar bladzijde 19 onder "Investor Relations" in het jaarverslag. Onder het kopje "Aandeelhouders" staat daar vermeld welke aandeelhouders met een belang van 5% of meer op de aangegeven datum bij de vennootschap bekend zijn.
- d. Aan aandelen in de vennootschap zijn geen bijzondere zeggenschapsrechten verbonden.
- e. De vennootschap kent geen regeling die rechten toekent aan werknemers om aandelen in het kapitaal van de vennootschap of een dochtermaatschappij te nemen of te verkrijgen.
- f. De stemrechten verbonden aan de aandelen in de vennootschap zijn niet beperkt, noch zijn termijnen voor de uitoefening van stemrecht beperkt.
- g. Er bestaan geen overeenkomsten met aandeelhouders die aanleiding kunnen geven tot beperking van de overdracht van aandelen of tot beperking van stemrecht.
- h. De voorschriften betreffende benoeming en ontslag van bestuurders en commissarissen en wijziging van de statuten staan vermeld in de statuten van de vennootschap. Kort samengevat is op de vennootschap het structuurregime van toepassing. Bestuurders worden benoemd en ontslagen door de Raad van Commissarissen, met dien verstande dat een bestuurslid niet wordt ontslagen dan nadat de algemene vergadering van aandeelhouders daarover is gehoord. Commissarissen worden op voordracht van de Raad van Commissarissen benoemd door de vergadering van aandeelhouders. Er geldt een versterkt recht van aanbeveling voor de ondernemingsraad ten aanzien van een derde van het aantal leden van de Raad van Commissarissen. De vergadering van aandeelhouders kan bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, vertegenwoordigend ten minste een derde van het geplaatste kapitaal, het vertrouwen in de Raad van Commissarissen opzeggen. Dit besluit heeft onmiddellijk ontslag tot gevolg. De statuten van de vennootschap kunnen worden gewijzigd door een besluit in een vergadering van aandeelhouders, op een onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen gedaan voorstel van de Raad van Bestuur.
- i. De bevoegdheden van het bestuur in het algemeen staan in de statuten vermeld. De bevoegdheden van het bestuur met betrekking tot de uitgifte van aandelen van de vennootschap staan omschreven in artikel 4 van de statuten van de vennootschap. Kort samengevat besluit, na vooraf verkregen goedkeuring van de Raad van Commissarissen, de algemene vergadering van aandeelhouders, dan wel de Raad van Bestuur indien gemachtigd, door de algemene vergadering, tot uitgifte van aandelen, waarbij de algemene vergadering, danwel de Raad van Bestuur indien gemachtigd, de koers en de verdere voorwaarden van uitgifte vaststelt. Indien de Raad van Bestuur wordt aangewezen als bevoegd om tot uitgifte van aandelen te besluiten, wordt bij die aanwijzing bepaald hoeveel aandelen mogen worden uitgegeven en wordt tevens de duur van de aanwijzing vastgesteld. De verkrijging en vervreemding van eigen aandelen door de vennootschap staan omschreven in artikel 7 van de statuten van de vennootschap. Kort samengevat kan de Raad van Bestuur, mits met machtiging van de vergadering van aandeelhouders en na vooraf verkregen goedkeuring van de Raad van Commissarissen, de vennootschap volgestorte aandelen in haar eigen kapitaal tot een wettelijk maximum van 50% van het geplaatste kapitaal doen verwerven. Vervreemding van de door de vennootschap verworven aandelen geschiedt op besluit van de Raad van Bestuur, na vooraf verkregen goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

- j. Anders dan de optieovereenkomst met de Stichting Continuïteit KBW tot het plaatsen bij de Stichting van cumulatief beschermingspreferente aandelen als vermeld in paragraaf 27.4 van de jaarrekening, is de vennootschap geen partij bij belangrijke overeenkomsten die tot stand komen, worden gewijzigd of ontbonden onder de voorwaarde van een wijziging van zeggenschap over de vennootschap nadat een openbaar bod in de zin van artikel 5:70 van de Wet op het financieel toezicht is uitgebracht. In de algemene vergadering van aandeelhouders van 9 mei 2001 hebben de aandeelhouders besloten tot het verlenen van een recht tot het nemen van beschermingspreferente aandelen aan Stichting Continuïteit KBW.
- k. De vennootschap heeft geen overeenkomsten gesloten met een bestuurder of werknemer die voorzien in een uitkering bij beëindiging van het dienstverband naar aanleiding van een openbaar bod in de zin van artikel 5:70 van de Wet op het financieel toezicht.

BEGRIPPENLIJST

Aangenomen werk Contractuele waarde van verworven opdrachten.

Backhoe Een grote, hydraulische graafmachine, gemonteerd op het uiteinde van een ponton. Het ponton wordt stevig verankerd met spudpalen. Een backhoe kan een verscheidenheid aan materialen met grote nauwkeurigheid baggeren.

Baggermolen Een klassiek, verankerd werkend baggerschip met een ketting waaraan emmers ronddraaien die beurtelings over de bodem schrapen en geleegd worden. Tegenwoordig wordt dit type materieel met name gebruikt bij milieubaggerwerken en andere werken waar grote precisie vereist is, zoals het baggeren van tunnelsleuven.

Bunkerolie Wordt als brandstof voor (zee)schepen gebruikt. Met bunkeren wordt het tanken van deze brandstof bedoeld.

Bunkervaartuig Vaartuig dat voor de brandstof bevoorrading van zeeschepen gebruikt wordt.

Cashflow Nettogroepswinst gecorrigeerd voor afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen.

Cost leadership Laagst in kostprijs zijn.

Cutter/cutterzuiger Zie *snijkopzuiger*.

Drijvende bok Drijvende kraan waarmee zware objecten gehesen kunnen worden.

EBITDA Bedrijfsresultaat vóór resultaat geassocieerde deelnemingen, afschrijvingen, amortisatie, bijzondere waardeverminderingen, rente en belastingen.

CO₂-Emissies Uitstoot van koolstofdioxide

EU-IFRS IFRS staat voor International Financial Reporting Standards. EU-IFRS zijn financiële verslaggevingsregels opgesteld en uitgevaardigd door het IASB (International Accounting Standards Board) en aanvaard binnen de Europese Unie, die met ingang van 2005 door alle beursgenoteerde ondernemingen binnen de Europese Unie verplicht gevolgd worden in de externe financiële verslaggeving/berichtgeving.

FPSO Floating Production Storage en Offloading system. Drijvende productie-, opslag- en overslagsystemen die veelal ver uit de kust opereren. De systemen scheiden de binnenkomende vloeistoffen in olie, gas en water en slaan de ruwe olie tijdelijk op. Tankers worden ingezet om de olie te vervoeren.

Futures Een future (derivaat) is een zogenaamd termijncontract; een overeenkomst tussen handelaren waarin is vastgesteld dat bepaalde financiële producten op een vooraf vastgestelde prijs en tijd verhandeld kunnen worden.

Gevaarlijke stoffen (Vloeistoffen) die leiden tot gezondheidsschade en/of schade aan het milieu.

Global Reporting Initiative Internationale organisatie die richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving opstelt.

Hopper/hopperzuiger Zie *sleephopperzuiger*.

Internationale projectenmarkt Markt die zich vooral richt op grotere investeringswerken voor nieuwbouw en/of uitbreiding. Daarbij wordt op projectbasis regelmatig in combinatie met derden gewerkt; enerzijds om klanten optimaal te kunnen bedienen, anderzijds om risico's te delen.

LNG Vloeibaar aardgas.

LTI Lost Time Injury. Geeft het aantal ongevallen met verzuim weer.

LTIF Lost Time Injury Frequency. Geeft het aantal ongevallen met verzuim per 200.000 gewerkte uren weer.

Nettogroepswinst Nettoresultaat + Nettoresultaat toerekenbaar aan Minderheidsbelangen.

Onderhanden werk Werken die per balansdatum nog niet zijn opgeleverd, waarvan echter een deel reeds is uitgevoerd.

Ontmantelen Het demonteren van een object.

Opgeleverd werk Contractuele waarde van de opgeleverde werken.

Orderportefeuille De omzetwaarde van het nog te verrichten deel van verworven opdrachten.

Rentabiliteit eigen vermogen Nettoresultaat in % van het gemiddeld eigen vermogen.

Rentabiliteit geïnvesteerd vermogen Nettoresultaat + rentelasten langlopende leningen in % van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen (eigen vermogen + langlopende leningen).

Roro (roll-on/roll-off) schip Scheepstype met laadklep dat rollende lading zoals auto's, busjes, vrachtwagens of specifieke soorten rollende transporten vervoert.

Rotsfragmentatie onder water Het springen van harde materialen (rots, graniet) om bijvoorbeeld havens te verdiepen en vaarwegen vrij te maken.

SHE-Q Safety, Health, Environment & Quality.

Sleephopperzuiger Zelfvarend baggerschip dat haar eigen ruim kan laden met behulp van centrifugaalpomp. Het laden gebeurt met pijpen die over de bodem slepen terwijl het schip vaart. Sleephopperzuigers hebben het vermogen om het gebaggerde materiaal over grote afstanden te vervoeren. Het materiaal wordt gestort door het openen van klapdeuren in de bodem, door middel van rainboring of wordt via een pijpleiding aan land gepompt.

Snijkopzuiger Een baggerschip dat baggert terwijl het vaartuig is verankerd met behulp van spudpalen of ankers. Bij deze techniek wordt krachtig snijden gecombineerd met zuigen. Een snijkopzuiger wordt met name daar ingezet waar de grond hard en compact is. Het gebaggerde materiaal wordt soms in beunschepen geladen maar meestal aan land gepompt via een persleiding.

Solvabiliteit Groepsvermogen in % van het balanstotaal (vaste activa + vlottende activa).

Thuismarkt Boskalis onderscheidt zich binnen het segment Baggeren & Grondverzet van haar concurrenten door een thuismarktstrategie. Een thuismarkt heeft een lokaal commercieel gezicht, een eigen vloot en infrastructuur en weet zich gesteund door de financiële en technische kracht van de mondiale Boskalis-organisatie. Thuismarkten zorgen voor een stabiele stroom van opdrachten en de mogelijkheid om met aanverwante activiteiten extra marges te genereren.

Valpijpschip Schip dat op grote diepte nauwkeurig steen kan deponeren. Het uiteinde van de valpijp wordt door middel van een plaatsbepalingssysteem tot op slechts enkele meters nauwkeurig boven het installatieniveau gepositioneerd. Vervolgens wordt het steen door de valpijp gevoerd, terwijl het schip over het af te storten gebied vaart. Deze toepassing wordt veelal bij de olie- en gasindustrie toegepast om de zeebodem voor pijpleidingen te egaliseren of om pijpleidingen af te dekken met steen. Het valpijpschip Seahorse kan optioneel uitgerust worden met een A-frame op het achterschip en een ROV (Remotely Operated Vehicle)-gestuurde grijper waarmee gebaggerd kan worden tot op 1.000 meter waterdiepte.

Verricht werk Geproduceerde volumes in een bepaalde periode waarbij het werk nog niet hoeft te zijn opgeleverd.

MATERIEEL

BAGGERMATERIEEL

	Sleephopperzuigers	25
	Capaciteit > 6.000 m ³	9
	Capaciteit ≤ 6.000 m ³	16
	Snijkopzuigers	30
	Capaciteit > 12.000 kW	4
	Capaciteit ≤ 12.000 kW	26
	Backhoes	19
	Lepelinhoud van 1,4 tot 24 m ³	
	Griperkranen	20
	Griperinhoud van 1,2 tot 9,2 m ³	
	Overig baggermaterieel	27
	baggermolens, milieuschijfcutter, steenplaatser, bakkenzuigers, bodemzuigers	

OFFSHORE

	Valpijpschepen	3
	Capaciteit van 17.000 tot 18.500 ton	
	Duiksupportschepen	4
	Lucht- en saturatieduikondersteuning, ROV services	
	Kabellegschepen (in aanbouw)	2

DRIJVENDE BOKKEN

	Drijvende bokken	12
	Capaciteit van 400 tot 5.000 ton	

BAKKEN

	Beunschepen	137
	Capaciteit van 50 tot 3.800 m ³	
	Zeegaande laadpontons (half-afzinkbaar)	3
	Capaciteit 24.000 ton	
	Zeegaande laadpontons	48
	Capaciteit van 1.000 tot 14.000 ton	
	Laadpontons binnen	83
	Capaciteit van 100 tot 2.000 ton	

SLEEPBOTEN

	Zeesleepboten	3
	Capaciteit van 4.478 tot 19.403 kW	
	Ankerbehandelingssleepboten	53
	Capaciteit van 2.239 tot 11.194 kW	
	Kust/havensleepboten	289
	Capaciteit van 358 tot 5.224 kW	
	Haven/riviersleepboten	101
	Capaciteit van 75 tot 2.089 kW	

SUPPORT SCHEPEN

	47
VLETTEN, WERK-EN BEVOORADINGSSCHEPEN	127
DIVERSE VAARTUIGEN	124

De vermelde aantallen zijn inclusief de vaartuigen van de (minderheids)deelnemingen (naar rato) en vaartuigen in aanbouw (15). Naast het op deze pagina vermelde materieel beschikt het concern nog over een groot scala aan hulpmaterieel, zoals drijvende leidingen, lieren, pompen, draglines, hydraulische graafmachines, wielladers, dumpers, bulldozers, mobiele kranen, mobiele landboorinstallaties, zandpaalinstallaties, vulinstallaties voor oeverbekleding, vaste walleidingen en een breed spectrum aan bergingsmaterieel, waaronder brandbestrijdings-, duik- en anti-vervuilingsmaterieel.

Snijkopzuiger *Cyprus II* baggert het toegangskanaal van TX2 dat onderdeel is van Superporto do Acu, een project van LUX Logistica, in Sao Joao da Barra (Brazilië)

COLOFON

Samenstelling en coördinatie

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.
afdeling Corporate Communications
afdeling Group Accounting & Reporting

www.boskalis.nl

Koninklijke Boskalis Westminster N.V.

Rosmolenweg 20
Postbus 43
3350 AA Papendrecht

royal@boskalis.nl
T 078 6969000
F 078 6969555

www.boskalis.nl

